

2018
BİRİNCİ ÇEYREK

OCAK - ŞUBAT - MART - NİSAN - MAYIS - HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL - EKİM - KASIM - ARALIK

11127

11128

11129

11130

11131

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI
SAYI: 2018 - 1

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2018-I

I: ÖNSÖZ

Küresel ekonomide 2017 yılı ile başlayan ılımlı toparlanma, 2018 yılı birinci çeyreği içinde de artarak devam etmiştir. Özellikle gelişmiş ülkelerin 2018 ve 2019 yıllarına yönelik büyüme tahminlerinin yukarı yönlü revize edilmesi küresel iktisadi faaliyetteki hızın da artacağını işaret etmektedir. Dünya Bankası tarafından 2018 yılı Mart ayında yayımlanan Küresel Aylık Rapor'da küresel büyümenin 2018 yılında da hızlanarak devam edeceğine işaret edilmiştir. Gelişmiş ekonomilerde işsizlik oranları küresel kriz önceki seviyelerine gerilemiş ve bu düşük seviyelerini korumuştur. IMF tarafından 2018 yılı Nisan ayında yayımlanan "Dünya Ekonomik Görünümü" raporunda da küresel ekonomik büyümenin; hem gelişmiş ekonomilerde, hem de gelişmekte olan ekonomilerde artarak devam edeceğine vurgu yapılmıştır.

2018 yılı birinci çeyreğinde ABD'nin ticari korumacılık bağlamında çelik ve alüminyum ithalatına getirdiği vergi uygulamaları ve Çin'i ticaret partnerlerine tanıdığı imtiyazlardan yoksun bırakması, iki ülke arasında olası bir ticaret savaşı riskinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ticaret savaşları kaynaklı endişeler ise küresel piyasalarda var olan risk algısını önemli ölçüde etkilemiştir.

2018 yılı ilk çeyreğinde TL'nin diğer para birimleri karşısında yaşamış olduğu hızlı değer kaybı devam etmiştir. 2018 yılı Mart ayı sonunda, 2017 yıl sonuna göre TL, ABD doları karşısında yüzde 4,7, sterlin karşısında yüzde 9,1 ve avro karşısında ise yüzde 7,8 değer kaybetmiştir.

KKTC Başbakanlık Devlet Planlama Örgütü tarafından hesaplanan yıllık enflasyon oranı Nisan ayı itibarıyla yüzde 13,1'e ulaşmıştır. Türk Lirası'nın döviz kuru sepeti karşısında yaşadığı değer kaybı başta olmak üzere, ithal ürün fiyatlarındaki artışlar ve ülkemizdeki dolarizasyona bağlı olarak temel mal ve hizmetlerin bir kısmının yabancı para cinsinden fiyatlanması gibi unsurlarla birlikte tüketici fiyatlarında yukarı yönlü seyir yaşanması kaçınılmaz olmuştur. 2018 yılı Nisan ayı itibarıyla bir yıllık dönemde en yüksek fiyat artışları eğlence ve kültür, mobilya ve ev aletleri ve eğitim kalemlerinde yaşanmıştır. Tüketici fiyatları endeksi hesaplanırken kullanılan metodolojiye göre en yüksek ağırlığa sahip gruplar olan gıda ve alkolsüz içecekler ile ulaştırma kalemlerindeki fiyat artışları ise sırasıyla yüzde 11,92 ve yüzde 16,84 olmuştur.

KKTC Bütçesi 2018 yılının birinci çeyreğinde 70,8 milyon TL fazla vermiştir. 2018 yılı ilk üç ayında önceki yılın aynı dönemine göre bütçe giderleri yüzde 4,3 artış gösterirken, bütçe gelirleri yüzde 3,2 düşüş göstermiştir. Bu çeyrek içinde vergi gelirleri toplamı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 24 artış gösterirken vergi dışı gelirler kaleminde yüzde 17 gerileme yaşanmıştır. 2017 yılı birinci çeyreği içinde 148 milyon TL olan alınan bağış yardım ve krediler kaleminde ise 2018 yılı birinci çeyreğinde herhangi bir gelir elde edilmemiştir. Bütçe harcamalarında ise cari transferler ve personel giderleri kalemlerinde önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 7,6 ve yüzde 17,6 artış yaşanmıştır.

2018 yılı birinci çeyreği itibarıyla sektörde faaliyet gösteren 21 banka, 232 şube ve 3.111 personel ile hizmet vermeye devam etmektedir. 2018 yılı Mart sonu itibarıyla bankacılık sektörü aktif toplamı önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 25 artış göstererek 27.699 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bir yıllık dönem içinde sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat toplamında yüzde 27, en önemli varlığı olan brüt kredilerde ise yüzde 22 artış yaşanmıştır. Kredilerdeki artış hızının mevduat toplamındaki artış hızının gerisinde kalmasına bağlı olarak 2018 yılı Mart sonu itibarıyla mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 72,5 seviyesine düşmüştür. Son iki yıllık dönemde mevduatın krediye dönüşüm oranı 7 puanlık gerileme göstermiştir. Tahsili gecikmiş alacaklar ise bir yıllık dönemde yüzde 12,8 artış göstermiş ve 926 milyon TL'ye yükselmiştir. 2018 yılı Mart sonu itibarıyla sektördeki donuk kredi oranı yüzde 5,72 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılı birinci çeyreği itibarıyla bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği standart rasyosu, yasal sınır olan yüzde 10'un üzerinde, yüzde 17,4 olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılının birinci çeyreği itibarıyla seçilmiş ekonomilere ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün detaylı şekilde yansıtıldığı bu bültenin hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

KKTC Merkez Bankası, 2018 / I

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-mail

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
Brexit	İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkması
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EA 19	Avro Bölgesi
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
Fed	ABD Merkez Bankası
FOMC	FED Açık Piyasa İşlemleri Komitesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GSMH	Gayri Safi Milli Hâsıla
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
IMF	Uluslararası Para Fonu
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ONS	İngiltere Ulusal İstatistik Ofisi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PMI	Satın Alma Yöneticileri Endeksi
PPK	Para Politikası Kurulu
RAV	Risk Ağırlıklı Varlıklar
RG	Resmi Gazete
SYSR	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	ABD doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	v
III: TANIMLAR	v
IV: TABLO LİSTESİ	ix
V: GRAFİK LİSTESİ	xi
1 ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1 Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2 Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1 Büyüme.....	2
1.2.2 Enflasyon.....	3
1.2.3 Politika Faizleri.....	4
1.2.4 Döviz Kurları.....	5
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR	7
2.1 İstihdam	7
2.2 Enflasyon	8
3 DIŞ TİCARET VE TURİZM	11
3.1 İhracat ve İthalat Gelişmeleri	11
3.2 Turizm	13
4 BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1 2018 Yılı Birinci Çeyrek Sonuçları	15
4.2 Gelirler	15
4.3 Giderler	16
4.4 Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5 Finansman Dengesi	18
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	19
5.1 Bankacılık Sektörünün Genel Görünümü	19
5.1.1 Finansal Derinleşme.....	19
5.1.2 Bankacılık Sektörünün Performans Rasyoları.....	19
5.1.3 Bankacılık Sektörünün Gelişimi.....	20
5.1.4 Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma.....	20
5.1.5 Banka, Şube ve Personel Sayısı.....	21
5.2 Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	22
5.2.1 Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler.....	23
5.2.2 Likit Varlıklar.....	25
5.2.3 Krediler.....	26
5.2.4 Menkul Değerler Cüzdanı.....	28

5.2.5	Mevduat.....	29
5.2.6	Özkaynaklar.....	32
5.2.7	Para Arzı.....	33
5.3	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	34
5.4	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	37
6	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>.....	39
6.1	Sermaye Yeterliliği.....	39
6.2	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	40
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>.....	43
EK B.	<i>İSTATİSTİK TABLOLARI</i>.....	47
EK C.	<i>NOTLAR</i>	91

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1: GSYH Tahminleri ve Gerçekleşmeler	2
Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm (kişi)	7
Tablo 2.2: Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü (kişi)	7
Tablo 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (2015=100) Değişim Oranları (%)	10
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat	11
Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)	12
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	13
Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı	13
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	15
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)	16
Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)	17
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)	18
Tablo 5.1: Performans Rasyoları	19
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)	20
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler	21
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	21
Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	22
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yapısal Yüzde Dağılımı (%)	23
Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)	24
Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)	25
Tablo 5.9: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)	26
Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)	27
Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	29
Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	30
Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	31
Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)	32
Tablo 5.15: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	33
Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi	34
Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)	35
Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)	36
Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)	37
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar	39
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	41
Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları	42
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası	43
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi	45
Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	48
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	49
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	50
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat (TL)	51
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları	52
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	53
Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)	54
Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)	55
Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)	56
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)	57
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler	58
Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)	59

Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	60
Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	61
Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	62
Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	63
Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL).....	64
Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)	65
Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	66
Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)	67
Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)	68
Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	71
Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	72
Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL).....	73
Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	74
Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	75
Tablo B.31: Gayri Safi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	76
Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	77
Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	78
Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)	78
Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)	79
Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL)	79
Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL).....	80
Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL)	80
Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)	81
Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)	81
Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları.....	82
Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları	83
Tablo B.43: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100 Temel Yılı)	83
Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri	84
Tablo B.45: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	85
Tablo B.46: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre).....	86
Tablo B.47: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)	87
Tablo B.48: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)	88
Tablo B.49: KKTC'ye giriş yapan yolcuların limanlara göre dağılımı	89
Tablo B.50: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı.....	90

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkeler GSYH Büyüme Oranları.....	3
Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkeler Enflasyon Oranları.....	4
Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	5
Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100).....	5
Grafik 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım.....	7
Grafik 2.2: Başvurular - Münhaller - Yerleştirilenler	7
Grafik 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (2015=100) Temel Yılı Verileri	8
Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları	8
Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı.....	9
Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı (TÜFE)	9
Grafik 2.7: 12 Aylık Birikimli Sektörel Enflasyon Oranları (%)	9
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat.....	11
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ihracat + ithalat), Dengesi (ihracat - ithalat)	12
Grafik 3.3 2018 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2017 Yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması	13
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%).....	14
Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi	14
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL).....	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Milyon TL).....	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL)	16
Grafik 4.4: Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	18
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%).....	19
Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi	20
Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	21
Grafik 5.4: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%).....	23
Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%).....	24
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	25
Grafik 5.7: Likit Aktiflerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)	25
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim.....	26
Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Kredileri (Net) TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	26
Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%).....	27
Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL).....	27
Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)	28
Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	28
Grafik 5.14: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%).....	29
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi.....	30
Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	30
Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	31
Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	31
Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları.....	33
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı.....	34
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu.....	39
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar.....	39
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerde Artış Oranları	40
Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı.....	40
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi	40
Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı.....	41
Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA	42

1 ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1 GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

Küresel büyüme hızı 2017 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 3 olup, bir önceki çeyreğe göre düşüş göstermiş olsa da, yüzde 2,3 olarak hesaplanan ortalama hızının üzerinde seyretmiştir. Dünya Bankası, 2018 yılı Mart ayında yayınlanan Küresel Aylık Raporu'nda güçlü küresel büyümenin devam edeceğine işaret etmektedir. Avro bölgesi, ABD, Japonya gibi birçok ekonomide işsizlik oranları düşük seviyelerini korumaktadır. Diğer taraftan gelişmiş ekonomilerde, istihdam piyasalarındaki daralmanın devam etmesine rağmen enflasyon oranlarının yüksek seviyelerini koruyacağı değerlendirilmiştir. ABD, 23 Mart itibarıyla geçerli olacak şekilde çelik ve alüminyum ithalatına sırasıyla yüzde 25 ve yüzde 10 oranında vergi uygulanmasını yürürlüğe koymuştur. Bu ürünler ABD toplam ithal mallarının yüzde 2'sini oluşturmakta olup, ABD'nin büyük ticaret partnerlerine tanınan imtiyazlardan Çin'in yoksun bırakılması, iki ülke arasında ticaret savaşlarına sebep olabileceği konusunu gündeme getirmiştir. Raporda ayrıca ilerleyen dönemlerde ABD'nin Çin'den ithal edilen diğer mallara da vergi uygulayacağı beklentisine yer verilmektedir.

Gelişmekte olan piyasalar ve ekonomilerdeki yatırım döngüsü, 2011 yılında başlayan uzun süreli bir yavaşlamanın ardından 2017 yılında yükselişe geçmiş olup ve 2018-19 döneminde de hız kazanımının devam etmesi beklenmektedir. Bu olumlu yöndeki toparlanmaya rağmen, yatırım hızının uzun-dönem ortalaması ile karşılaştırıldığında ılımlı seyrettiği ancak halen daha yüksek yatırım açıklarının mevcut olduğu görülmektedir. İlerleyen yıllarda birçok faktörün gelişmekte olan ekonomilerdeki yatırım hızını sınırlayıp, potansiyel büyümeyi aşağıya çekebileceğini göstermektedir.

Dünya Bankası Küresel Aylık Raporunda daha önce de belirtildiği gibi gelen veriler 2018 yılında da güçlü ekonomik aktivitenin devam edeceğini göstermektedir. Küresel Birleşik PMI Endeksi 2018 yılı Şubat ayında 54,8'e yükselerek, 2014 yılı ortalarında bugüne kadarki en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu durum hesaplamaya dâhil olan tüm ülkelerde istikrarlı bir

büyümenin söz konusu olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, güçlü küresel büyüme oranlarına rağmen, küresel enflasyon ortalaması Ocak ayında yüzde 2,1 seviyesinde kalmıştır. 2017 yılından günümüze, ortalama enflasyon oranı gelişmiş ekonomilerde de gelişmekte olan ekonomilerde de yatay bir seyir izlemektedir.

Küresel mal ticaretine bakıldığında 2017 yılında yüzde 4,5 artış gösterirken, 2018 yılı ilk çeyreğinde de artan belirsizliğe rağmen artış göstermeye devam etmektedir. Artan belirsizliklerin ise daha önce de vurgulandığı üzere son dönemlerde ABD'nin ithalat gümrük vergisi uygulaması gibi korumacı yaklaşımlardan kaynaklı olduğu ifade edilmiştir. Özellikle Çin'e gümrük vergilerinde yapılan negatif ayrımcılığın uluslararası ticaret savaşları ihtimalini gündeme getirmesi bu belirsizliği tetiklemektedir.

Küresel yatırım oranlarındaki toparlanma da endüstriyel üretim ve uluslararası ticareti destekleyen bir etken olarak ifade edilmiştir. 2018 yılı Şubat ayı verileri incelendiğinde, Küresel İmalat Sanayi İhracat Siparişleri PMI endeksi, 2018 Ocak ayında ulaşılan 7 senenin en yüksek seviyesinden sonra biraz gerileme kaydederek 53,3 olmuştur.

IMF'nin 2018 yılı Nisan ayında yayınladığı Dünya Ekonomik Görünümü raporunda Dünya Bankası Raporunda olduğu gibi küresel ekonomik konjonktürdeki yükselmenin her geçen gün genişlemekte ve daha güçlü hale gelmekte olduğu vurgulanmıştır. IMF yayınladığı raporda; 2016 yılının ortalarında başlayan bu ekonomik büyümenin 2018 ve 2019 yılında hem gelişmiş ekonomilerdeki büyümenin potansiyel büyüme hızının üstünde seyretmeye devam edeceğini hem de gelişmekte olan piyasalar ve ekonomilerdeki büyüme hızının artmaya devam edeceğini belirtmiştir.

Daha önceki raporlarda vurgulandığı gibi, bu dönemki raporlarda da politika yapımcılarının olumlu konjonktür zamanlarını iyi değerlendirmesi gerektiği vurgulanmış ve büyümeyi daha da güçlendirmek, daha kalıcı hale getirmek ve hükümetlerin bir sonraki aşağı yönlü konjonktüre daha hazır girmelerini sağlamaları gerektiğinin altı çizilmiştir.

IMF adı geçen raporunda küresel büyümenin, 2017 yılında 2011 yılından sonra görülen en yüksek düzey olan 3,8 seviyesinde gerçekleştiğini belirtmiştir. 2018 ve 2019 yılları için ise IMF tahmini yüzde 3,9 olmuştur.

Geçen sene beklentilerin üzerinde büyüyen Avro Bölgesi, Japonya, Çin ve ABD'nin bu yükselişe katkıları olmuştur. Brezilya, Meksika ve gelişen Avrupa ülkeleri beklentilerin üzerinde büyüüp, küresel ekonomik hızlanmaya katkısı olan gelişmekte olan ülkelere örnek olarak verilmiştir. Raporda Libya, Venezuela ve Yemen'in aşağı yönlü revize edilen büyüme hızları ile gelişmekte olan ülkeler grubunun da hızını aşağı çeken ülkeler olduğu belirtilmiştir.

2019 yılı sonrasında küresel büyümenin yavaşlaması beklentisine değinilmiş olup; çoğu gelişmiş ekonominin, yaşlanan nüfus ve düşük verimliliğin etkisiyle, 2009 krizi öncesi ortalamalarının altında seyreden potansiyel büyüme hızlarına dönecekleri tahmin edildiği de vurgulanmıştır.

2018 yılı ilk çeyreğinde Türkiye ekonomisi adına dikkat çeken önemli bir gelişme yaşanmış ve kredi derecelendirme kuruluşu Moody's 7 Mart'ta Türkiye'nin kredi notunu bir basamak aşağı çekerek Ba2 olarak, not görünümünü ise durağan olarak belirlemiştir. Bu not ile Türkiye en düşük yatırım yapılabilir seviye olan Baa3'ün iki basamak altına düşmüştür. Moody's not indirimine gerekçe olarak ülkenin kurumsal direncin azalmasını, siyasi risklerdeki artışı ve yüksek cari açık ile yüksek borç seviyelerinin ülkenin dış şoklara karşı kırılganlığını artırmasını göstermiştir.

Türkiye'nin notunu düşüren bir diğer uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu ise Standard & Poors olmuştur. 2 Mayıs 2018 tarihinde yaptığı açıklamada Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir düzeyin üç kademe altına düşürerek BB- olarak revize etmiştir.

Tablo 1.1: GSYH Tahminleri ve Gerçekleşmeler

Küresel GSYH Büyüme Tahminleri					
	2016	2017	2018 ¹	2018 ²	2019 ¹
IMF	3,2	3,8	3,8	3,9	3,9
Dünya Bankası	2,4	3,0 (e)	2,9	3,1	3,0
OECD	3,0	3,6	3,1	3,7	3,6

Kaynak: OECD, Dünya Bankası, IMF

¹ Kuruluşların o yıla ait ilk tahminleridir.

² Kuruluşların o yıla ait son tahminleridir.

1.2 SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1 BÜYÜME

ABD ekonomisi 2017 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 2,5 seviyesinde büyümüştür.

Açıklanan veriler ülke ekonomisinde vergi kesintilerinin harcanabilir kişisel gelirleri yükselttiğini ve uzun süredir yüzde 2,5 seviyelerinde bulunan tasarruf oranlarını yüzde 3,2 seviyesine taşıdığını göstermektedir.

FED Federal Açık Piyasa Komitesi (FOMC)'nin 2018 yılı Mart ayı toplantısına hazırlıklar yapılırken ABD ekonomik aktivitesi hakkındaki öngörülerin, Ocak ayındaki toplantıda yapılanlardan daha güçlü olduğu belirtilmiştir. Bu öngörüler incelendiğinde, ABD ekonomisinin GSYİH büyümesi ile ilgili tahminlerin ortanca değeri 2018 yılı için yüzde 2,7, 2019 yılı için ise yüzde 2,4 olduğu görülmektedir. Ayrıca reel GSYİH'nın 2020 yılına kadar potansiyel hızından daha yukarıda bir büyüme sergileyeceği öngörülmüştür.

İlgili FOMC tutanaklarında son dönemlerdeki vergi yasası, işgücü piyasası yasaları gibi maliye politikası değişikliklerinin önümüzdeki birkaç yıl içinde ekonomik aktiviteye genişletici etkileri olabileceğine değinilmiştir.

Ulusal İstatistik Bürosu (ONS) verilerine göre Birleşik Krallık, 2018 yılı ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 1,2 büyürken; 2017 yılının son çeyreğine göre karşılaştırıldığında yüzde 0,1 büyüme gerçekleşmiştir. 2017 yılı büyümesi yüzde 1,8 ile son beş yılın en yavaş büyümesi olmuştur.

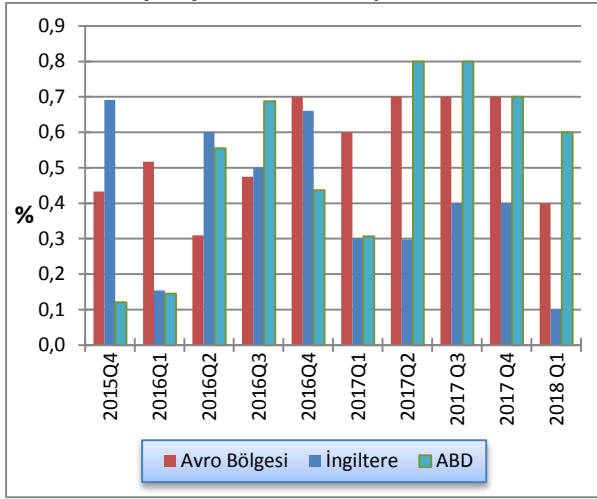
Diğer taraftan İngiltere Merkez Bankası Başkanı Mark Carney 2018 yılı Şubat ayında yaptığı açıklamada, küresel ekonominin daha güçlü olduğunu ve bu durumun İngiltere'de talep büyümesinin arz büyümesinin üzerine çıkmasına sebep olacağı öngörüsünde bulunmuştur. İngiltere Merkez Bankası (BoE), 2018 yılı için büyüme tahminlerini yükseltmiş ve faizlerin daha önceden belirlenenen daha hızlı bir şekilde artırılmak zorunda kalılabileceğine vurgu yapmıştır.

Avro Bölgesi 2018 yılının ilk çeyreğinde 2017 yılı son çeyreğine kıyasla yüzde 0,4 oranında büyüme kaydederek son 6 çeyreğin en zayıf büyümesini gerçekleştirmiştir. Avro Bölgesi 2018 yılı ilk çeyrek büyüme oranı geçen senenin aynı dönemine göre ise yüzde 2,5 olmuştur. Her iki verinin de piyasa beklentileri ile uyumlu olduğu görülmüştür. Yayınlanan

raporlarda büyümedeki yavaşlamada bölgedeki kötü havalardan ve güçlenen avro sebebiyle ihracat artış hızının azalmasının etkisi olduğu ifade edilmiştir.

Türkiye'nin ekonomik büyümesi ile ilgili, 2018 yılının ilk çeyreğine ait veriler henüz yayınlanmamıştır; en güncel veriler olan 2017 yılı son çeyrek verileri Türkiye ekonomisinin zincirlenmiş hacim endeksine göre bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 7,3 oranında büyüdüğünü göstermektedir. 2017 yılının üçüncü çeyreğindeki yüzde 11,1'lik büyüme yüzde 11,3'e, ilk çeyreğindeki büyüme ise yüzde 5,3'ten yüzde 5,4'e revize edilmiş olup; bu güncellemeler ile birlikte yıllık büyüme oranı yüzde 7,4 oranında gerçekleşmiştir. Alınan tedbirlerin desteği ile iç tüketim ve yatırımlarda yaşanan canlanmanın ekonomik büyümedeki artışa katkı bulunduğu görülmektedir.

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkeler GSYH Büyüme Oranları

Kaynak: OECD

1.2.2 ENFLASYON

FED 2018 yılı Mart ayında yapılan son FOMC tutanaklarında; ABD'de Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)'nin Şubat ayına kadar olan 12 aylık süreçte yüzde 2,25 artış gösterdiğini, çekirdek TÜFE'nin ise yüzde 1,75 artış gösterdiğini açıklamıştır.

Komite, ankete dayalı uzun dönem enflasyon beklentileri ölçümleri sonucunda çok fazla değişiklik yaşamadığını vurgulamıştır. Ancak 2019 yılında enflasyon oranının hedef oran olan yüzde 2'ye ulaşacağı beklentisine değinilmiştir.

EUROSTAT tarafından 2018 yılı Mart ayı için açıklanan verilere göre Avro Bölgesi yıllık TÜFE oranı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,3 artış gösterirken, 2018 yılı Şubat ayına göre ise yüzde 1,0 artış kaydetmiştir.

AMB Başkanı Mario Draghi Mart ayında yapılan Para Politikası toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada enflasyondaki yukarı yönlü ivmenin henüz yakalanmadığını belirtirken, yılın geri kalanında enflasyonun yüzde 1,5 civarında olacağı öngörüsünde bulunmuştur.

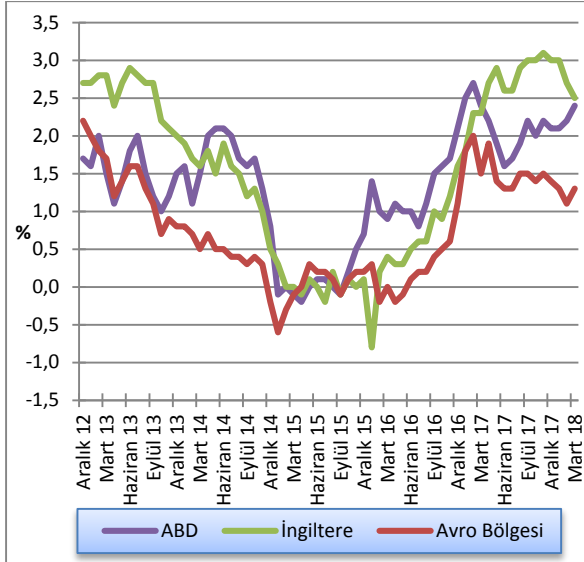
Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Bürosu (ONS), Nisan 2018'de yayınlanan verilerine göre TÜFE artış oranını 2017 yılı Aralık ayındaki yüzde 3,0 seviyesinden dört baz puan düşerek yüzde 2,6'ya güncellemiştir. 2018 yılı ilk çeyreği enflasyon oranı ise yüzde 2,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye'de tüketici fiyatlarında 2018 yılı Mart ayında aylık artış yüzde 0,99 ile piyasa beklentileri ile paralel gerçekleşmiştir. Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi ise Mart ayında aylık bazda yüzde 1,54 yükselirken, yıllık bazda ise yüzde 0,57 puan yükselerek yüzde 14,28'e ulaşmıştır.

Bu sınırlı yükselişler ile birlikte Türkiye ekonomisinde 2018 yılı başından itibaren yıllık enflasyonda gözlenen gerileme eğilimi Mart ayında da devam etmiştir. Yıllık TÜFE enflasyonu yüksek baz etkisiyle yüzde 10,23 seviyesinde gerçekleşerek son 8 ayın en düşük seviyesine gerilemiştir. TCMB'nin düzenlediği Mart ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre katılımcılar TÜFE'nin yıl sonu tek haneli bir rakama düşerek yüzde 9,49 oranında gerçekleşeceğini tahmin etmektedirler.

TCMB Para Politikası Kurulu'nun 7 Mart'ta yaptığı toplantı sonrası yayımladıkları metne, enflasyonun ana eğilimine ilişkin göstergelerin katılık sergilediğine ve çekirdek enflasyonun yüksek seyrettiğine ilişkin ifadeler eklemiştir. Bunun yanında, enflasyon görünümünde baz etkisi ve geçici faktörlerden bağımsız, belirgin bir iyileşme gerçekleşip hedeflerle uyum sağlanana kadar sıkı para politikasının devam ettirileceğinin altı çizilmiştir.

Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkeler Enflasyon Oranları

Kaynak: OECD

1.2.3 POLİTİKA FAİZLERİ

FED Powell başkanlığında ilk kez gerçekleştirilen Mart ayı toplantısında beklentiler ile paralel yönde bir karar alarak politika faizi üst bandını 25 baz puanlık artış ile yüzde 1,75 seviyesine yükseltmiştir. Bu artış ile politika faizi yüzde 1,50 – 1,75 bandına alınmıştır. FED yetkilileri Mart ayındaki artış da dâhil olmak üzere 2018 yılında toplam üç faiz artışı öngörülerini sürdürmeye devam etmişlerdir.

BoE 2017 yılının Kasım ayında yaklaşık 10 yıl sonra ilk kez faiz oranlarını 25 baz puan artırarak yüzde 0,5 düzeyine getirmişti. BoE 2018 yılı ilk çeyreğinde politika faiz oranını değiştirmeyerek oy birliğiyle yüzde 0,5 oranında tutmaya devam etmiştir. Bu piyasa beklentileri ile paralel yönde bir adım olmuştur. Varlık alım programı ise beklendiği gibi 435 milyar sterlinde bırakmıştır. BoE yaptığı açıklamada para politikasında daha önceden duyurulan zamandan daha erken bir dönemde sıkılaşmaya gidilmesi gerekebileceğine dikkat çekmiştir. Bu açıklama sonrası piyasalarda Mayıs ayında faiz artışı fiyatlamasının başlayabileceği beklentisi oluşmuştur.

İngiltere'nin Brexit süreci ile ilgili son gelişmelere bakıldığında, Avrupa Birliği ile İrlanda başlığı dışında anlaşmaya varıldığı ve bu anlaşmaya göre çıkışın Mart 2019'dan 2020 yılı sonuna kadar olan süre zarfında tamamlanacağı öngörülmektedir.

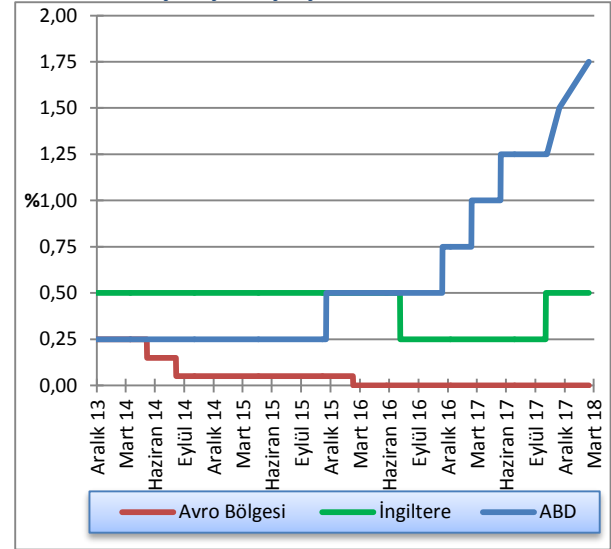
ECB 2017 yılında planlandığı gibi 2018 yılı Ocak ayında aylık olarak gerçekleştirdiği varlık satın alımı programını 60 milyar avrodan 30 milyar avroya düşürmüştür. Varlık alım satımlarının 2018 yılı Eylül

ayına kadar gerekirse daha uzun bir süreliğine devam etmesi planlanmakta, ancak güncel ekonomik aktivite ve enflasyon göstergeleri yakın vadede para politikasında hızlı bir normalleşme ihtimalinin azaldığına işaret etmektedir.

ECB 2018 yılı Mart ayı toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak politika faiz oranında ve varlık alım programında değişikliğe gitmemiştir.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), 7 Mart 2018 günü yapılan toplantısında faiz oranlarında herhangi bir değişikliğe gitmemiştir. Böylece marjinal fonlama oranını yüzde 9,25, merkez bankası borçlanma faiz oranını yüzde 7,25 ve bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını, bir başka deyişle politika faizini, yüzde 8 oranında sabit bırakmıştır.

Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Faiz Oranları

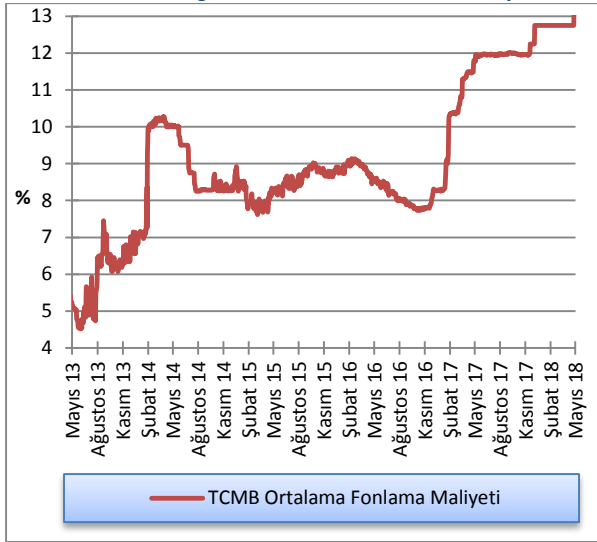

Kaynak: FED, ECB, BoE

Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16.00–17.00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 0 düzeyinde sabit tutulurken, borç verme faiz oranı 26 Nisan tarihi itibarıyla yüzde 12,75'ten yüzde 13,50'ye yükseltilmiştir.

Son dönemde TCMB ortalama fonlama maliyeti GLP'nin faizine eşit düzeyde oluşmaya devam etmektedir.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

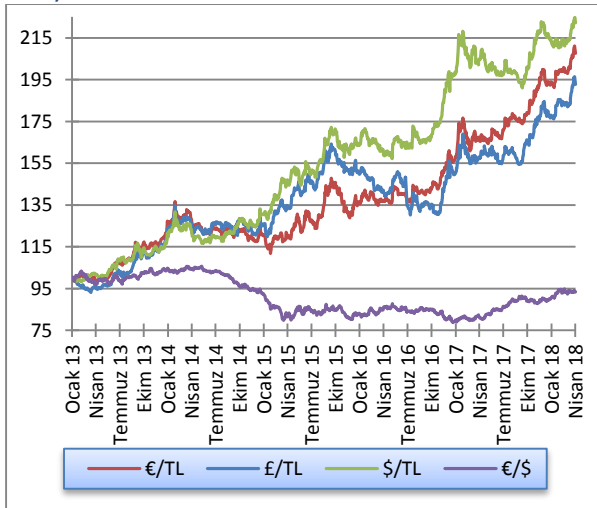

Kaynak: TCMB

1.2.4 DÖVİZ KURLARI

2017 yılı son çeyreğinde olduğu gibi 2018 yılı ilk çeyreğinde de önceki yılın aynı dönemine kıyasla Türk Lirası diğer para birimleri karşısında değer kaybı yaşamaya devam etmiştir. 2017 yılı ilk çeyreğinde döviz alım kurları ortalamaları GBP/TL, EUR/TL, USD/TL için sırasıyla 4,56151, 3,93113, 3,69125 iken, 2018 yılı aynı dönem ortalamaları 5,29654, 4,68645, 3,81354 seviyelerinde gerçekleşmiştir. İki dönem arasında karşılaştırma yaptığımızda Türk Lirası, ABD doları karşısında yüzde 3,31, sterlin karşısında yüzde 16,11 ve avro karşısında ise yüzde 19,21 değer kaybettiği görülmektedir.

Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

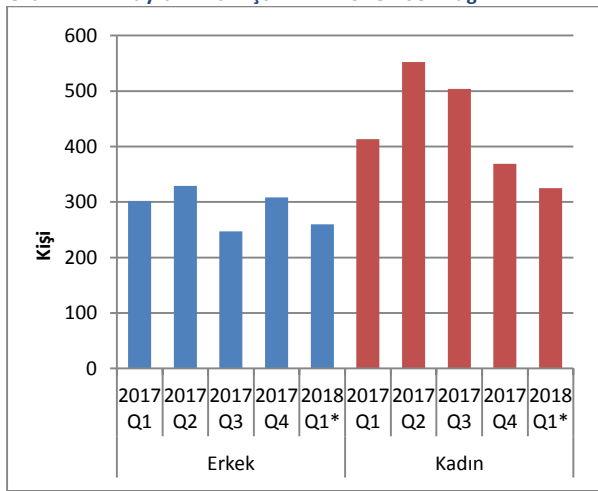
Kaynak: KKTCMB

2 İSTİHDAM VE FİYATLAR

2.1 İSTİHDAM

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre, 2017 yılı dördüncü çeyreği Ekim, Kasım ve Aralık ayları sonunda 1.923 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı, 2018 yılının Şubat ayı sonu itibarıyla 1.232 kişiye gerilemiştir. Bu yılın Şubat ayı işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiğinde, aktif kayıtlı işsizlerin yaklaşık yüzde 44'ünün erkeklerden, yüzde 56'sının ise kadınlardan oluştuğu görülmektedir.

Grafik 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım

Kaynak: Çalışma Dairesi

2017 yılının dördüncü çeyreğinde iş isteğiyle bekleyen kişi sayısı 1.159 iken, 2018 yılının Ocak ve Şubat ayları sonu iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı 532 olmuştur. 2018 yılı Ocak ve Şubat ayları sonunda kayıttan düşen ve işe yerleştirilen toplam 624 kişi dikkate alındığında Şubat ayı sonunda iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 647 olmuştur.

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm (kişi)

	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1*
Bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	700	712	878	748	677
Dönem içinde iş isteğiyle başvurular	1,158	1,509	1,224	1,159	532
Dönem içinde işe yerleştirilenler	474	727	546	606	227
Dönem içinde kayıttan düşenler	672	616	808	627	397
Dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	712	878	748	677	647

Kaynak: Çalışma Dairesi

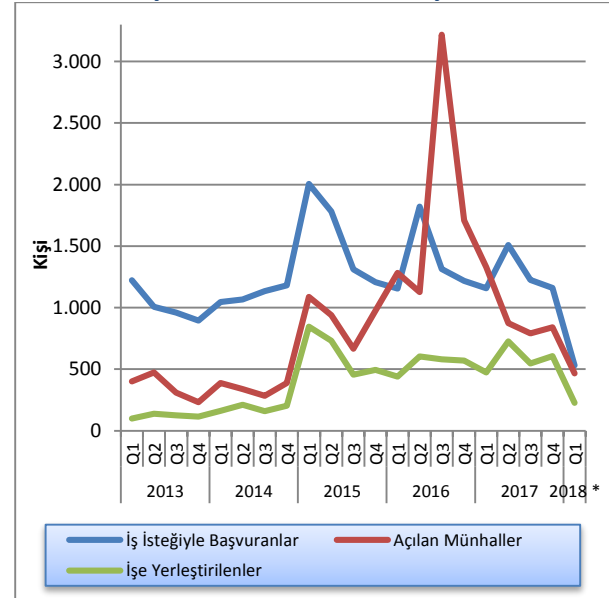
Aktif münhal kayıtları incelendiğinde, 2017 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla toplam 901 iş münhalinin 2018 birinci çeyreğine aktarıldığı, Ocak ve Şubat aylarında ise toplam 465 yeni münhal açıldığı görülmektedir. 227 adet doldurulan ve 393 adet iptal edilen münhal neticesinde, 2018 Şubat ayı sonu itibarıyla toplam 746 münhal ertesi döneme devredilmiştir.

Tablo 2.2: Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü (kişi)

	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1*
Geçen dönemden devreden iş münhalleri	109	693	807	1,018	901
Dönem içinde alınan iş münhalleri	1,329	874	790	839	465
Dönem içinde doldurulan iş münhalleri	474	727	546	606	227
Dönem içinde iptal edilen iş münhalleri	271	33	33	253	393
Ertesi döneme devreden iş münhalleri	693	807	1,018	901	746

Kaynak: Çalışma Dairesi

Grafik 2.2: Başvurular - Münhaller - Yerleştirilenler

Kaynak: Çalışma Dairesi

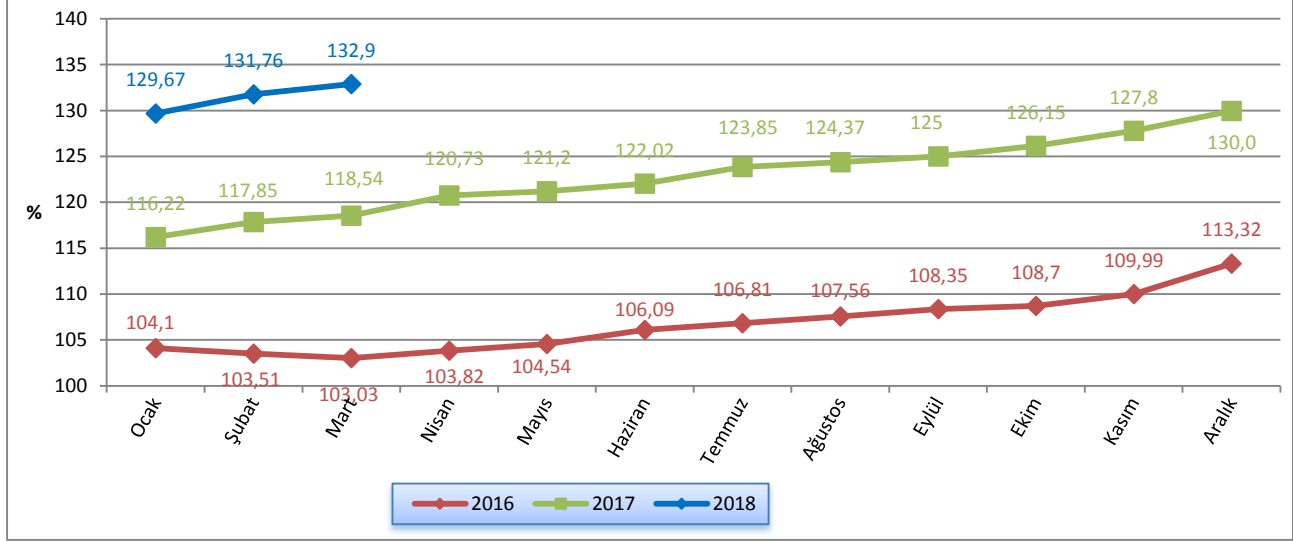
Not: KKTC Çalışma Dairesi tarafından Mart ayına ait veriler yayınlanmadığından dolayı 2018 yılı birinci çeyreğine ait veriler Ocak ve Şubat aylarını baz alarak hazırlanmıştır.

2.2 ENFLASYON

2018 Yılı Ocak ayından bu yana gerçekleşen TÜFE değişimlerinin verildiği Grafik 1.3'deki değerler 2015 fiyatları (2015=100) baz alınarak hazırlanmıştır ve 100

endeksinin üzerindeki değerler 2015'e kıyasla gerçekleşen fiyat artışlarını ifade etmektedir.

Grafik 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (2015=100) Temel Yılı Verileri

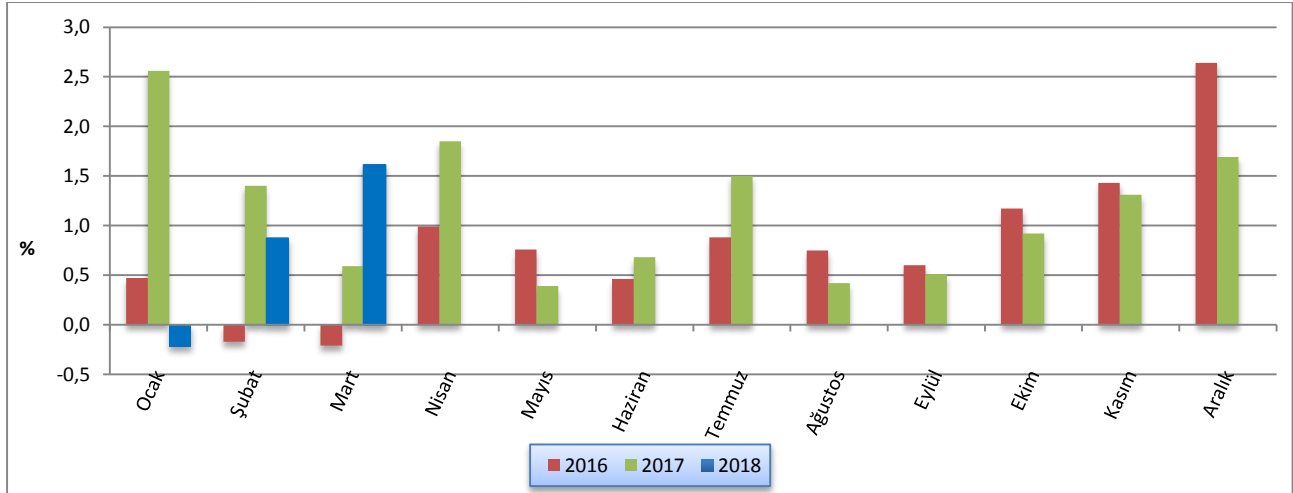

Kaynak: DPÖ

2018 yılı birinci çeyreğinde bir önceki aya göre gerçekleşen enflasyon oranları, 2017 yılının aynı dönemleri ile kıyaslandığında; 2017 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde 2,56, yüzde 1,40 ve

yüzde 0,60 olan oranları, 2018 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde -0,22 yüzde 1,61 ve yüzde 0,87 olarak gerçekleşmiştir.

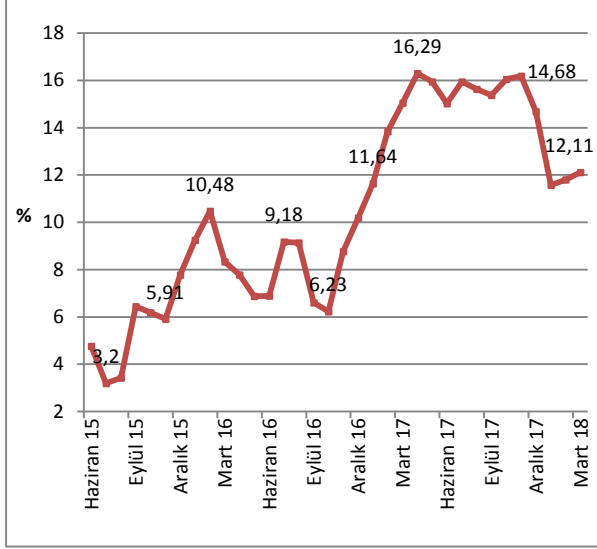
Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları

Kaynak: DPÖ

2017 yılı Ocak ayında yüzde 11,64, Şubat ayında yüzde 13,85 ve Mart ayında yüzde 15,05 olan yıllık enflasyon oranı, 2018 yılı Ocak ayında yüzde 11,57, Şubat ayında yüzde 11,80 ve Mart ayında ise yüzde 12,11 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

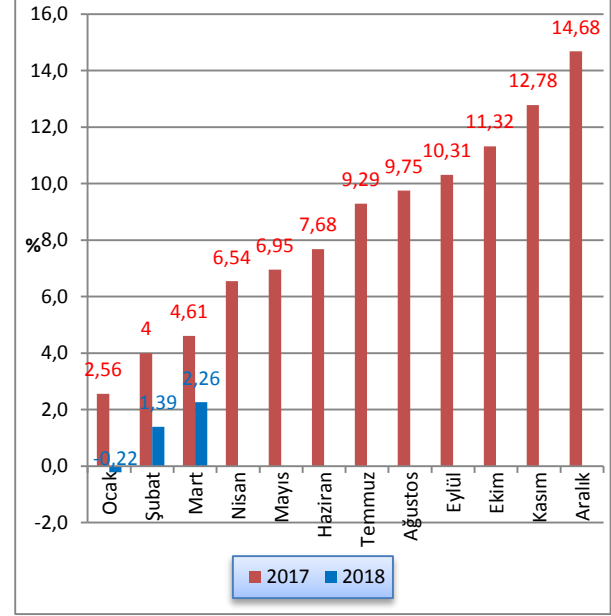

Kaynak: DPÖ

2016 yılı ilk dokuz ayında yüzde 4,63 olan enflasyon oranı son üç ayda yaşadığı hızlı artışın ardından 2016 yıl sonu itibarıyla yüzde 10,19 seviyesine ulaşmıştır. 2017 yılının ilk dokuz ayında da artış devam etmiş ve ilk dokuz ayda enflasyon oranı yüzde 10,31 seviyesine ulaşmıştır. 2015 ve 2016 yıllarında yıl sonu enflasyon oranları sırasıyla yüzde 7,78 ve yüzde 10,19 seviyesinde gerçekleşmişti. 2017 yılı Kasım ayı

itibarıyla yıllık enflasyon, yüzde 16,05 seviyesinde iken Aralık ayında baz etkisiyle düşüş göstererek yüzde 14,68 seviyesine ulaşmıştır. 2018 yılı ilk çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı Ocak ayında yüzde -0,22, Şubat ayında yüzde 1,39 ve Mart ayında ise yüzde 2,26 seviyesinde gerçekleşmiştir.

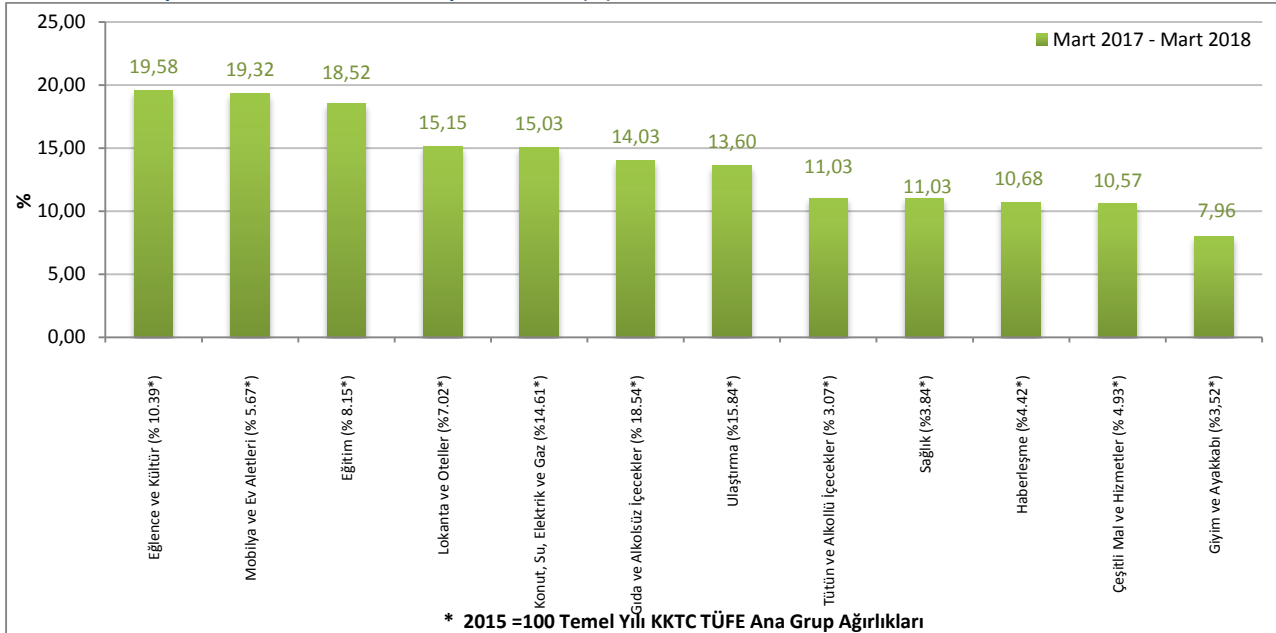
Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı (TÜFE)

Kaynak: DPÖ

2018 yılı Mart ayı sonunda fiyat artışının en yüksek olduğu sektörler sırasıyla, yüzde 19,31 ile eğlence, yüzde 18,17 ile mobilya ve ev aletleri ve yüzde 15,26 ile lokanta ve oteller kalemleridir. 2018 yılı Mart sonu itibarıyla en düşük fiyat artışı ise yüzde 3,28 ile tütün ve alkollü içecekler kaleminde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.7: 12 Aylık Birikimli Sektörel Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: DPÖ

2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değışim oranları aylık, bir önceki yılsonuna kıyasla ve yıllık olarak Tablo 2.3'te verilmektedir.

Tablo 2.3: Tüketici Fiyat Endeksi (2015=100) Değişim Oranları (%)

	Aylar	Aylık	Bir Önceki Yılsonuna Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre
2016	Ocak	0,47	0,47	9,25
	Şubat	-0,17	0,31	10,48
	Mart	-0,21	0,09	8,33
	Nisan	0,99	1,09	7,78
	Mayıs	0,76	1,86	6,87
	Haziran	0,46	2,33	6,89
	Temmuz	0,88	3,23	9,18
	Ağustos	0,75	4,00	9,13
	Eylül	0,60	4,63	6,60
	Ekim	1,17	5,85	6,23
	Kasım	1,43	7,36	8,77
	Aralık	2,64	10,19	10,19
2017	Ocak	2,56	2,56	11,64
	Şubat	1,40	4,00	13,85
	Mart	0,59	4,61	15,05
	Nisan	1,85	6,54	16,29
	Mayıs	0,39	6,95	15,94
	Haziran	0,68	7,68	15,02
	Temmuz	1,50	9,29	15,95
	Ağustos	0,42	9,75	15,63
	Eylül	0,51	10,31	15,37
	Ekim	0,92	11,32	16,05
	Kasım	1,31	12,78	16,19
	Aralık	1,69	14,68	14,68
2018	Ocak	-0,22	-0,22	11,57
	Şubat	1,61	1,39	11,80
	Mart	0,87	2,26	12,11

Kaynak: DPÖ

3 DIŞ TİCARET VE TURİZM

(KKTC Ticaret Dairesi tarafından hazırlanan Mart ayı ihracat ve Şubat-Mart ayı ithalat verileri temin edilemediğinden, güncelleme yapılamamıştır).

3.1 İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verilerine göre KKTC'nin 2018 yılı Ocak ve Şubat aylarında ihracat toplamı 24,8 milyon, Ocak ayındaki

ithalat toplamı ise 144,8 milyon ABD dolarıdır. Bir önceki yılın aynı dönemlerine göre 2018 yılı Ocak ve Şubat aylarında ihracat yüzde 31 artmış, Ocak ayında ithalat toplamı ise yüzde 31,6 artmıştır.

Tablo 3.1: İhracat ve ithalat

	İhracat (ABD doları)			İthalat (ABD doları)		
	2017	2018	Yüzde Değişim	2017	2018	Yüzde Değişim
Ocak	7.567.748	10.005.512	32,2	110.035.238	144.783.867	31,6
Şubat	11.353.943	14.786.580	30,2			
I. Çeyrek	18.930.691	24.792.092	31,0	110.035.238	144.783.867	31,6

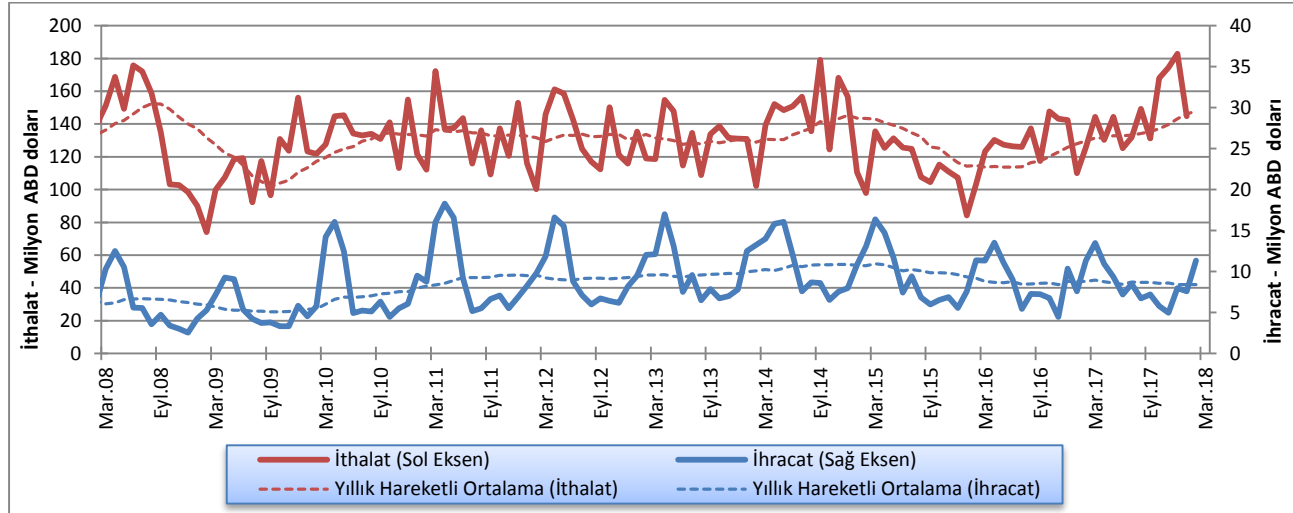
Not: 1) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir.
2) Hidrokarbon ithalatı dâhil değildir.
3) 2018 ithalat ve ihracat rakamları geçici rakamlardır.

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihracat ve ithalatının Ocak 2008 ve Ocak 2018 dönemleri arasındaki 10 yıllık seyri incelendiği zaman, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacminin, ikinci altı ayda düştüğü görülmektedir. Buna karşılık ihracat yıllık hareketli ortalaması 2010 – 2014 arası dönemde istikrarlı bir artış eğilimi sergilemiş, 2015 yılı Mayıs ayı sonrası dönemde ise düşüşe geçmiştir. Ayrıca ihracat hacminin volatilitesi ile ihracatın zirve ve dip yaptığı dönemler arasındaki fark yavaş da olsa

azalmaktadır. İthalatta ise, 2009 yılının Şubat ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye, 2016 yılının Ocak ayında 88 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalat yıllık hareketli ortalamasına bakıldığında, Ocak 2015 sonrası dönemde yön değiştirerek düşme eğilimine girdiği, fakat Eylül 2016 sonrası dönemde tekrar yükselişe geçtiği görülmektedir.

Grafik 3.1: İthalat ve ihracat

Kaynak: Ticaret Dairesi

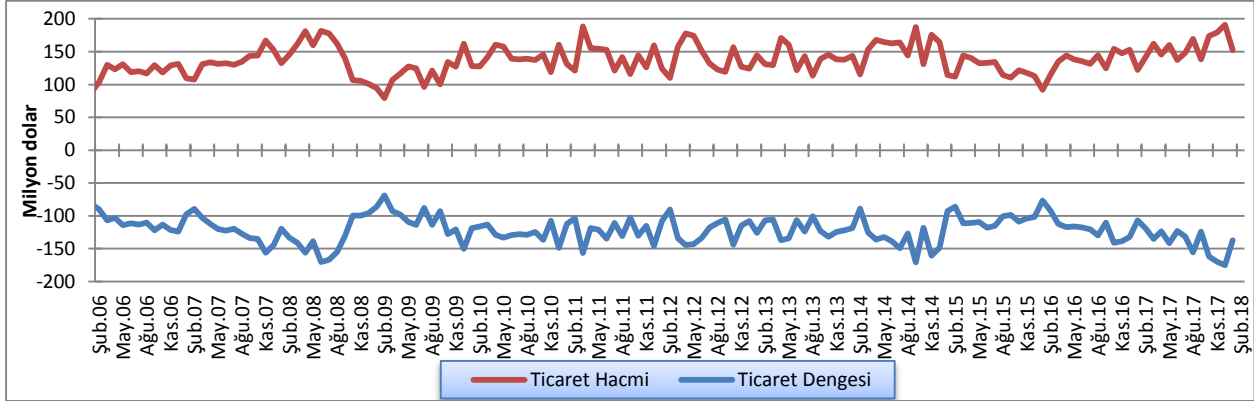
İhracatın ithalatı karşılama oranının düşük olması nedeniyle KKTC'nin dış ticaretinin artması, dış ticaret açığının artması anlamına gelmekte ve ülke ekonomisinin dışa bağımlılığına işaret etmektedir. Ocak 2017 – Ocak 2018 döneminde ticaret hacmi 122,1 milyon ABD dolarından 152,3 milyon ABD

dolarına yükselmiş, dış ticaret açığı ise sırasıyla 107 milyon ve 137,2 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

2006 - 2010 yılları arasında ihracatın ithalatı karşılama oranı ortalama olarak yüzde 5 oranında gerçekleşirken, 2011 - 2014 döneminde yüzde 7,3 seviyesine

ulaşmıştır. 2015 ve 2017 yıllarında bu oran yüzde 7,1 ve 2018 yılı Ocak döneminde ise yüzde 5,2 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ihracat + ithalat), Dengesi (ihracat - ithalat)

Kaynak: Ticaret Dairesi

2017 yılında Diğer Avrupa Ülkeleri ve Diğer Ülkeler gruplarının toplam ihracat içindeki payında bir önceki yıla kıyasla artış kaydedilirken, Türkiye'nin, AB ülkeleri ve Orta Doğu ve Arap Ülkeleri gruplarının paylarında ise düşüş görülmüştür. 2018 yılı Ocak -Şubat aylarında,

2017 yılının aynı dönemiyle kıyaslandığında Türkiye, Orta Doğu ve Arap Ülkeleri ve Diğer Ülkeler'e yapılan ihracatta artış, AB ülkeleri ve Diğer Avrupa Ülkeleri'ne yapılan ihracatta ise azalış gözlenmiştir.

Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	4,5
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	5,4
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	6,7
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	6,1
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	5,5
2011	53,3	8,3	1,3	32,0	5,1
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	60,1	3,7	0,6	31,1	4,5
2015	56,1	5,2	3,2	30,2	5,3
2016	62,5	10,2	0,9	22,7	3,7
2017	60,4	7,9	1,6	21,1	9,0
2018 (Ocak-Şubat)	66,3	2,0	5,6	17,5	8,5

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin gerçekleştirdiği toplam ithalat içinde en büyük paya sahip olan Türkiye'nin payı 2017 yıl sonu itibarıyla yüzde 58,9'dur. Öte yandan, AB ülkelerinden yapılan ithalatın payı, 2017 yıl sonu itibarıyla yüzde 0,4 oranında artarak yüzde 21,3'e yükselmiştir. 2017 yılında Türkiye ve Uzak Doğu Ülkeleri'nden yapılan ithalatta azalış, AB ülkelerinden, diğer ülke gruplarından, diğer Avrupa Ülkeleri'nden Orta Doğu ve

Arap Ülkeleri'nden yapılan ithalatın paylarında artış gerçekleşmiştir. 2018 yılının Ocak ayına bakıldığında ise, 2017 yılının aynı ayı ile kıyaslandığında tüm ülke gruplarından yapılan ithalatın payında artış görülmektedir.

Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	68,8	18,0	6,0	1,2	4,8	1,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,8
2008	69,8	14,0	6,5	4,7	3,4	1,6
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4,0	2,0
2010	70,9	15,6	5,7	1,9	4,3	1,6
2011	68,6	16,8	4,9	2,5	5,2	2,0
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	64,7	15,5	8,1	4,6	4,9	2,2
2015	64,5	18,1	7,7	3,0	4,7	2,0
2016	60,4	20,9	8,7	3,3	4,5	2,2
2017	58,9	21,3	8,0	3,5	5,0	3,3
2018 (Ocak)	64,2	14,0	8,8	4,5	4,6	3,9

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2 TURİZM

2018 yılının birinci çeyreğinde 405.747 olan toplam gelen yolcu sayısı, 2017 yılının aynı dönemine göre yüzde 6,7 oranında artmıştır.

Birinci çeyrekte KKTC'ye gelen T.C. uyruklu yolcu sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,1 oranında

artmış ve 3. ülke uyruklu yolcuların sayısı ise binde 9 oranında azalmıştır.

Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı

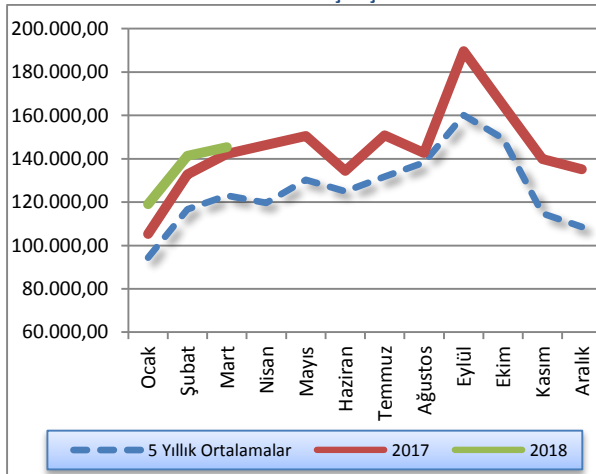
Dönem	T.C. Uyruklu			3. Ülke Uyruklu			Toplam		
	2017	2018	Yüzde Değişim	2017	2018	Yüzde Değişim	2017	2018	Yüzde Değişim
Ocak	85.102	97.305	14,3	20.242	21.783	7,6	105.344	119.088	13,0
Şubat	101.113	108.195	7,0	31.737	33.105	4,3	132.850	141.300	6,4
Mart	101.949	108.825	6,7	40.252	36.534	-9,2	142.201	145.359	2,2
I. Çeyrek	288.164	314.325	9,1	92.231	91.422	-0,9	380.395	405.747	6,7

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

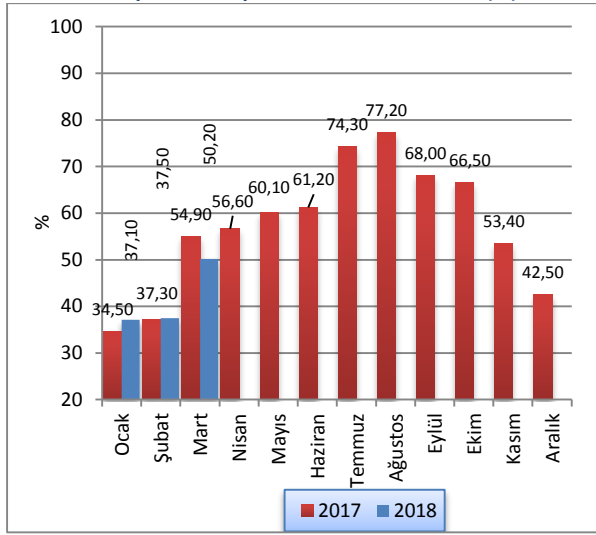
2018 yılının ilk çeyreğinde gelen yolcu sayısı bir önceki yıl ve son beş yılın ortalamalarıyla karşılaştırıldığı zaman 2018 yılının birinci çeyreğinde gelen toplam yolcu sayısının 2017 yılının ve son 5 yıl ortalamalarının üstünde olduğu görülmektedir.

Ülkemizde bulunan turistik tesislerin 2017 ve 2018 yılları itibarıyla doluluk oranları incelendiği zaman 2018 yılı Ocak ve Şubat ayları doluluk oranının bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında daha yüksek, Mart ayının ise bir önceki yılın aynı ayına göre daha düşük olduğu gözlenmiştir.

Grafik 3.3 2018 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2017 Yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması

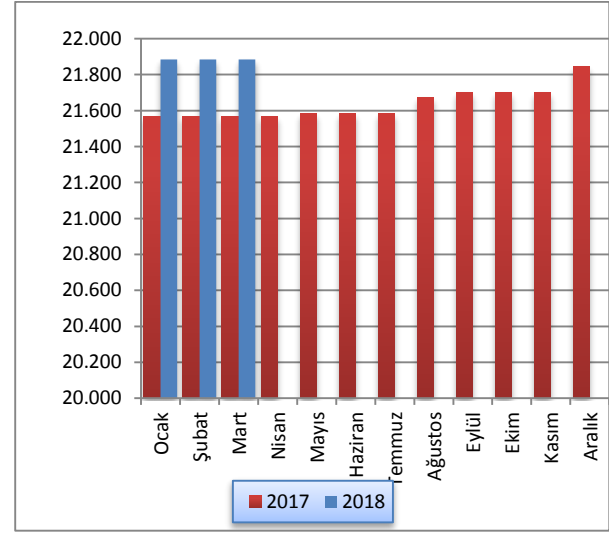
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün toplam yatak kapasitesindeki gelişimin 2017 ve 2018 yılları itibarıyla karşılaştırıldığı zaman 2017 ilk çeyreğinde 21.567 olan yatak kapasitesinin 2018 ilk çeyreği itibarıyla 21.885'e ulaştığı görülmektedir.

Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4 BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1 2018 YILI BİRİNCİ ÇEYREK SONUÇLARI

2018 mali yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 3,2 düşüş olurken gider toplamında yüzde 4,3 artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2018 yılı birinci çeyreğinde 1.012,1 ve 941,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılının birinci çeyreğinde 143 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2018 yılının aynı döneminde 70,8 milyon TL fazla vermiştir.

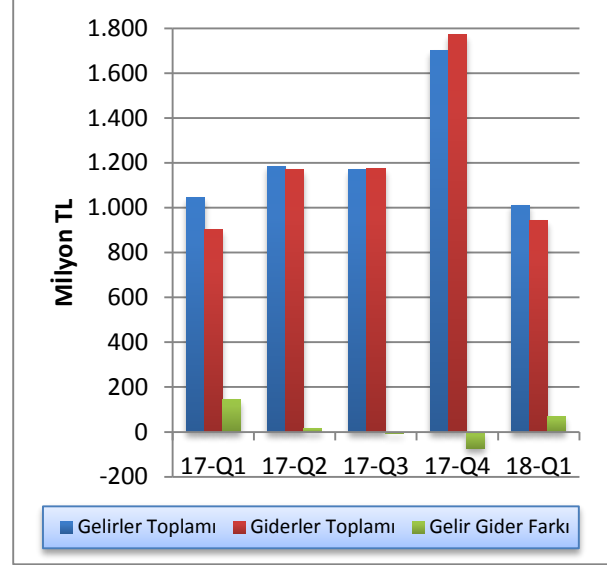
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

	2017		2018		% Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Ocak-Mart Gerçekleşme	Yıllık Öngörülen	Ocak-Mart Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	5.102,1	1.045,2	5.732,0	1.012,1	-3,2
Bütçe Giderleri	5.023,6	902,2	5.815,0	941,3	4,3
Bütçe Dengesi	78,5	143,0	-83,0	70,8	-50,5

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2017 yılının tamamında elde edilen 5.102,1 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 20,5'i birinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2018 yılının aynı döneminde öngörülen toplam bütçe gelirlerinin yüzde 17,7'si tahsil edilmiştir. 2018 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 5.815 milyon TL'nin yüzde 16,2'si birinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 18 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2 GELİRLER

2018 mali yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 33,1 milyon TL düşüş göstererek 1.012,1 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2018 yılı birinci çeyreği içinde 731,7 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2017 yılının aynı döneminde 589,1 milyon TL idi. 2017 yılı birinci çeyreğinde, bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan vergi dışı gelirler kalemi ise 2018 yılı birinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,1 düşüş göstermiş ve 254,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Diğer gelirlerdeki artışın sebebi Ercan Havalimanı özelleştirme gelirinin 2018 yılı itibarıyla tahsil edilmeye başlanmasıdır.

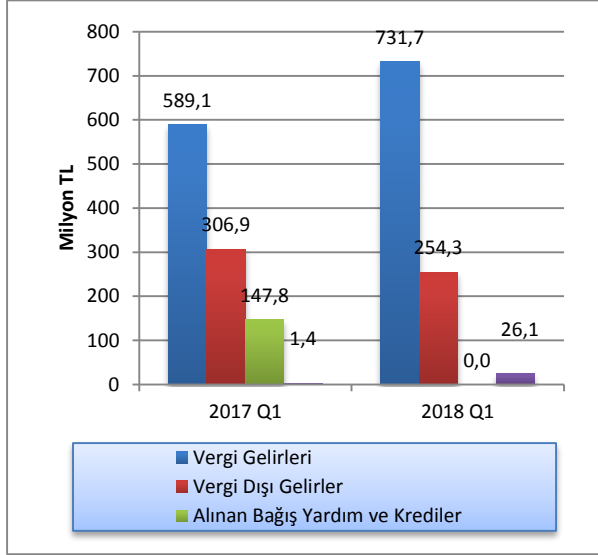
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

	2017	2018	% Değişim
	Ocak- Mart	Ocak- Mart	
Vergi Gelirleri	589,1	731,7	24,2
Vergi Dışı Gelirler	306,9	254,3	-17,1
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	147,8	0	-
Diğer Gelirler	1,4	26,1	1.764,3
Toplam	1.045,2	1.012,1	-3,2%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2017 yılının birinci çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 14,1 iken, 2018 yılı aynı döneminde yüzde 0 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 56,4 iken yüzde 72,3, vergi dışı gelirler kaleminin payı ise yüzde 29,3 iken, yüzde 25,2 olarak gerçekleşmiştir. Diğer gelirler kaleminin payı ise yüzde 0,1 iken, yüzde 2,5 oranında gerçekleşmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3 GİDERLER

2018 yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,33 artış göstermiş ve 902,2 milyon TL'den 941,3 milyon TL'ye ulaşmıştır. Söz konusu dönemlerde, cari transferler ile personel gideri kalemlerinde sırasıyla yüzde 7,6, ve 17,6 artış olmuştur.

KKTC bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2018 yılı birinci çeyreğinde 455,6 milyon TL olmuştur. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,6 oranında artış gösteren personel giderleri kalemi, 421,9 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Sermaye giderleri ve transferler kalemi de aynı dönemler içinde yüzde 76,5 düşüş göstermiş ve 2018 yılı birinci çeyreğinde 8,4 milyon TL olmuştur.

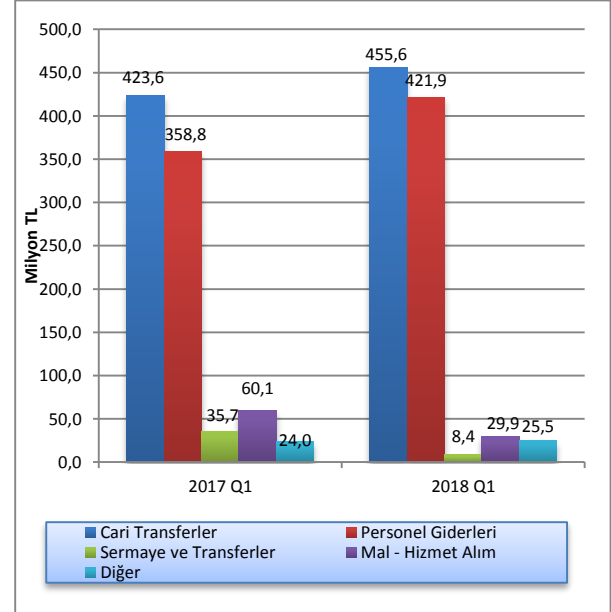
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2017 Ocak–Mart	2018 Ocak–Mart	% Değişim
Cari Transferler	423,6	455,6	7,6
Personel Giderleri	358,8	421,9	17,6
Sermaye Giderleri ve Transferler	35,7	8,4	-76,5
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	60,1	29,9	-50,3
Diğer Giderler	24,0	25,5	6,3
Toplam	902,2	941,3	4,33

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2017 yılı birinci çeyreği içinde yüzde 39,8 iken, 2018 yılı birinci çeyreğinde yüzde 44,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı birinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 47'sini oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2018 yılı birinci çeyreğinde artış göstermiş ve yüzde 48,4 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2017 yılı birinci çeyreğinde yüzde 86,7 iken 2018 yılı aynı döneminde yüzde 93,2 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.4 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2018 yılı birinci çeyreği sonunda, 2018 yılı için öngörülen bütçe gelirlerinin yüzde 17,66'sı tahsil edilmiş, öngörülen toplam bütçe giderlerinin ise yüzde

16,19'u harcanmıştır. 2017 yılı aynı dönemi için bu oranlar sırasıyla yüzde 20,49 ve yüzde 17,96 seviyelerindeydi.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2017 Gerçekleşme	2018 Bütçe Tahmini	2017 – 2018 Değişim (%)	2017 Üç Aylık Gerçekleşme	2018 Üç Aylık Gerçekleşme	2017 Üç Aylık Gerçekleşme Oranı (%)	2018 Üç Aylık Gerçekleşme Oranı (%)
Gelirler							
Vergi Gelirleri	3.047,1	3.321,8	9,02	589.1	731,7	19,33	22,03
Vergi Dışı Gelirler	1.048,1	1.067,2	1,82	306.9	254,3	29,28	23,88
Alınan Bağış Yardım Krediler	930,8	1.230,0	32,14	147.8	0	15,88	0,00
Diğer Gelirler	76,1	113,0	48,49	1.4	26,1	1,84	22,66
Genel Toplam	5.102,1	5.732,0	12,35	1.045,2	1.012,1	20,49	17,66
Giderler							
Cari Transferler	2.360,0	2.446,6	3,67	423.6	455,6	17,95	18,62
Personel Giderleri	1.768,8	1.907,6	7,85	358.8	421,9	20,29	22,12
Sermaye Giderleri ve Transferleri	406,5	390,9	-3,84	35.7	8,4	8,78	2,15
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	371,1	417,9	12,61	60.1	29,9	16,19	7,15
Diğer Giderler	117,2	652,0	456,31	24.0	25,5	20,48	3,91
Genel Toplam	5.023,6	5.815,0	15,75	902.2	941,3	17,96	16,19

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5 FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2018 yılı birinci çeyreğinde 2017 yılının aynı dönemine göre yüzde 20 artarak 70,8 milyon TL olmuştur.

Vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde, 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 142,6 artış ve 52,1 milyon TL düşüş gerçekleşmiştir. Yerel gelirler kalemi ise yüzde 12,8 artmış ve 1.012,1 milyon TL'ye ulaşmıştır.

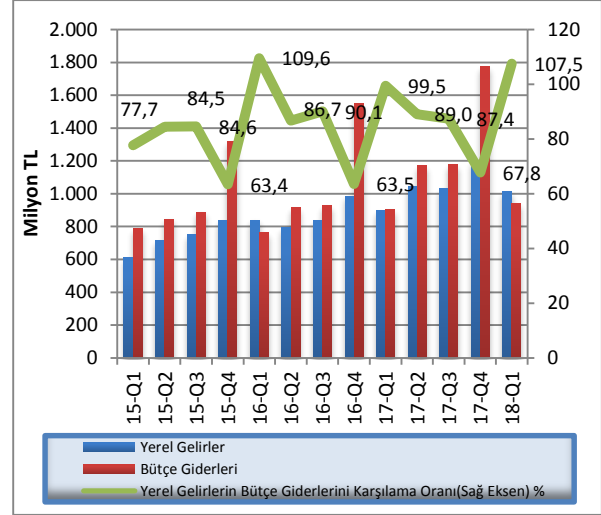
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2017	2018
	Ocak- Mart	Ocak - Mart
Bütçe Gelirleri - (T.C. Kredi + İç Borçlanma)	961,2	1.012,1
1. Yerel Gelirler	897,4	1.012,1
Vergi Gelirleri	589,1	731,7
Vergi Dışı Gelirler	306,9	254,8
Diğer Gelirler	1,4	25,6
2. Dış Yardımlar	63,8	0,0
T.C. Yardımları	63,8	0,0
Bütçe Giderleri	902,2	941,3
Personel Giderleri	358,8	421,9
Cari Transferler	423,6	455,6
Sermaye Giderleri	35,7	8,4
Diğer Giderler	84,1	55,4
Finansman Dengesi	59,0	70,8
Finansman	84,0	0,0
T.C. Kredileri	84,4	0,0
İç Borçlanma	0,0	0,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2018 yılı birinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 107,5 olmuştur. Aynı oran 2017 yılı birinci çeyreğinde yüzde 99,5 idi.

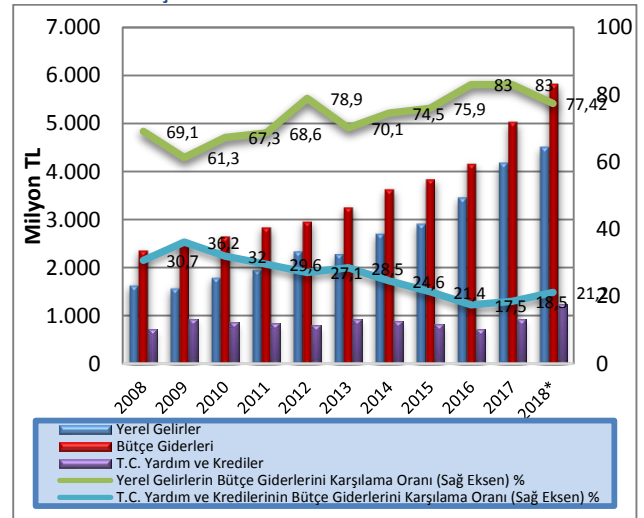
Grafik 4.4: Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe gelirlerinden T.C. yardım ve kredilerinin çıkarılması sonucu oluşan yerel gelir toplamının bütçe giderlerini karşılama oranı son 10 yılda yüzde 69 seviyelerinden yüzde 83 seviyelerine geldiği görülmekte ve bu oranın 2018 yılı için 77,42 seviyesinde gerçekleşmesi tahmin edilmektedir. Yerel gelirler ile bütçe giderleri arasındaki açığın finansmanı için en önemli finansman kaynağı olan TC yardım ve krediler rakamının son 10 yıllık dönemde bütçe giderleri içindeki payı ise yüzde 30 seviyelerinden yüzde 20 seviyelerine gerileyeceği öngörülmektedir. Yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama anlamında son 10 yıllık dönemde olumlu bir tablo ortaya çıksa da, kamu maliyesi hala daha bütçe giderlerinin tamamını karşılayamamakta ve bütçe açığı sorunu yaşanmaya devam etmektedir.

Grafik 4.5: Yıllar İtibarıyla Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

Kaynak: Maliye Bakanlığı

*: Tahmin

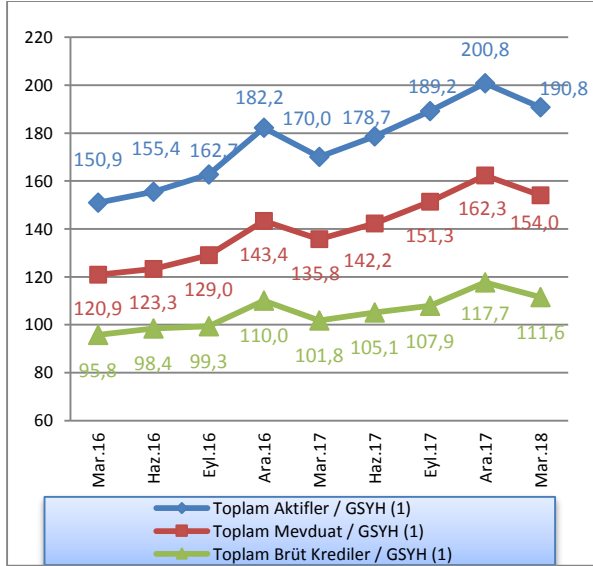
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1 FİNANSAL DERİNLEŞME

2018 yılı birinci çeyrek finansal derinleşme rakamlarına göre; toplam brüt kredilerin GSYH'ye oranı yüzde 117,7'den yüzde 111,6'ya, toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 200,8'den yüzde 190,8'e ve toplam mevduatın GSYH'ye oranı yüzde 162,3'den yüzde 154'e gerilemiştir. Ancak 2017 ve 2018 yılları için bu oranlar hesaplanırken GSYH tahmin rakamları kullanıldığından, gerçekleşme rakamları açıklandığı zaman revizyon gerçekleşecektir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Not: (1)2016 yılı için GSYH gerçekleşme, 2017-2018 yılları için DPÖ'nün GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: KKTCCMB, DPÖ

5.1.2 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN PERFORMANS RASYOLARI

Sektörde, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2018 yılı birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 26,37'ye gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 25,28 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2017 Mart sonu itibarıyla yüzde 18,26 olan SYSR 2018 yılının ilk çeyreğinde 0,86 puan azalarak yüzde 17,4'e gerilemiştir.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, 2018 yılının Mart ayı sonunda bir önceki çeyrek dönemle aynı seviyede kalarak yüzde 5,72 olarak gerçekleşmiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt kredilerin mevduata oranı, 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 0,1 puan azalmış ve yüzde 72,45 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2017 yılı Mart ayında yüzde 59,86 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2018 yılının ilk çeyreğinde yüzde 58,47 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,14 puan azalmıştır.

Brüt kredilerdeki büyüme hızında, 2018 yılı birinci çeyrekte bir önceki döneme göre yüzde 5,81 artış gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde brüt kredilerde yüzde 3,67 artış olmuştur.

Bir önceki çeyrek dönemle karşılaştırıldığında, 2017 yılı Aralık ayı sonunda yüzde 7,24 artan mevduat, 2018 yılının birinci çeyreğinde yüzde 5,95 artış göstermiştir.

2017 Aralık sonu itibarıyla 9,99 olan finansal kaldıraç oranı, 2018 yılının ilk çeyreğinde 10,01 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları

	2017				2018
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Likit Aktifler / Top. Aktifler (%)	25,28	26,27	27,80	27,42	26,37
SYSR (%)	18,26	18,04	18,27	17,30	17,40
TGA / Brüt Krediler (%)	6,20	6,08	6,06	5,72	5,72
Brüt Krediler / Top. Mevduat (%)	74,96	73,90	71,31	72,55	72,45
Brüt Krediler / Top. Aktifler (%)	59,86	58,83	57,02	58,61	58,47
Brüt Kredilerdeki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	3,67	3,18	2,65	9,11	5,81
Mevduattaki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	6,11	4,55	6,37	7,24	5,95
Finansal Kaldıraç ¹	9,24	9,44	9,54	9,99	10,01

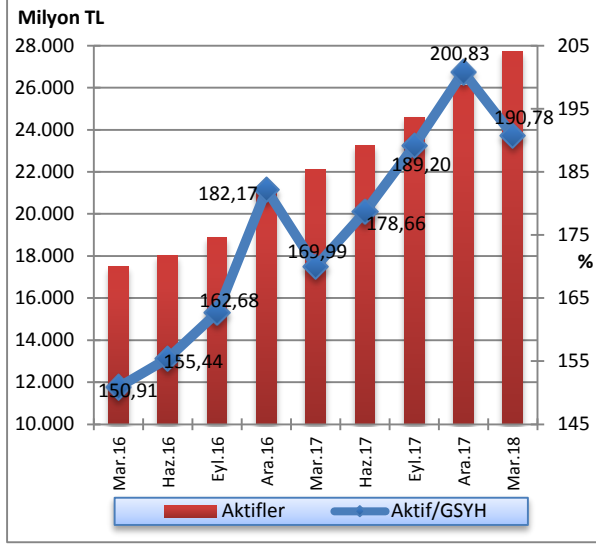
Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

Kaynak: KKTCCMB

5.1.3 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

2018 yılının Mart ayı sonunda bankacılık sektörü bilanço büyüklüğünün GSYH'ye oranı yüzde 190,78'e gerilemiştir.

Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi

Not: (1) 2016 yılı için GSYH gerçekleşme, 2017-2018 yılları için DPÖ'nün GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

5.1.4 BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

Bankacılık sektöründe yoğunlaşma incelendiği zaman, 2018 yılı birinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 55,23, ilk on bankanın toplam aktifler içindeki payı ise yüzde 78,56 olarak gerçekleşmiştir.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 56,22, ilk on bankanın payı ise yüzde 80,64 düzeyindedir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 56,87, ilk on bankanın payı ise yüzde 79,91 seviyesindedir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 49,75, ilk on bankanın payı ise yüzde 78,27 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bankalara borçlar kaleminin büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 61,62, ilk on bankanın payı ise yüzde 92,81 düzeyindedir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)

İlk Beş Bankanın Sektör İçindeki Payları	2017				2018
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Aktifler	55,23	54,64	54,72	55,15	55,23
Brüt Krediler	58,34	56,73	56,34	57,01	56,22
Mevduat	57,51	56,81	56,94	56,80	56,87
Bankalara Borçlar	62,90	58,03	55,47	58,42	61,62
Özkaynaklar	51,01	50,66	50,37	50,38	49,75
İlk On Bankanın Sektör İçindeki Payları					
Aktifler	77,64	77,47	77,78	78,47	78,56
Brüt Krediler	81,80	81,09	80,83	81,11	80,64
Mevduat	80,09	79,92	79,91	80,07	79,91
Bankalara Borçlar	89,08	88,45	87,22	90,64	92,81
Özkaynaklar	76,70	76,80	77,22	78,36	78,27

Kaynak: KKTTCMB

5.1.5 BANKA, ŞUBE VE PERSONEL SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2018 Mart ayı sonunda 21'dir. Sektördeki 21 bankanın

2'si kamu bankası, 14'ü özel sermayeli banka ve 5'i şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	Mar.16	Haz.16	Eyl.16	Ara.16	Mar.17	Haz.17	Eyl.17	Ara.17	Mar.18
Kamu Bankaları	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	13	13	14	14	14	14	14	14	14
Şube Bankaları	7	7	6	6	6	6	6	5	5
Toplam	22	22	22	22	22	22	22	21	21

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2018 yılının ilk çeyreğinde 232'dir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam

şube sayısının yüzde 69,4'ü özel sermayeli bankalara, yüzde 16,81'i şube bankalarına, yüzde 13,79'u kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi (adet)									
	Mar.16	Haz.16	Eyl.16	Ara.16	Mar.17	Haz.17	Eyl.17	Ara.17	Mar.18
Kamu Bankaları	36	36	36	36	36	36	34	33	32
Özel Sermayeli Bankalar	145	145	152	151	152	153	156	161	161
Şube Bankaları	46	46	45	45	44	45	43	39	39
Toplam	227	227	233	232	232	234	233	233	232
Personel Sayısının Gelişimi (kişi)									
Kamu Bankaları	516	504	554	548	564	559	565	558	554
Özel Sermayeli Bankalar	1.814	1.807	1.875	1.934	1.924	1.927	1.965	2.024	2.038
Şube Bankaları	551	567	560	562	564	564	570	524	519
Toplam	2.881	2.878	2.989	3.044	3.052	3.050	3.100	3.106	3.111

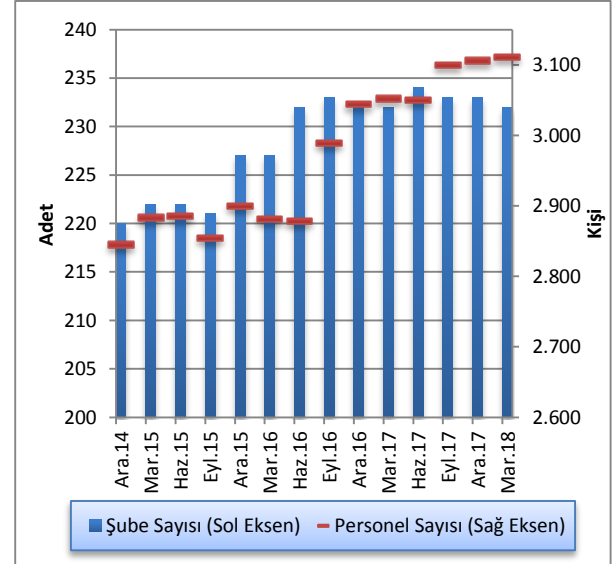
Kaynak: KKTCMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Aralık 2017 - Mart 2018 döneminde 5 kişi artarak 3.106'dan 3.111'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 554'ü kamu bankalarında, 2.038'i özel sermayeli bankalarda ve 519'u şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankalardaki personel sayısı 2.038'den 2.038'e yükselmiş, kamu bankalarındaki personel sayısı 558'den 554'e, şube bankalarındaki personel sayısı ise 524'den 519'a gerilemiştir.

Mart 2017 - Mart 2018 döneminde bankacılık sektöründe çalışan personel sayısı, 59 kişi artarak 3.052'den 3.111'e ulaşmıştır. Söz konusu dönemde personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, özel sermayeli bankalarda 114 kişi artarken, kamu bankalarında 10 kişi, şube bankalarında 45 kişi azalmıştır.

2018 yılının ilk çeyreğinde sektörde çalışan personelin yüzde 17,81'inin kamu bankalarına, yüzde 65,51'inin özel sermayeli bankalara, yüzde 16,68'inin ise şube bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

5.2 BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2017 yılı Aralık ayı sonunda 26.115,3 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2018 yılının ilk çeyreğinde yüzde 6,06 artarak 27.698,6 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, likit aktiflerde yüzde 1,98, brüt kredilerde yüzde 5,81, MDC'de yüzde 16,2, diğer aktiflerde ise yüzde 14,19 artış görülmüştür. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 25,3, likit aktifleri

yüzde 30,68, brüt kredileri yüzde 22,4, MDC yüzde 24,06 artış göstermiştir. Aynı dönemde mevduat yüzde 26,63, özkaynaklar ise yüzde 16,51 artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2017 - Mart 2018 döneminde yüzde 5,95, özkaynaklar ise yüzde 5,84 artmıştır.

Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2017				2018	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2017 - 03/2018	03/2017 - 03/2018
Likit Aktifler	5.589,2	6.103,5	6.840,0	7.161,8	7.303,9	1,98	30,68
MDC	1.596,6	1.601,3	1.632,6	1.704,6	1.980,8	16,20	24,06
Toplam Brüt Krediler	13.231,5	13.666,3	14.028,2	15.306,2	16.195,6	5,81	22,40
Diğer Aktifler	1.687,7	1.861,0	2.101,9	1.942,7	2.218,3	14,19	31,44
Aktif-Pasif Toplamı	22.105,0	23.232,1	24.602,7	26.115,3	27.698,6	6,06	25,30
Mevduat	17.652,4	18.494,1	19.672,9	21.098,1	22.352,7	5,95	26,63
Bankalara Borçlar	1.460,1	1.551,4	1.600,6	1.637,5	1.638,0	0,03	12,18
Diğer Pasifler	833,3	960,8	994,9	1.002,9	1.192,2	18,88	43,07
Özkaynaklar	2.159,2	2.225,8	2.334,3	2.376,8	2.515,7	5,84	16,51

Kaynak: KTCMB

5.2.1 AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2018 yılının ilk çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 58,47 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 26,37 payla likit aktifler, yüzde 8,01 ile diğer aktifler ve yüzde 7,15'lik payla MDC takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Mart 2017 - Mart 2018 dönemi aktif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde; likit aktifler ve diğer aktiflerde artış, MDC ve brüt kredilerde ise azalış olduğu görülmektedir.

Mart 2018 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 80,7'ini mevduat, yüzde 9,08'ini özkaynaklar, yüzde 5,91'ini

bankalara borçlar ve yüzde 4,31'ini diğer pasifler oluşturmaktadır.

Mart 2017 - Mart 2018 döneminde bankacılık sektörünün pasif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde, mevduat ve diğer pasifler kalemlerinde artış, bankalara borçlar ve özkaynaklar kalemlerinde ise azalış olduğu görülmektedir.

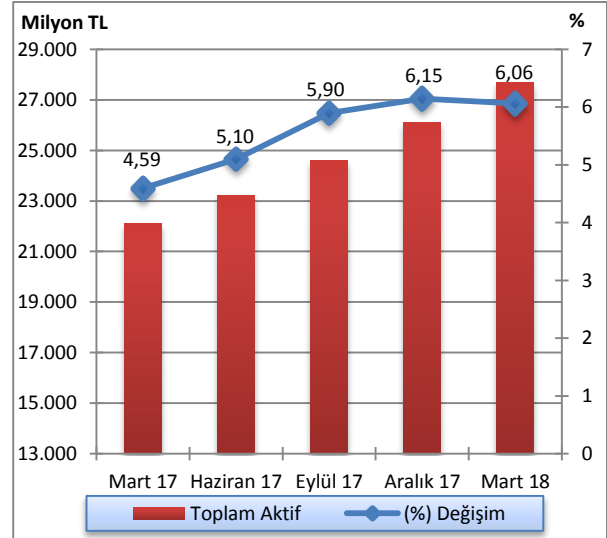
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yapısal Yüzde Dağılımı (%)

Aktif	2017				2018
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Likit Aktifler	25,28	26,27	27,80	27,42	26,37
MDC	7,22	6,89	6,64	6,53	7,15
Toplam Brüt Krediler	59,86	58,83	57,02	58,61	58,47
Diğer Aktifler	7,64	8,01	8,54	7,44	8,01
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	79,86	79,61	79,96	80,79	80,70
Bankalara Borçlar	6,61	6,68	6,51	6,27	5,91
Diğer Pasifler	3,76	4,13	4,04	3,84	4,31
Özkaynaklar	9,77	9,58	9,49	9,10	9,08
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCCMB

Mart 2017 - Mart 2018 aralığındaki tüm dönemlerde büyüyen bankacılık sektörünün toplam aktifi, 2017'nin ilk çeyreği itibarıyla 4,59 oranında artmıştır. 2017 yılının ikinci ve üçüncü çeyreklerinde yüzde 5,1 ve yüzde 5,9 , dördüncü çeyrek itibarıyla yüzde 6,15 ve 2018 ilk çeyrek itibarıyla yüzde 6,06 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.4: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)

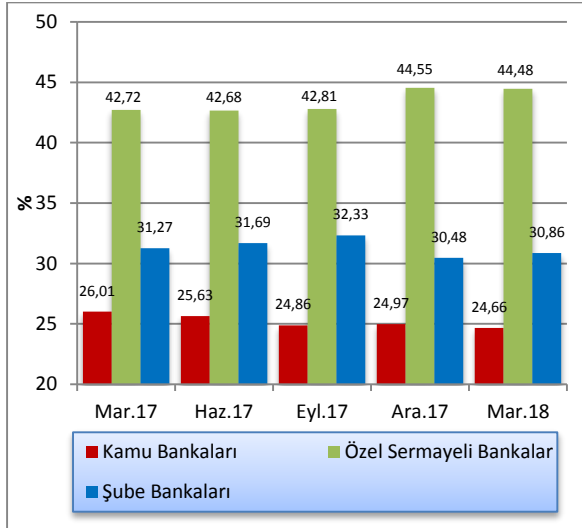

Kaynak: KKTCCMB

Sektör aktif toplamı, 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, şube bankaları grubunda yüzde 30,48'den yüzde 30,86'ya yükselmiş, kamu bankaları grubunda yüzde 24,97'den yüzde 24,66 düzeyine, özel sermayeli bankalar grubunda ise yüzde 44,55'ten yüzde 44,48 düzeyine gerilemiştir. Mart 2017 – Mart 2018 döneminde ise, kamu bankaları ve şube bankaları gruplarında küçülme, özel sermayeli bankalar grubunda büyüme görülmüştür.

2018 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre, kamu bankaları aktif toplamında yüzde 4,77, özel sermayeli bankalarda yüzde 5,87 ve şube bankalarında yüzde 7,41 oranlarında artış olmuştur. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu bankalarında yüzde 18,87, özel sermayeli bankalarda yüzde 30,41, şube bankalarında yüzde 23,68 oranlarında artmıştır.

Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2017				2018	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2017-03/2018	03/2017-03/2018
Kamu Bankaları	5.749,3	5.955,1	6.116,1	6.523,2	6.834,2	4,77	18,87
Özel Sermayeli Bankalar	9.444,1	9.914,3	10.532,4	11.633,4	12.316,3	5,87	30,41
Şube Bankaları	6.911,6	7.362,7	7.954,2	7.958,7	8.548,1	7,41	23,68
Toplam	22.105	23.232,1	24.602,7	26.115,3	27.698,6	6,06	25,30

Kaynak: KKTCMB

5.2.2 LİKİT VARLIKLAR

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2018 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,98 artarak 7.161,8 milyon TL'den 7.303,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde, BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 3,5 milyon TL düşüş, nakit değerler kaleminde 1 milyon TL, merkez bankasından alacaklar kaleminde 125,3

milyon TL, bankalardan alacaklar kaleminde 19,3 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

2017 yılı Mart ayı sonunda 5.589,2 milyon TL olan likit aktifler, 2018 yılı Mart ayı sonunda 7.303,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Anılan dönemde, nakit değerler 27,6 milyon TL, Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi 658,5 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 474,8 milyon TL ve bankalardan alacaklar kalemi 553,8 milyon TL artmıştır.

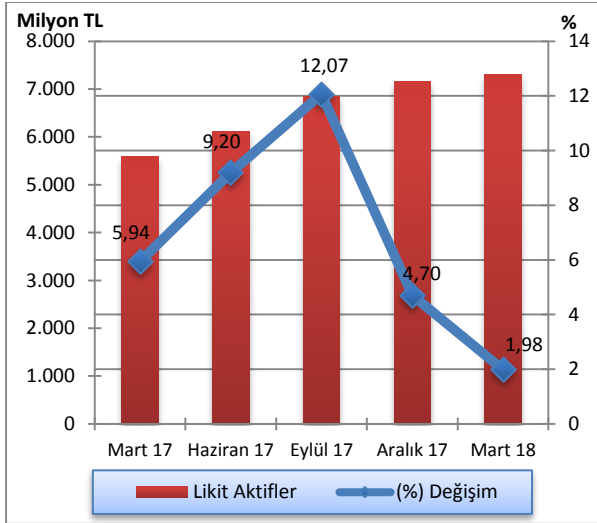
Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2017				2018	Yüzde Değişim 12/2017 - 03/2018
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	
Nakit Değerler	189,8	208,7	227,9	216,4	217,4	0,46
Merkez Bankası'ndan Alacaklar	2.028,9	2.209,9	2.433,8	2.562,1	2.687,4	4,89
BPP İşlemlerinden Alacaklar	1.020,8	1.012,1	1.251,5	1.499,1	1.495,6	-0,23
Bankalardan Alacaklar	2.349,7	2.672,8	2.926,8	2.884,2	2.903,5	0,67
Toplam	5.589,2	6.103,5	6.840,0	7.161,8	7.303,9	1,98

Kaynak: KKTCCMB

Likit aktifler 2017 yılının ilk çeyreğinde yüzde 5,94 oranında artış göstermiştir. 2017 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 9,2, üçüncü çeyreğinde yüzde 12,07, dördüncü çeyreğinde yüzde 4,7, 2018 yılı ilk çeyreğinde ise yüzde 1,98 oranında artış göstermiştir.

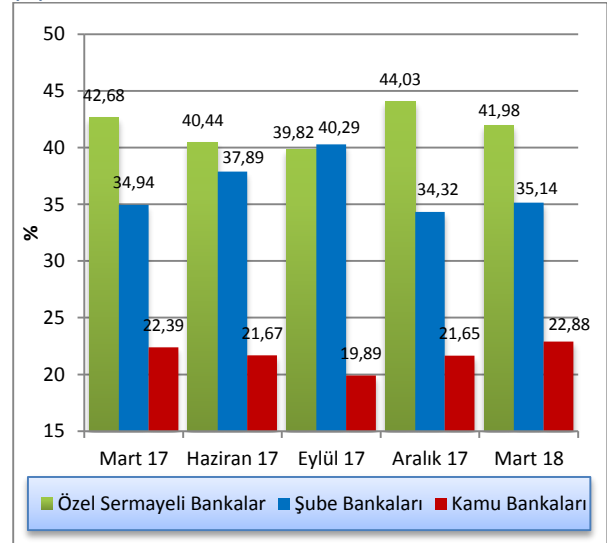
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

2018 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, özel sermayeli bankaların likit aktiflerinde azalış, kamu bankaları ve şube bankalarının likit aktiflerinde artış gerçekleşmiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde de şube bankaları ve kamu bankaları gruplarında artış olurken, özel sermayeli bankalar grubunda ise azalış söz konusudur.

Grafik 5.7: Likit Aktiflerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)

Kaynak: KKTCCMB

5.2.3 KREDİLER

2018 yılı Mart ayı itibarıyla 8.907,5 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi birinci sırada yer almaktadır. Bunu, 4.255,4 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Mart 2017 - Mart 2018 döneminde işletme kredileri 7.206,5 milyon TL'den 8.907,5 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 3.514,2 milyon TL'den 4.255,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.9: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

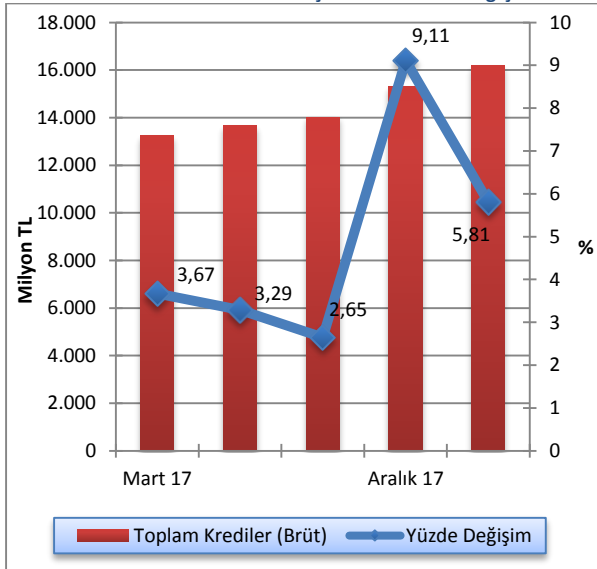
	2017				2018
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
İşletme Kredileri	7.206,5	7.475,2	7.598,6	8.406,5	8.907,5
Tüketici Kredileri	3.514,2	3.642,2	3.815,2	4.152,9	4.255,4
Kredi Kartları	358,9	379,2	391,6	394,7	392,4
İskonto ve İştira Senetleri	179,4	180,0	178,0	195,0	206,2
Diğer Yatırım Kredileri	112,6	91,3	111,2	112,0	102,9
İthalat Kredileri	3,8	3,2	3,5	3,7	4,2
Fon Kaynaklı Krediler	14,4	14,2	15,9	17,1	17,0
İhtisas Kredileri	22,8	20,3	16,7	21,2	22,1
İhracat Kredileri	5,6	6,1	6,9	6,1	5,2
KKTCMB Kaynaklı Krediler	0,0	5,3	5,4	5,7	0,0
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	992,5	1.019,0	1.034,9	1.116,3	1.356,4
Toplam Krediler	12.410,8	12.836,1	13.178,0	14.431,3	15.269,5

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCMB

Sektörün brüt kredilerinde, 2017 yılı Mart ayı sonunda yüzde 3,67, Haziran, Eylül ve Aralık ayları sonunda ise sırasıyla yüzde 3,29, yüzde 2,65, yüzde 9,11 artış gerçekleşmiştir. Brüt krediler, 2018 yılı Mart ayı itibarıyla yüzde 5,81 oranında artış göstermiştir.

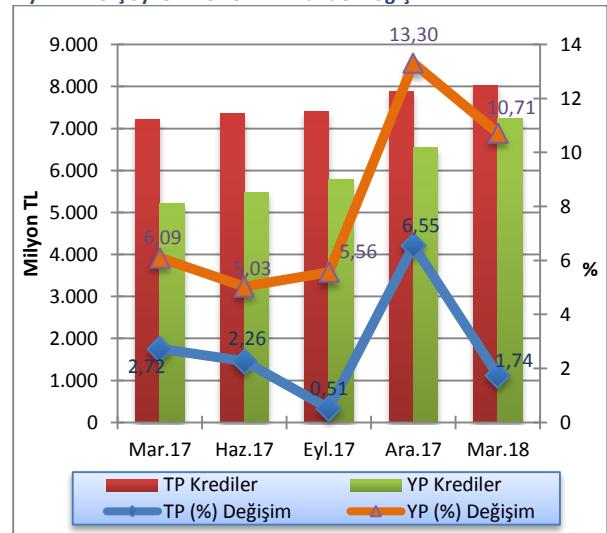
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2018 yılının birinci çeyreğinde kredilerin 8.023,4 milyon TL'si TP cinsinden, 7.246,1 milyon TL'si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 1,74, YP cinsinden kredilerde ise yüzde 10,71 oranında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Kredileri (Net) TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCMB

2018 yılının birinci çeyreğinde kamu bankaları brüt kredilerinde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden binde 1,9, YP cinsinden ise yüzde 3,86 artış olmuştur. Özel sermayeli bankaların brüt kredileri TP

cinsinden yüzde 1,28, YP cinsinden ise yüzde 14,53 oranında artış göstermiştir. Şube bankalarının brüt kredileri söz konusu dönemde TP cinsinden yüzde 3,32, YP cinsinden ise yüzde 8,22 oranında artmıştır.

Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)

	Aralık 2017			Mart 2018			Yüzde Değişim 12/2017 - 03/2018		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Bankaları	2.944,8	1.151,0	4.095,8	2.950,4	1.195,4	4.145,8	0,19	3,86	1,22
Özel Sermayeli Bankalar	2.960,9	4.025,6	6.986,5	2.998,8	4.610,4	7.609,2	1,28	14,53	8,91
Şube Bankaları	2.662,8	1.561,1	4.223,9	2.751,2	1.689,4	4.440,6	3,32	8,22	5,13
Toplam Krediler (Brüt)	8.568,5	6.737,7	15.306,2	8.700,4	7.495,2	16.195,6	1,54	11,24	5,81

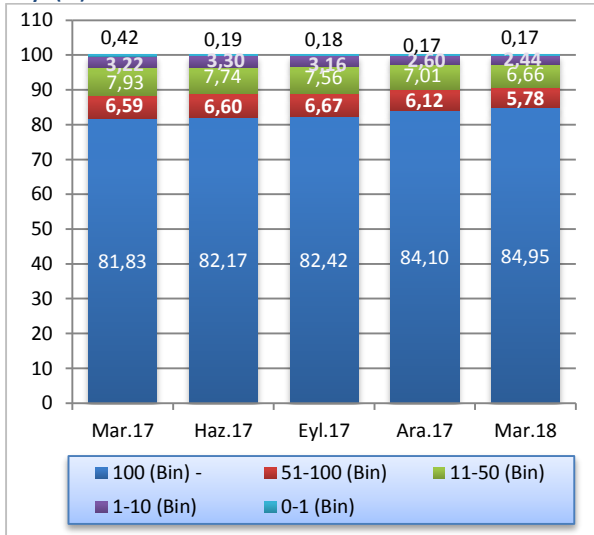
Kaynak: KKTCCMB

2018 birinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 84,95 olmuştur.

Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 6,66'lık payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 5,78 ve 2,44'ünü oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, binde 1,7 payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Mart 2017 – Mart 2018 döneminde; kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki yüzdeleri payı itibarıyla 100 bin TL'den büyük kredilerde artış, 51-100 bin TL, 11-50 bin TL, 1-10 bin TL ve 0-1 bin TL dilimindeki kredilerde ise azalış olmuştur.

Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)

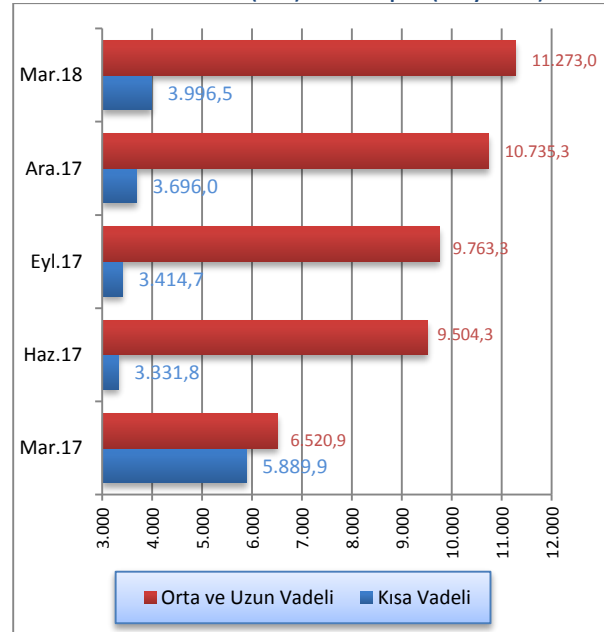

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCCMB

2017 yılının ikinci çeyreği içinde, önceden kısa vadede takip edilen bazı devlet kefaletine haiz kredi hesapları, güncellenen vade yapısı itibarıyla, orta ve uzun vadede takip edilmeye başlanmıştır. Yapılan bu değişiklik ile 2017 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre kısa vadeli kredilerde hızlı bir düşüş, orta ve uzun vadeli kredilerde ise hızlı bir artış yaşanmıştır. Kısa vadeli krediler, 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 3.696 milyon TL'den 3.996,5 milyon TL'ye, orta ve uzun vadeli krediler ise, 10.735,3 milyon TL'den 11.273 milyon TL'ye yükselmiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde kısa vadeli kredilerde yüzde 32,15 azalış, orta ve uzun vadeli kredilerde ise yüzde 72,87 oranında artış olmuştur.

Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL)

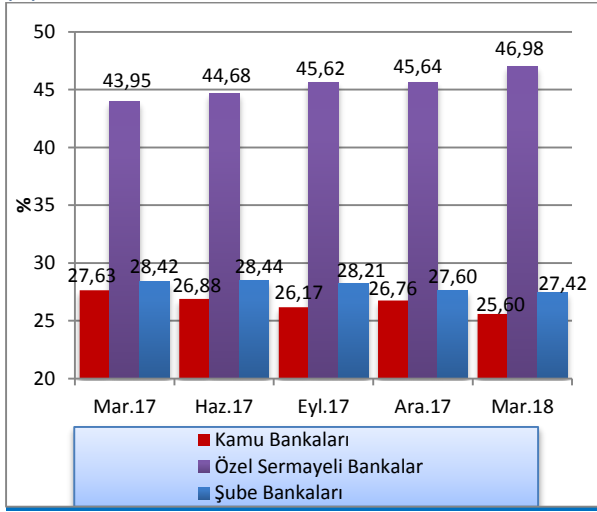

Not: 1 yıla kadar vadeli olanlar kısa vadeli kredi olarak sınıflandırılmaktadır.

Kaynak: KKTCCMB

Brüt kredilerin değişimi incelendiğinde, 2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankaların payı yüzde 45,64'den yüzde 46,98'e yükselmiştir. Kamu bankalarının kullandığı kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 26,76'dan yüzde 25,6'ya, şube bankalarının payı ise yüzde 27,6'dan yüzde 27,42'ye gerilemiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde şube bankalarının ve kamu bankalarının kullandıkları kredilerin toplam krediler içindeki paylarında azalış, özel sermayeli bankaların payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)

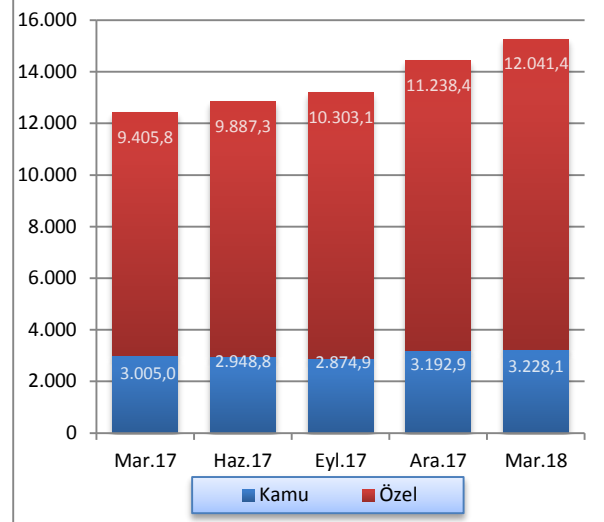

Kaynak: KKTÇMB

Mart 2018 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 78,86'sını özel sektöre, yüzde 21,14'ünü ise kamu sektörüne kullanmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesiminin kullandığı krediler bir önceki çeyreğe göre 3.192,9 milyon TL'den 3.228,1 milyon TL'ye, özel kesim kredileri ise 11.238,4 milyon TL'den 12.041,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Mart 2017 - Mart 2018 döneminde kamu tarafından kullanılan kredilerin artış oranı yüzde 7,42, özel kesime kullanılan kredilerin artış oranı ise yüzde 28,02'dir.

Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

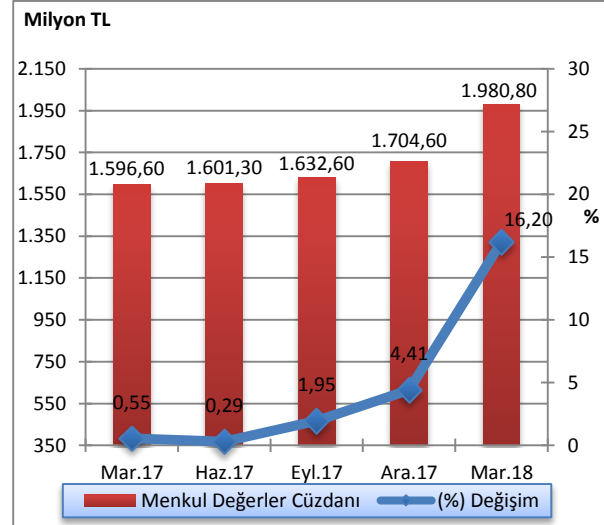

Kaynak: KKTÇMB

5.2.4 MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

MDC, 2018 yılı Mart ayı itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 16,2 oranında artmıştır. 2017 yılı Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları itibarıyla sırasıyla binde 5,5, binde 2,9, yüzde 1,95 ve yüzde 4,41 oranında artmıştır.

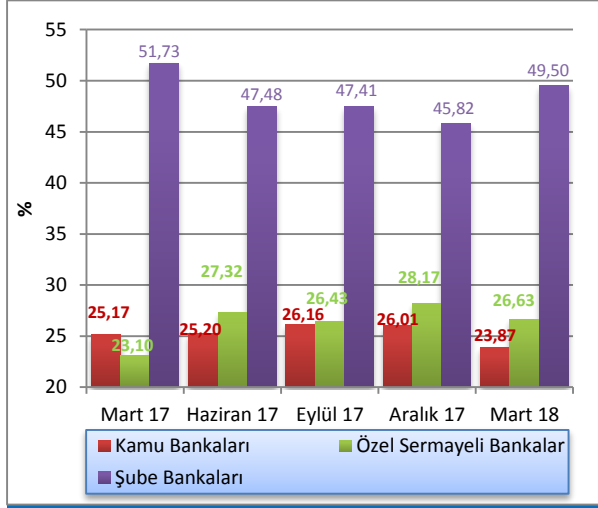
Grafik 5.14: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla kamu bankalarının toplam MDC'deki payı yüzde 26,01'den yüzde 23,87'e, özel sermayeli bankaların payı yüzde 28,17'den yüzde 26,63'e gerilemiş, şube bankalarının payı ise yüzde 45,82'den yüzde 49,5 seviyesine yükselmiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde şube bankaları ve kamu bankaları gruplarında azalış, özel sermayeli bankalar grubunda ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2017				2018
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Tasarruf	12.895,4	13.373,9	14.146,6	15.380,3	16.210,0
Ticari	3.310,7	3.512,2	3.914,2	3.942,5	4.270,9
Resmi	1.107,3	1.294,5	1.344,5	1.499,0	1.504,5
Diğer	339,0	313,5	267,5	276,3	367,3
Toplam Mevduat	17.652,4	18.494,1	19.672,9	21.098,1	22.352,7
Bankalara Borçlar	1.460,0	1.551,4	1.600,6	1.637,5	1.638,0
Bankalara Borçlar Dâhil Toplam Mevduat	19.112,4	20.045,5	21.273,5	22.735,6	23.990,7

Kaynak: KKTÇMB

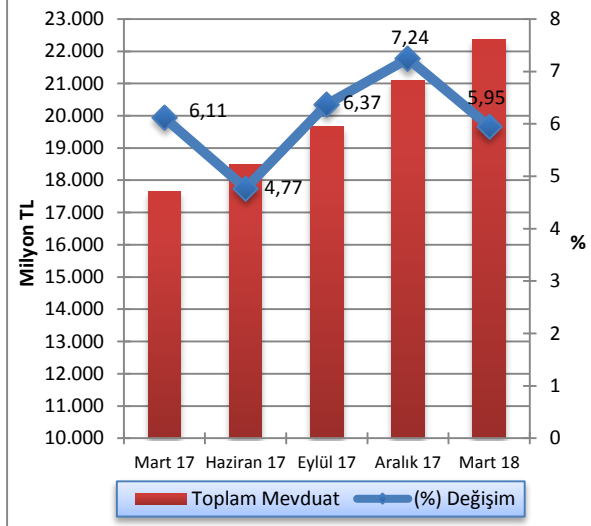
5.2.5 MEVDUAT

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,95 artmıştır. Mevduat bir yıllık dönemde, yüzde 26,63 artış göstermiş ve 2018 yılı Mart sonunda 22.352,7 milyon TL olmuştur.

2018 yılı Mart sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, en büyük payın 16.210 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 4.270,9 milyon TL ile ticari mevduat, 1.504,5 milyon TL ile resmi mevduat izlemektedir. Mart 2017 – Mart 2018 döneminde; tasarruf mevduatında yüzde 25,7, ticari mevduatta yüzde 29 ve resmi mevduatta yüzde 35,87 artış gerçekleşmiştir.

Toplam mevduat 2017 yılının birinci çeyreğinde yüzde 6,11, ikinci çeyreğinde yüzde 4,77, üçüncü çeyreğinde yüzde 6,37, son çeyreğinde ise yüzde 7,24 oranında artış göstermiştir. 2018 yılının birinci çeyreğinde artış eğilimi devam etmiş ve yüzde 5,95 oranında artış gerçekleşmiştir.

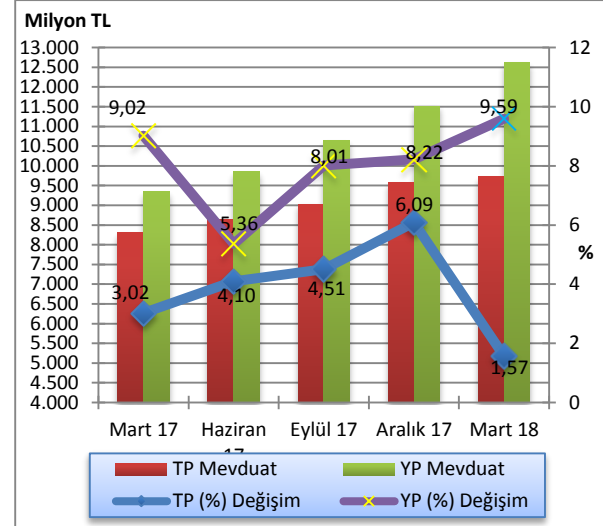
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılının birinci çeyreğinde mevduatın 9.732,5 milyon TL'sinin TP cinsinden, 12.620,2 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmektedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 1,57, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 9,59 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTÇMB

Mart 2018 sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu bankalarının TP mevduatı binde 0,6, YP mevduatı ise yüzde 11,19 artmış, özel sermayeli bankaların TP mevduatında binde 1,5 azalış, YP mevduatında yüzde 9,66 oranında artış gerçekleşmiştir. Aynı dönemde şube bankalarının TP mevduatında yüzde 5,36, YP mevduatında ise yüzde 8,14 oranında artış görülmüştür.

Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	Aralık 2017			Mart 2018			Yüzde Değişim 12/2017-03/2018		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Bankalar	3.214,1	2.403,7	5.617,8	3.215,9	2.672,6	5.888,5	0,06	11,19	4,82
Özel Sermayeli Bankalar	3.498,4	6.146,8	9.645,2	3.493,0	6.740,8	10.233,8	-0,15	9,66	6,10
Şube Bankalar	2.869,8	2.965,3	5.835,1	3.023,6	3.206,8	6.230,4	5,36	8,14	6,77
Toplam Mevduat	9.582,3	11.515,8	21.098,1	9.732,5	12.620,2	22.352,7	1,57	9,59	5,95

Kaynak: KKTÇMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğu, önceki dönemlerde olduğu gibi, yüzde 52,97'lik oranla bir ay vadeli mevduattadır. Bir ay vadeli mevduatı, yüzde 18,96 payla üç ay vadeli, yüzde 13,86 payla vadesiz, yüzde 10,13'lük payla bir yıl ve yüzde 4,08'lik payla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade dağılımı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz ve 3 ay vadeli ve 6 ay vadeli mevduatlarda sırasıyla 0,92, 1,23 ve 0,28 puan azalış, 1

ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatlarda sırasıyla 1,74 ve 0,69 puan artış gerçekleşmiştir.

Mart 2017 - Mart 2018 döneminde vadesiz, 1 ay vadeli ve 6 ay vadeli mevduatta sırasıyla 0,19, 1,83 ve 0,02 puan azalış, 3 ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatta sırasıyla 1,05 ve 0,99 puan artış olmuştur.

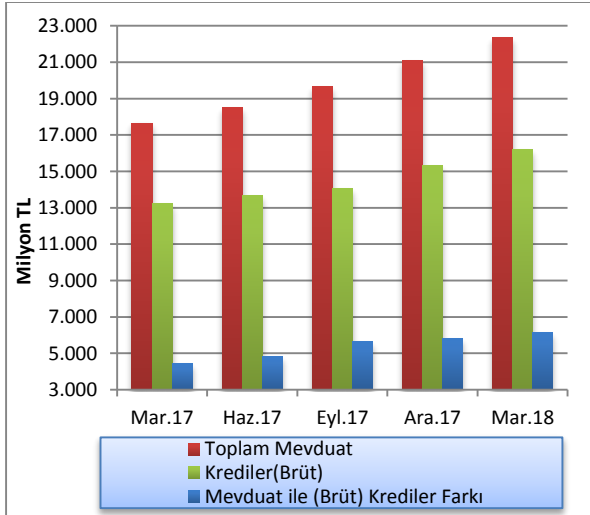
Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2017				2018	Değişim (Puan)	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2017-03/2018	03/2017-03/2018
Vadesiz	14,05	14,98	14,83	14,78	13,86	-0,92	-0,19
1 Ay Vadeli	54,80	53,64	51,18	51,23	52,97	1,74	-1,83
3 Ay Vadeli	17,91	18,42	20,54	20,19	18,96	-1,23	1,05
6 Ay Vadeli	4,10	3,98	4,39	4,36	4,08	-0,28	-0,02
1 Yıl Vadeli	9,14	8,97	9,06	9,44	10,13	0,69	0,99
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Aralık 2017 sonunda 5.791,9 milyon TL olan fark, 2018 yılı Mart ayında 365,2 milyon TL artmış ve 6.157,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

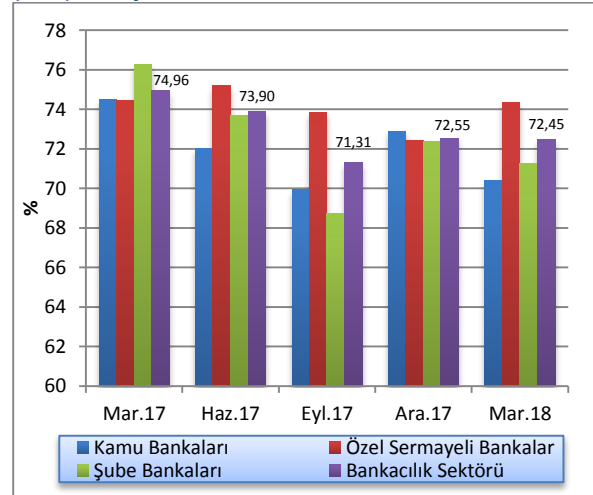
Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan mevduatın krediye oranı, 2017 yılının Aralık ayı sonunda yüzde 72,55 oranında gerçekleşmiş ve 2018 yılının Mart ayı sonunda yüzde 72,45 seviyesine gerilemiştir. Kredilerin

toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 2,5 puan azalmıştır.

2018 yılının Mart ayı sonunda mevduatın kredilere dönüşüm oranı banka grupları bazında incelendiği zaman, özel sermayeli bankalar yüzde 74,35 ile birinci sırada yer almaktadır. Özel sermayeli bankaları yüzde 71,27 oranla şube bankaları takip etmektedir. Kamu bankaları ise yüzde 70,4 dönüşüm oranına sahiptir.

Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

5.2.6 ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 5,84 oranında artarak 2018 yılının ilk çeyreği sonunda 2.515,7 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

Özkaynaklar Mart 2017 - Mart 2018 döneminde ise yüzde 16,51 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 161,3 milyon TL, yedek akçeler ise 52,7 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2017			2018	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Ödenmiş Sermaye	992,4	1.011,7	1.021,4	1.099,6	1.153,7
Yedek Akçeler	520,1	558,0	558,0	409,6	572,8
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	0,3	0,9	0,9	0,9	0,9
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	85,9	88,8	92,6	101,1	110,0
Dönem Kârı (Zararı)	104,7	185,4	297,4	407,5	123,1
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	455,8	380,9	364,0	358,1	555,2
Toplam	2.159,2	2.225,8	2.334,3	2.376,8	2.515,7

Kaynak: KKTCMB

5.2.7 PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, 2017 yılının Aralık ayına göre 2018 yılı Mart ayı sonunda yüzde 4,93 oranında artmış, 4.403,3 milyon TL seviyesinden 4.620,3 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 23,05 oranında artış olmuştur.

Aralık 2017 sonunda 21.181,5 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2018 yılının ilk çeyreğinde yüzde 6,88 oranında artarak 22.638,7 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde 25,63 oranında artmıştır.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2018 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,57 oranında artarak 22.789,8 milyon TL'den 24.286,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 26,43'tür.

Tablo 5.15: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

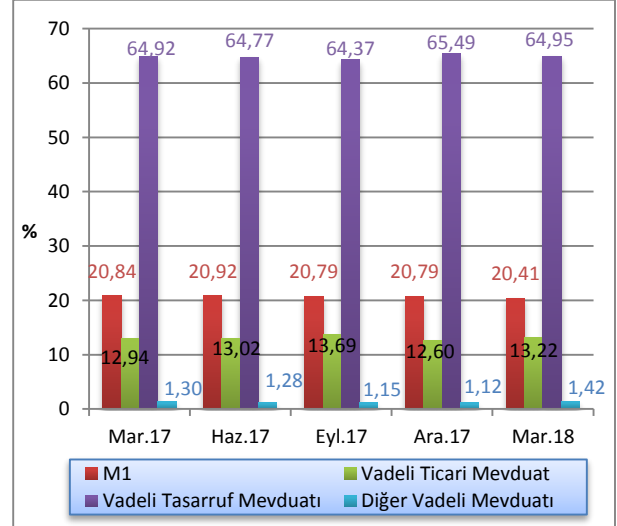
Yıllar	Dönem	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2015	I	2.338,5	5,77	12.470,8	4,97	13.249,2	4,65
	II	2.532,7	8,30	13.211,3	5,94	14.056,5	6,09
	III	2.829,9	11,73	14.279,2	8,08	15.106,4	7,47
	IV	2.841,2	0,40	14.215,8	-0,45	15.109,8	0,02
2016	I	2.797,9	-1,53	14.340,3	0,88	15.181,6	0,48
	II	2.976,9	6,40	14.620,3	1,95	15.593,1	2,71
	III	3.158,0	6,08	15.285,2	4,55	16.319,0	4,66
	IV	3.544,1	12,23	16.946,4	10,87	17.996,6	10,28
2017	I	3.754,8	5,95	18.019,6	6,33	19.209,2	6,74
	II	3.906,7	4,05	18.670,5	3,61	20.066,2	4,46
	III	4.126,2	5,62	19.847,4	6,30	21.240,3	5,85
	IV	4.403,3	6,71	21.181,5	6,72	22.789,8	7,29
2018	I	4.620,3	4,93	22.638,7	6,88	24.286,7	6,57

Kaynak: KKTCCMB

Önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2018 itibarıyla M2'deki en büyük payın yüzde 64,95 ile vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 20,41'lik payla M1, yüzde 13,22 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,42'lik oranla diğer vadeli mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Mart 2017 - Mart 2018 döneminde oransal olarak 0,03 puan artarak yüzde 64,95'e yükselmiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden vadeli ticari mevduat yüzde 12,94'den yüzde 13,22'ye, vadeli diğer mevduat yüzde 1,3'den yüzde 1,42'ye yükselmiş, M1 yüzde 20,84'den yüzde 20,41'e gerilemiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları

Kaynak: KKTCCMB

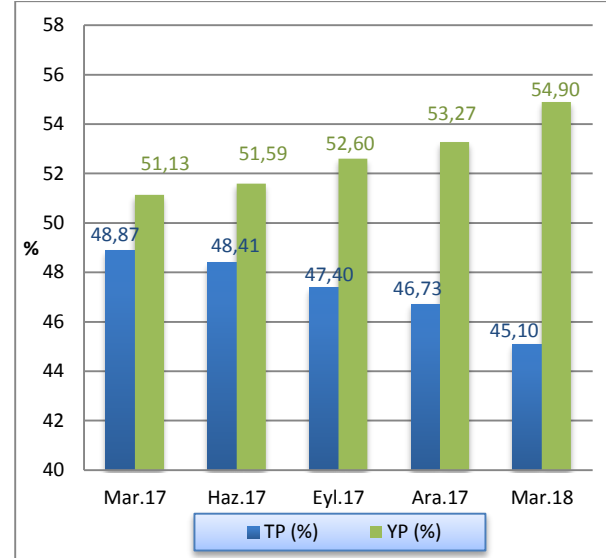
M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Mart 2018 itibarıyla incelendiğinde, TP mevduatın M3 içindeki payının yüzde 45,1, YP mevduatın ise yüzde 54,9 oranında olduğu görülmektedir. Bu paylar Mart 2017 sonunda TP'de yüzde 48,87 YP'de ise yüzde 51,13 seviyesinde idi.

5.3 BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

2016 yılının birinci çeyrek verileri, BPP'nin yeni bir bilişim altyapısına geçmesinden dolayı Şubat ve Mart aylarını kapsamaktadır.

2018 yılı birinci çeyrek itibarıyla TL'de 948, ABD dolarında 163, avroda 272 ve sterlinde 579 adet gerçekleşen işlem bulunmaktadır. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 16.734 milyon TL, YP cinsinden, ABD dolarında 410 milyon ABD doları, avroda 7.739 milyon avro ve sterlinde 5.729 milyon sterlin tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi

	TL		₺		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2016								
Şubat - Mart	101	948.500	48	543.000	60	139.150	136	1.296.050
Q2	468	4.486.250	224	2.732.400	245	532.200	551	5.281.550
Q3	465	5.473.600	116	2.125.500	174	787.300	424	3.917.600
Q4	909	9.985.350	194	2.799.200	214	1.197.550	559	4.854.300
2017								
Q1	765	17.094.850	245	1.637.875	207	1.321.300	702	6.972.375
Q2	618	11.700.500	149	876.650	202	3.317.600	679	5.874.875
Q3	633	9.554.550	167	177.450	220	5.263.225	716	5.715.425
Q4	708	15.421.800	197	314.050	251	7.011.600	574	5.731.125
2018								
Q1	948	16.733.550	163	409.500	272	7.738.650	579	5.729.025

Kaynak: KKTCCMB

2018 yılı birinci çeyrekte gerçekleşen işlemlerin hacim dağılımlarına bakıldığında, TL'de yüzde 96,62, ABD dolarında yüzde 91,06, avroda yüzde 99,93 ve sterlinde yüzde 99,88 oranlarında gecelik vadede işlem gerçekleştiği görülmektedir. TL'de 1 haftalık işlemlerin yüzde 3,9, avroda binde 0,1 oranında gerçekleştiği

görülmektedir. Bir ay vadeli işlemlerde, TL'de binde 4,2, ABD dolarında yüzde 8,82, avroda binde 0,6 ve sterlinde binde 0,9 oranlarında aylık vade tercih edilmiştir. 3 aylık işlemler TL'de binde 0,6, sterlinde binde 0,3, 6 aylık işlemler ise ABD dolarında binde 1,2 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2017 Q1	17.094.850		1.637.875		1.321.300		6.972.375	
O/N	17.027.850	99,61	1.599.025	97,63	1.320.300	99,92	6.972.375	100,00
1W	42.000	0,24						
2W	1.000	0,01						
1M	24.000	0,14	38.350	2,34	1.000	0,08		
3M			500	0,03				
2017 Q2	11.700.500		876.650		3.317.600		5.874.875	
O/N	11.565.750	98,85	837.900	95,58	3.316.850	99,98	5.874.875	100,00
1W	108.250	0,93						
1M	26.500	0,22	38.750	4,42	750	0,02		
2017 Q3	9.554.550		177.450		5.263.225		5.715.425	
O/N	9.131.550	95,57	136.800	77,09	5.262.625	99,99	5.715.425	100,00
1W	322.000	3,37						
1M	101.000	1,06	40.650	22,91	600	0,01		
2017 Q4	15.421.800		314.050		7.011.600		5.731.125	
O/N	14.986.600	97,18	273.950	87,23	7.009.200	99,97	5.731.125	100,00
1W	404.700	2,62						
1M	22.500	0,14	39.100	12,45	2.400	0,03		
3M	4.000	0,03	1.000	0,32				
6M	4.000	0,03						
2018 Q1	16.733.550		409.500		7.738.650		5.729.025	
O/N	16.000.450	95,62	372.900	91,06	7.732.850	99,93	5.722.025	99,88
1W	653.000	3,90			600	0,01		
1M	71.000	0,42	36.100	8,82	5.200	0,06	5.000	0,09
3M	9.100	0,06					2.000	0,03
6M			500	0,12				

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılı birinci çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL'de yüzde 7,75, ABD dolarında ve avroda yüzde 0,5, sterlinde ise yüzde 0,75'dir. 1 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları ise TL'de yüzde 10, ABD dolarında yüzde 1,72, avroda

yüzde 0,86 ve sterlinde yüzde 1,25'dir. 3 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları TL'de yüzde 10,33, sterlinde ise yüzde 1,25'dir. 6 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranı ise ABD dolarında yüzde 2,25 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)

	TL						₺				€			£				
	O/N	1W	2W	1M	3M	6M	O/N	1W	1M	3M	6M	O/N	1W	1M	O/N	1M	3M	
2016 Şubat-Mart	7,25			9,83			0,50			1,50		0,50		1,75		0,75		
Q2	7,25	10,00		10,00			0,50			1,60		0,50				0,75		
Q3	7,25			9,88			0,50			1,25		0,50		1,75		0,75		
Q4	7,25			9,77			0,50	1,00		1,29		0,50		1,25		0,75		
2017 Q1	7,25	9,58	10,00	9,75			0,50		1,34	1,75		0,50		1,25		0,75		
Q2	7,66	9,73		10,03			0,50			1,50		0,50		1,50		0,76		
Q3	7,65	9,75		10,05			0,50			1,50		0,50		1,50		0,75		
Q4	7,75	9,75		10,02	10,06	10,63	0,50		1,61	2,00		0,50		1,38		0,76		
2018 Q1	7,75	9,75		10,00	10,33		0,50		1,72	2,25		0,50	0,75	0,86		0,75	1,25	1,25

Kaynak: KKTCCMB

5.4 KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartları işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTCMB tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
02/10/2015 (RG 144)	1,89	2,39	1,30	1,80
04/01/2016 (RG 1)	1,96	2,46	1,29	1,79
01/04/2016 (RG 41)	2,09	2,59	1,27	1,77
01/07/2016 (RG 85)	2,14	2,64	1,26	1,76
01/10/2016 (RG 123)	2,12	2,62	1,24	1,74
02/01/2017 (RG 2)	2,06	2,56	1,23	1,73
03/04/2017 (RG 61)	2,00	2,50	1,21	1,71
03/07/2017 (RG 113)	1,97	2,47	1,20	1,70
02/10/2017 (RG 161)	2,00	2,50	1,18	1,68
02/01/2018 (RG 1)	2,06	2,56	1,17	1,67
02/04/2018 (RG 303)	2,16	2,66	1,16	1,66

Kaynak: KKTCMB

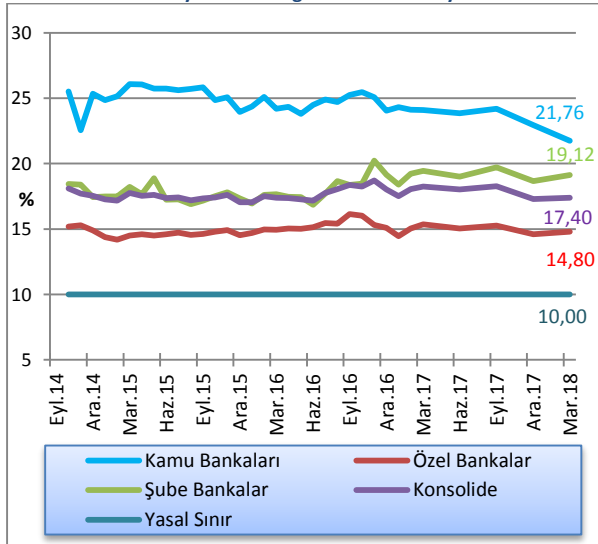
6 FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1 SERMAYE YETERLİLİĞİ

2018 yılının birinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,10 puan artarak yüzde 10 olan yasal sınırın oldukça üzerinde, yüzde 17,4 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Mart 2018 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 21,76, özel sermayeli bankalarda yüzde 14,8 ve şube bankalarında yüzde 19,12 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılının Aralık ayı itibarıyla bu oranlar sırasıyla yüzde 22,95, 14,61 ve 18,67 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, SYSR özel sermayeli bankalarda 0,55 puan, şube bankalarında 0,33 puan ve kamu bankalarında 2,33 puan azalmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTÇMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıklarının, 2018 yılı Mart sonunda 2017 yılı Aralık ayına göre kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 5,19, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 9,4, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 9,25, yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 3,82 oranında arttığı görülmektedir. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 49,6 milyon TL artarak 2.677,6 milyon TL'ye yükselmiştir. Sektörün piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir yıllık dönemde ise (Mart 2017 - Mart 2018) 357,2 milyon TL artmıştır.

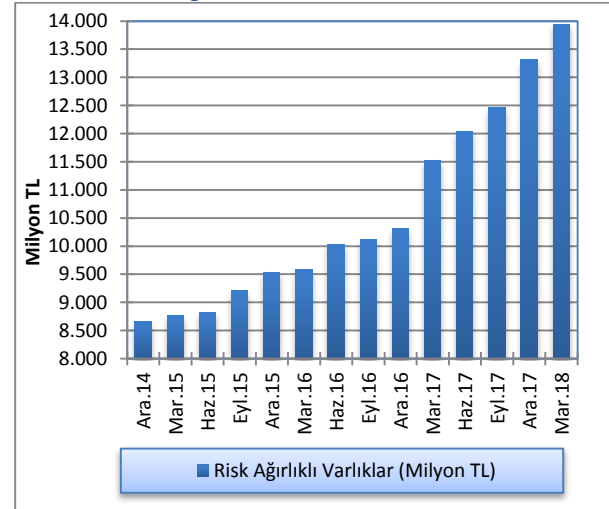
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar

	Mar. 2017	Haz. 2017	Eyl. 2017	Ara. 2017	Mar. 2018	Yüzde Değişim (12/17-03/18)
% 0	10.170,6	10.467,2	11.122,9	11.589,1	12.190,3	5,19
% 20	1.840,3	2.008,9	2.294,2	2.544,7	2.783,8	9,40
% 50	4.346,5	4.712,6	5.067,4	5.569,0	6.084,1	9,25
% 100	6.667,9	6.970,5	7.091,1	7.390,3	7.672,3	3,82
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	2.320,4	2.319,9	2.379,6	2.628,0	2.677,6	1,89

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 4,78 oranında artış olmuştur. 2017 Aralık ayı itibarıyla 13.311,8 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklandırılmış toplamı, 2018 yılının Mart ayı sonunda 636,8 milyon TL artarak 13.948,6 milyon TL düzeyine yükselmiştir. Sektörün risk ağırlıklı varlıkları Mart 2017 - Mart 2018 döneminde yüzde 20,97 artmıştır.

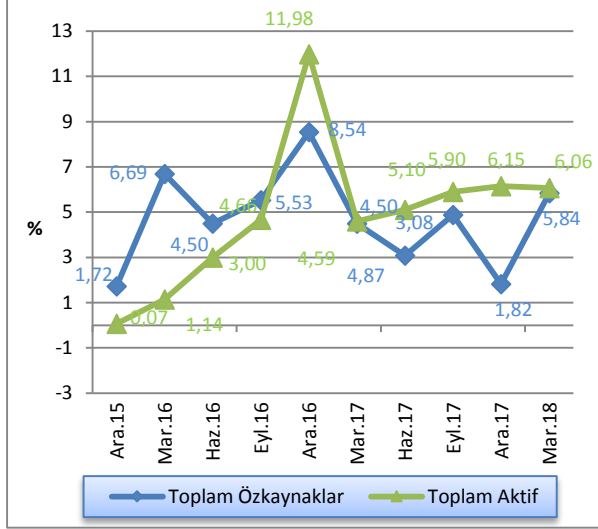
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılının Mart ayı sonu itibarıyla 2017 yılı Aralık ayına göre toplam aktifler yüzde 6,06, toplam özkaynaklar ise yüzde 5,84 artmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 25,31 ve yüzde 16,51 artmıştır.

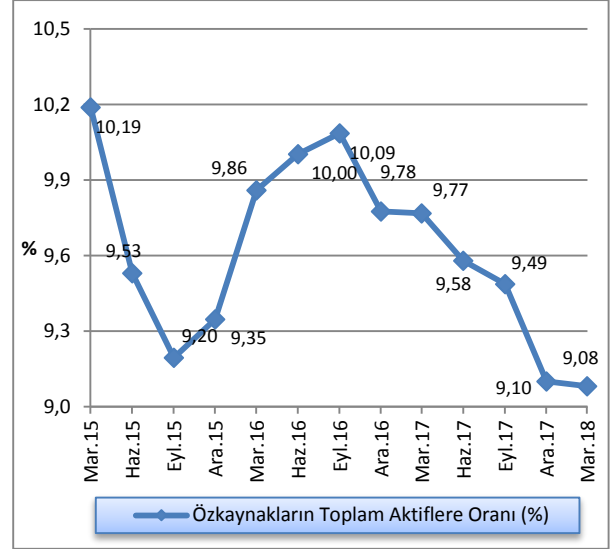
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerde Artış Oranları

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektöründeki toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, 2017 yılının ilk çeyreğinde yüzde 9,77, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 9,58, üçüncü çeyreğinde yüzde 9,49 ve son çeyrekte ise yüzde 9,10 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı ilk çeyreğinde bu oran yine gerileyerek yüzde 9,08 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

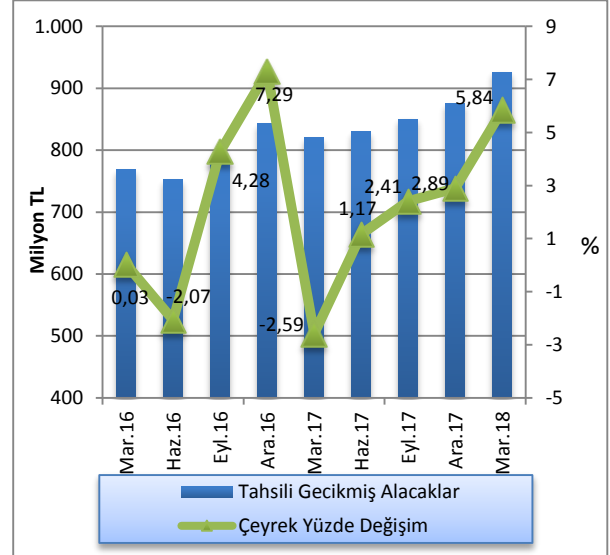

Kaynak: KKTCMB

6.2 TAHSİLİ GECİKMiŞ ALACAKLAR

2017 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla 874,9 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2018 Mart ayı sonu itibarıyla yüzde 5,84 oranında artarak 926 milyon TL'ye yükselmiştir. Tahsili gecikmiş alacaklar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,83 oranında artmıştır.

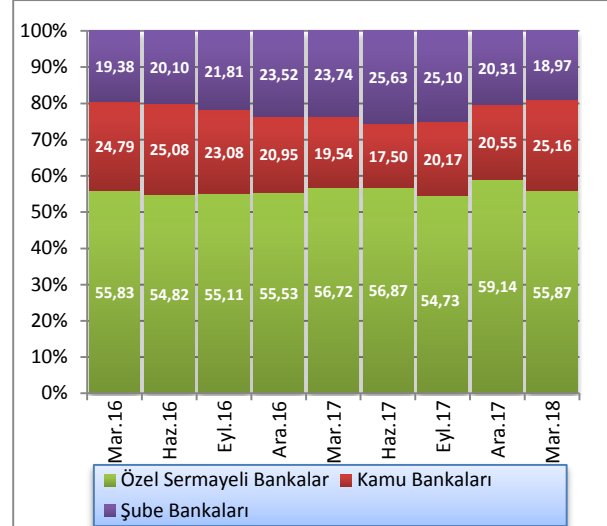
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

2018 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla kamu bankalarının toplam TGA içindeki paylarında bir önceki çeyreğe göre artış, şube bankalarının ve özel sermayeli bankaların payında ise azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Aralık 2017 - Mart 2018 döneminde kamu bankalarının payı yüzde 20,55'den yüzde 25,16'ya yükselirken, özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 59,14'den yüzde 55,87'ye, şube bankalarının toplam TGA içindeki payı ise yüzde 20,31'den yüzde 18,97'ye gerilemiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 56,72'den yüzde 55,87'ye, şube bankalarının payı yüzde 23,74'den yüzde 18,97'ye gerilemiş ve kamu bankalarının payı ise yüzde 19,54'den yüzde 25,16'ya yükselmiştir.

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTÇMB

2018 yılı birinci çeyreğinde, toplam aktifler 27.698,6 milyon TL, toplam brüt krediler 16.195,6 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, TGA'lar 926 milyon TL, özel karşılıklar 525,8 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, Mart 2018 itibarıyla kamu bankalarında toplam aktifler 6.834,2 milyon TL, toplam brüt krediler 4.145,8 milyon TL, TGA'lar 232,9 milyon TL, özel karşılıklar ise 105,3 milyon TL seviyesindedir. Özel sermayeli bankalarda toplam aktifler 12.316,3

milyon TL, toplam brüt krediler 7.609,2 milyon TL, TGA'lar 517,4 milyon TL, özel karşılıklar 278 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında ise toplam aktifler 8.548,1 milyon TL, toplam brüt krediler 4.440,6 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 175,7 milyon TL, özel karşılıklar 142,5 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

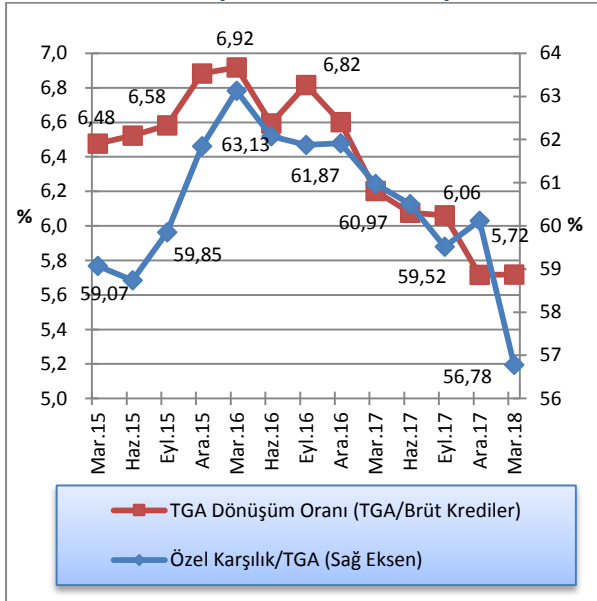
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Eyl.17	Ara.17	Mar.18	Eyl.17	Ara.17	Mar.18	Eyl.17	Ara.17	Mar.18	Eyl.17	Ara.17	Mar.18
Kamu Bankaları	6.116,1	6.523,2	6.834,2	3.670,9	4.095,8	4.145,8	171,5	179,8	232,9	97,1	104,9	105,3
Özel Sermayeli Bankalar	10.532,4	11.633,4	12.316,3	6.400,2	6.986,5	7.609,2	465,3	517,4	517,4	234,6	278,1	278
Şube Bankaları	7.954,2	7.958,7	8.548,1	3.957,1	4.223,9	4.440,6	213,4	177,7	175,7	174,3	143,0	142,5
Toplam	24.602,7	26.115,3	27.698,6	14.028,2	15.306,2	16.195,6	850,2	874,9	926,0	506,0	526,0	525,8

Kaynak: KKTÇMB

2016 yılı Eylül ayı itibarıyla yüzde 6,82 olan TGA dönüşüm oranı bu tarihten sonra düşüş trendine girmiş ve 2017 yılı sonu itibarıyla yüzde 5,72 seviyesine gerilemiştir. 2018'in birinci çeyreğinde TGA dönüşüm oranı sabit kalarak yine yüzde 5,72 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir yıllık dönemde (Mart 2017 - Mart 2018) 0,48 puan düşüş olmuştur.

TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA'ya oranı, 2017 Aralık sonu itibarıyla yüzde 60,12 iken, Mart 2018'de 3,34 puan azalmış ve yüzde 56,78'e gerilemiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA'ya oranı 4,19 puan gerilemiştir.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA

Kaynak: KKTÇMB

2017 Aralık ayı sonunda yüzde 1,72 olan sektör aktif kârlılığı, 2018 yılı birinci çeyreğinde yüzde 1,71'e, gerilemiş, yüzde 18,1 olan özkaynak kârlılığı yüzde 18,25'e yükselmiş, net faiz marjı ise yüzde 3,16'dan yüzde 3,20'ye yükselmiştir. Mart 2017 - Mart 2018 döneminde sektör aktif kârlılığı yüzde 1,8'den yüzde 1,71'e gerilemiş, özkaynak kârlılığı yüzde 18,18'den yüzde 18,25'e, net faiz marjı ise yüzde 3,18'den yüzde 3,20'ye yükselmiştir.

Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları

Açıklama	2017			2018	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Aktif Kârlılığı¹	1,80	1,70	1,69	1,72	1,71
Özkaynak Kârlılığı²	18,18	17,26	17,39	18,10	18,25
Net Faiz Marjı³	3,18	3,00	3,16	3,16	3,20

Not: 1 Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

2 Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

3 (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTÇMB

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası'nın 11 (1) ve 23 (3) maddeleri uyarınca, yasal karşılık faiz oranı değişikliği kararı.	25.01.2018	979	31.01.2018	9
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 23. ve 31. Maddelerinin Altında "Bankaların Faaliyet Esaslarına İlişkin Tebliğ."	25.01.2018	976	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 17, 18, 19, 20 ve 22. Maddelerinin Altında "Kurumsal Yönetim Tebliği."	25.01.2018	973	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 46(2), 48 ve 49. Maddelerinin Altında "Bankaların Kaldıraç Düzeyinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ."	25.01.2018	974	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 46(1)(B), 48 ve 49. Maddelerinin Altında "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ."	25.01.2018	971	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 45, 48 ve 49. Maddelerinin Altında "Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Tebliğ."	25.01.2018	975	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 45(3), 46(3), 48 ve 49. Maddelerinin Altında "Sermaye Koruma Tamponu, Döngüsel Sermaye Tamponu ve Kâr Dağıtımına İlişkin Tebliğ."	25.01.2018	972	12.02.2018	13
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 14 ve 16. Maddelerinin Altında "Bankaların Birleşme, Devir ve Faaliyete Gönüllü Son Verme Tebliği."	22.02.2018	982	14.03.2018	27
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 67 ve 70(2) Maddelerinin Altında "Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin Tebliğ."	15.03.2018	986	05.04.2018	41

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 17(3)(1) ve 22. Maddelerinin Altında “ Bankaların Kredi Yönetimine İlişkin İyi Uygulama Rehberi.”	25.01.2018	977	19.02.2018	18
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 17(3)(1) ve 22. Maddelerinin Altında “ Faiz Oranı Riskinin Yönetimine İlişkin İyi Uygulama Rehberi.”	25.01.2018	971	14.03.2018	27
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 62/2017 Sayılı Bankacılık Yasasının, 17(3)(1) ve 22. Maddelerinin Altında “ Piyasa Riskinin Yönetimine İlişkin İyi Uygulama Rehberi.”	15.03.2018	987	02.04.2018	38
Kredi Kartları yeni dönem azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarının belirlenmesi			02.01.2018	1
Kredi Kartları yeni dönem azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarının belirlenmesi			02.04.2018	38

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasalar				
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasası		62/2017	17.11.2017	R.G. 193
Yasa Tasarıları				
Cumhurbaşkanlığı'nca Onaylanacak Yasalar				
Tüzükler				

EK B. İSTATİSTİK TABLOLARI

Tablo B.1: KKTOMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2013	3.213.649.639	78.854.104	63.070.913	3.355.574.656	291.100.579	1.818.251.291	870.763.371	436.559.672	3.355.574.656
31 Mar. 2014	3.079.515.185	147.484.184	1.728.249	3.228.727.618	245.971.070	1.675.102.982	876.948.620	430.704.946	3.228.727.618
30 Haz. 2014	3.270.433.195	121.218.064	1.804.149	3.393.455.408	247.254.958	1.792.772.785	890.156.351	463.271.314	3.393.455.408
30 Eyl. 2014	3.511.228.059	119.312.114	1.752.480	3.632.292.653	248.132.449	1.917.060.863	938.524.944	528.574.397	3.632.292.653
31 Ara. 2014	3.645.697.257	171.220.524	25.331.106	3.842.248.887	258.929.182	1.493.119.701	954.982.558	1.135.217.446	3.842.248.887
31 Mar. 2015	3.739.517.315	115.254.133	2.248.301	3.857.019.749	276.152.356	1.408.442.288	1.006.554.132	1.165.870.973	3.857.019.749
30 Haz. 2015	4.297.312.709	132.031.767	18.942.188	4.448.286.664	276.996.548	1.482.713.730	1.062.691.010	1.625.885.376	4.448.286.664
30 Eyl. 2015	4.883.071.770	133.138.667	2.280.396	5.018.490.833	278.408.386	1.554.299.105	1.159.694.120	2.026.089.222	5.018.490.833
31 Ara. 2015	4.820.323.929	184.465.057	20.635.529	5.025.424.515	400.156.276	1.597.089.925	1.143.470.037	1.884.708.277	5.025.424.515
31 Mar. 2016	4.759.331.238	177.928.840	2.511.781	4.939.771.859	317.637.476	1.368.093.189	1.158.875.053	2.095.166.141	4.939.771.859
30 Haz. 2016	4.743.182.458	213.175.830	2.640.121	4.958.998.409	318.658.983	1.476.230.465	1.172.163.993	1.991.944.968	4.958.998.409
30 Eyl. 2016	5.466.386.701	186.416.180	2.729.886	5.655.532.767	319.829.286	1.706.384.976	1.233.282.326	2.396.036.179	5.655.532.767
31 Ara. 2016	6.362.944.796	67.051.670	22.187.719	6.452.184.185	465.169.093	2.083.019.935	1.359.700.420	2.544.294.737	6.452.184.185
31 Mar. 2017	6.764.573.400	101.158.224	3.401.183	6.869.132.807	365.686.916	2.121.997.651	1.448.684.018	2.932.764.222	6.869.132.807
30 Haz. 2017	6.981.906.564	134.992.949	2.841.955	7.119.741.468	367.060.935	2.317.720.970	1.512.813.049	2.922.146.514	7.119.741.468
30 Eyl. 2017	7.630.043.970	191.469.924	2.907.269	7.824.421.163	368.577.947	2.505.097.829	1.615.196.100	3.335.549.287	7.824.421.163
31 Ara. 2017	7.630.043.970	191.469.924	2.907.269	7.824.421.163	368.577.947	2.505.097.829	1.615.196.100	3.335.549.287	7.824.421.163
31 Mar. 2018	8.545.422.968	219.540.337	4.339.065	8.769.302.370	436.642.697	2.870.588.126	1.851.557.638	3.610.513.909	8.769.302.370

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dâhildir.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.2: KKTCCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2013	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639
31 Mar. 2014	57.681.769	2.146.362	1.068.596.270	1.717.402.462	35.043.690	198.644.632	3.079.515.185
30 Haz. 2014	37.813.934	2.146.362	1.173.711.609	1.837.164.805	51.540.117	168.056.368	3.270.433.195
30 Eyl. 2014	63.855.297	2.146.362	1.167.075.364	1.915.670.506	63.391.520	299.089.010	3.511.228.059
31 Ara. 2014	59.575.201	2.341.331	1.307.875.937	1.925.886.634	60.933.484	289.084.670	3.645.697.257
31 Mar. 2015	93.270.862	2.341.331	1.456.217.149	1.979.335.666	48.438.307	159.914.000	3.739.517.315
30 Haz. 2015	82.385.984	2.341.331	1.467.167.127	2.411.582.643	113.843.324	219.992.300	4.297.312.709
30 Eyl. 2015	140.974.336	2.341.331	1.467.337.337	2.899.368.703	114.480.913	258.569.150	4.883.071.770
31 Ara. 2015	87.625.194	2.611.239	1.402.006.529	2.945.775.755	55.692.162	326.613.050	4.820.323.929
31 Mar. 2016	117.668.364	2.611.239	1.499.576.679	2.952.607.384	77.638.972	109.228.600	4.759.331.238
30 Haz. 2016	90.757.864	2.611.239	1.614.592.023	2.855.674.301	33.822.031	145.725.000	4.743.182.458
30 Eyl. 2016	238.570.625	2.611.239	2.029.877.829	3.097.871.008	-	97.456.000	5.466.386.701
31 Ara. 2016	216.724.660	3.440.019	2.260.530.677	3.687.779.940	-	194.469.500	6.362.944.796
31 Mar. 2017	165.588.687	3.440.019	2.101.326.259	4.030.683.635	-	463.534.800	6.869.132.807
30 Haz. 2017	171.906.834	3.440.019	1.823.606.608	4.299.854.053	-	683.099.050	6.981.906.564
30 Eyl. 2017	275.459.595	3.440.019	1.842.387.496	4.739.760.510	-	768.996.350	7.630.043.970
31 Ara. 2017	275.459.595	3.440.019	1.842.387.496	4.739.760.510	-	768.996.350	7.630.043.970
31 Mar. 2018	382.362.841	3.997.999	1.705.665.243	5.630.492.210	-	822.904.675	8.545.422.968

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.3: KKTOMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2013								-
31 Mar. 2014							2.431.745	2.431.745
30 Haz. 2014							2.381.303	2.381.303
30 Eyl. 2014							2.580.963	2.580.963
31 Ara. 2014								-
31 Mar. 2015							4.466.517	4.466.517
30 Haz. 2015							4.642.279	4.642.279
30 Eyl. 2015							5.311.384	5.311.384
31 Ara. 2015								-
31 Mar. 2016								-
30 Haz. 2016							4.083.448	4.083.448
30 Eyl. 2016							4.270.101	4.270.101
31 Ara. 2016							5.065.643	5.065.643
31 Mar. 2017								-
30 Haz. 2017							4.943.377	4.943.377
30 Eyl. 2017							5.415.736	5.415.736
31 Ara. 2017							5.807.899	5.807.899
31 Mar. 2018							5.789.550	5.789.550

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.4: KKTOMB Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara. 2013	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662
31 Mar. 2014	38.950.361	43.565.188	472.182.955	1.094.180.494	491.575.544	385.373.076	438.945	25.785.039	2.552.051.602
30 Haz. 2014	53.919.830	11.982.605	466.591.523	1.122.184.360	499.327.153	390.829.198	17.474.716	120.619.751	2.682.929.136
30 Eyl. 2014	69.233.058	18.698.887	502.033.797	1.136.473.300	526.918.645	411.606.299	27.425.327	163.196.494	2.855.585.807
31 Ara. 2014	17.094.271	9.256.228	567.445.436	868.076.651	532.525.648	422.456.910	629.724	30.617.391	2.448.102.259
31 Mar. 2015	10.753.910	21.354.653	497.415.629	849.731.141	555.437.616	451.116.516	441.602	28.745.353	2.414.996.420
30 Haz. 2015	18.278.584	34.669.328	421.856.540	988.595.032	565.747.200	496.943.810	428.189	18.886.057	2.545.404.740
30 Eyl. 2015	14.819.534	30.301.580	346.773.076	1.141.287.770	578.364.670	581.329.450	396.168	20.720.977	2.713.993.225
31 Ara. 2015	57.528.409	19.608.857	377.112.293	1.111.941.851	583.627.835	559.842.202	751.281	30.147.234	2.740.559.962
31 Mar. 2016	6.022.339	9.748.736	300.772.726	1.024.849.739	596.821.843	562.053.210	529.628	26.170.021	2.526.968.242
30 Haz. 2016	78.931.631	12.662.410	294.047.768	975.886.690	606.507.229	565.656.764	479.769	114.222.197	2.648.394.458
30 Eyl. 2016	51.544.433	68.733.216	389.781.881	1.098.732.181	622.344.234	610.938.092	527.417	97.065.848	2.939.667.302
31 Ara. 2016	29.069.115	35.483.804	459.264.539	1.442.174.000	652.163.031	707.537.389	794.582	116.233.895	3.442.720.355
31 Mar. 2017	58.041.406	24.242.055	461.185.477	1.467.785.063	691.268.617	757.415.401	624.885	110.118.765	3.570.681.669
30 Haz. 2017	78.704.320	22.436.407	374.581.174	1.734.713.467	710.390.248	802.422.801	573.332	106.712.270	3.830.534.019
30 Eyl. 2017	15.915.165	32.448.413	425.277.954	1.918.976.979	734.899.763	880.296.337	760.406	111.718.912	4.120.293.929
31 Ara. 2017	42.219.684	73.593.138	490.652.950	1.955.533.333	781.455.275	947.545.441	1.072.860	118.842.745	4.410.915.426
31 Mar. 2018	76.501.751	66.921.045	471.340.988	2.111.203.615	804.457.502	1.047.100.136	1.011.021	143.609.706	4.722.145.764

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.5: KKTTCMB Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2012		1,7826	1,7912	2,3517	2,3630	2,8708	2,8858
2013		2,1343	2,1381	2,9365	2,9418	3,5114	3,5297
2014		2,3189	2,3230	2,8207	2,8258	3,5961	3,6149
2015		2,9076	2,9128	3,1776	3,1833	4,3007	4,3231
2016		3,5192	3,5255	3,7099	3,7166	4,3189	4,3414
2017		3,7719	3,7787	4,5155	4,5237	5,0803	5,1068
2018	1	3,7795	3,7863	4,6824	4,6908	5,3025	5,3301
	2	3,7833	3,7901	4,6646	4,6730	5,2749	5,3024
	3	3,9489	3,9560	4,8673	4,8761	5,5385	5,5674
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2012		1,6111	1,3192
2013		1,6480	1,3759
2014		1,5535	1,2164
2015		1,4817	1,0929
2016		1,2293	1,0542
2017		1,3492	1,1972
2018	1	1,4054	1,2389
	2	1,3967	1,2330
	3	1,4049	1,2326
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.7: KKTCCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,05	0,75	0,50	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	869	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,50	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,50	10.02.2015	900	17.02.2015	25
03.04.2017	7,00	0,40	0,25	0,50	23.03.2017	947	03.04.2017	61

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25
01.02.2018	5,00	0,20	0,125	0,25	25.01.2018	979	31.01.2018	9

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	Türk Parası Yükümlülüklerde	Yabancı Para Yükümlülüklerde
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	8
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	8
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	8
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2012			3.842
2013			2.910
2014			3,366
2015			3.699
2016			2.977
2017	1	347	347
	2	197	544
	3	182	726
	4	174	900
	5	341	1.241
	6	182	1.423
	7	155	1.578
	8	173	1.751
	9	170	1.921
	10	196	2.117
	11	171	2.288
	12	181	2.469
2018	1	153	153
	2	125	278
	3	164	442
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Ara. 2014	3.310,5	890,9	958,4	9.557,8	-373,0	491,5	14.836,1	11.773,8	1.558,7	1.503,6	14.836,1
31 Mar. 2015	3.380,1	768,2	1.002,9	9.969,9	-381,5	610,2	15.349,8	12.258,1	1.527,7	1.564,0	15.349,8
30 Haz. 2015	3.364,5	1.039,2	1.059,3	10.349,0	-396,4	1.335,3	16.075,9	13.000,0	1.543,7	1.532,2	16.075,9
30 Eyl. 2015	3.879,7	1.033,9	1.151,8	10.891,5	-429,1	770,1	17.297,9	14.007,8	1.699,5	1.590,6	17.297,9
31 Ara. 2015	3.953,2	1.031,3	1.141,5	11.168,1	-475,4	490,9	17.309,6	13.950,5	1.741,1	1.618,0	17.309,6
31 Mar. 2016	3.872,0	1.223,0	1.152,5	11.115,4	-485,4	630,1	17.507,6	14.024,1	1.757,3	1.726,2	17.507,6
30 Haz. 2016	3.871,0	1.314,7	1.166,8	11.420,4	-467,5	727,1	18.032,5	14.300,5	1.928,1	1.803,9	18.032,5
30 Eyl. 2016	4.360,1	1.408,8	1.229,1	11.521,2	-485,9	839,7	18.873,0	14.969,8	1.999,6	1.903,6	18.873,0
31 Ara. 2016	5.275,8	1.587,8	1.358,4	12.763,1	-521,6	670,7	21.134,2	16.635,2	2.432,8	2.066,2	21.134,2
31 Mar. 2017	5.589,2	1.596,6	1.445,4	13.231,5	-500,4	742,7	22.105,0	17.652,4	2.293,4	2.159,2	22.105,0
30 Haz. 2017	6.103,5	1.601,3	1.511,6	13.666,3	-502,4	851,8	23.232,1	18.494,1	2.512,2	2.225,8	23.232,1
30 Eyl. 2017	6.840,0	1.632,6	1.606,9	14.028,2	-506,1	1.001,1	24.602,7	19.672,9	2.595,6	2.334,3	24.602,7
31 Ara. 2017	7.161,7	1.704,7	1.729,3	15.306,2	-526,0	739,3	26.115,3	21.098,1	2.640,4	2.376,8	26.115,3
31 Mar. 2018	7.303,9	1.980,8	1.835,4	16.195,6	-525,9	908,8	27.698,6	22.352,7	2.830,2	2.515,7	27.698,6

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2014	95,9	9,3	3,2	0,0	77,0	4.802,6	27,0	13,7	2.869,0	229,1	0,1	0,0	0,0	813,5	8.940,4
31 Mar. 2015	98,5	7,4	3,1	0,0	83,1	4.990,4	30,5	14,7	2.936,2	251,4	0,1	4,4	0,0	904,3	9.324,1
30 Haz. 2015	117,1	10,1	3,4	0,0	92,1	5.195,8	15,0	14,5	3.033,7	257,8	0,1	4,6	0,0	929,8	9.674,0
30 Eyl. 2015	133,1	11,8	3,8	0,0	86,1	5.532,5	10,4	15,8	3.152,2	259,9	0,1	5,2	0,0	963,7	10.174,6
31 Ara. 2015	138,5	11,0	3,6	0,0	96,4	5.740,9	15,9	14,8	3.073,4	265,1	0,1	0,0	0,0	1.039,7	10.399,4
31 Mar. 2016	146,2	7,0	3,7	0,0	90,7	5.731,3	17,8	14,2	3.085,4	251,0	0,1	0,0	0,0	999,0	10.346,4
30 Haz. 2016	161,7	2,1	3,0	0,0	96,6	5.987,6	13,5	13,8	3.130,1	279,9	0,1	4,1	0,0	974,9	10.667,4
30 Eyl. 2016	161,0	4,5	2,3	0,0	93,5	6.022,0	12,2	13,5	3.222,1	289,8	0,1	4,2	0,0	910,7	10.735,9
31 Ara. 2016	165,8	3,8	3,7	0,0	102,4	6.910,7	16,5	14,9	3.411,8	324,8	0,1	4,9	0,0	961,2	11.920,6
31 Mar. 2017	179,5	5,6	3,8	0,0	112,6	7.206,5	22,8	14,4	3.514,1	358,9	0,1	0,0	0,0	992,5	12.410,8
30 Haz. 2017	180,0	6,0	3,2	0,0	91,3	7.475,2	20,3	14,2	3.642,2	379,2	0,1	5,3	0,0	1.019,0	12.836,0
30 Eyl. 2017	178,0	6,9	3,5	0	111,2	7.598,6	16,7	15,9	3.815,2	391,6	0,1	5,4	0	1.034,9	13.178,0
31 Ara. 2017	195,0	6,1	3,6	0	111,9	8.406,5	21,2	17,1	4.152,0	394,7	0,1	5,7	0	1.116,3	14.431,3
31 Mar. 2018	206,2	5,2	4,2	0	102,9	8.907,5	22,1	17,0	4.255,4	392,4	0,2	0,0	0,0	1.356,4	15.269,5

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2014	66,3	0	0,1	0	60,9	2.898,0	27,0	5,8	2.038,4	228,2	0,1	0	0	566,7	5.891,5
31 Mar. 2015	72,0	0	0,1	0	63,7	2.898,1	30,5	5,8	2.036,9	250,6	0,1	0	0	592,5	5.950,3
30 Haz. 2015	90,2	0	0,1	0	68,0	2.897,1	15,0	5,4	2.084,3	257,0	0,1	0	0	613,4	6.030,6
30 Eyl. 2015	101,5	0	0,1	0	59,1	2.926,8	10,4	5,4	2.135,7	257,9	0,1	0	0	6.11,7	6.108,7
31 Ara. 2015	107,3	0	0,1	0	64,9	3.161,8	16,0	5,4	2.139,0	264,3	0,1	0	0	695,5	6.454,4
31 Mar. 2016	114,4	0	0,4	0	62,1	3.238,7	17,9	5,1	2.166,9	250,1	0	0	0	691,6	6.547,2
30 Haz. 2016	126,0	2,1	0,1	0	57,6	3.311,3	13,5	4,5	2.212,4	278,9	0	0	0	678,0	6.684,4
30 Eyl. 2016	123,0	4,4	0,1	0	52,9	3.296,1	12,1	4,0	2.243,5	288,2	0,1	0	0	644,8	6.669,2
31 Ara. 2016	117,6	3,8	0,3	0	53,2	3.575,9	16,5	3,8	2.270,9	323,1	0,1	0	0	644,9	7.010,1
31 Mar. 2017	127,2	5,6	0,5	0	61,7	3.637,1	22,8	3,5	2.310,6	356,9	0,1	0	0	675,1	7.201,1
30 Haz. 2017	131,8	6,1	0,1	0	60,2	3.664,0	20,3	3,8	2.401,9	376,9	0,1	0	0	698,8	7.364,0
30 Eyl. 2017	135,3	6,9	0,2	0	74,4	3.631,2	16,7	5,3	2.457,6	389,1	0,1	0	0	684,7	7.401,6
31 Ara. 2017	140,4	6,1	0,1	0	75,9	3.918,0	21,2	5,9	2.627,5	392,6	0,1	0	0	698,4	7.886,4
31 Mar. 2018	149,1	5,2	0,5	0	69,3	3.973,9	22,1	5,8	2.566,2	390,3	0,2	0	0	840,8	8.023,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2014	29,6	9,3	3,1	0	16,0	1.904,6	0	7,8	830,6	1,0	0	0	0	246,9	3.048,9
31 Mar. 2015	26,6	7,5	3,1	0	19,4	2.092,3	0	9,0	899,5	0,1	0	4,5	0	311,8	3.373,8
30 Haz. 2015	26,9	10,1	3,4	0	24,2	2.298,8	0	9,0	949,4	0,7	0	4,5	0	316,4	3.643,4
30 Eyl. 2015	31,7	11,7	3,5	0	27,1	2.605,7	0	10,3	1.016,7	2,0	0	5,1	0	352,1	4.065,9
31 Ara. 2015	31,2	11,0	3,2	0	31,5	2.579,1	0	9,4	934,4	1,0	0	0	0	344,2	3.945,0
31 Mar. 2016	31,8	7,0	3,3	0	28,6	2.492,6	0	9,1	918,5	1,0	0	0	0	307,3	3.799,2
30 Haz. 2016	35,6	0	2,9	0	39,0	2.676,3	0	9,3	917,7	1,0	0	4,1	0	297,1	3.983,0
30 Eyl. 2016	38	0	2,7	0	40,6	2.725,8	0	9,5	978,5	1,5	0	4,2	0	265,9	4.066,7
31 Ara. 2016	48,2	0	3,3	0	49,1	3.334,8	0	11,1	1.141	1,7	0	5,0	0	316,3	4.910,5
31 Mar. 2017	52,3	0	3,3	0	51,0	3.569,4	0	11,0	1.203,5	1,9	0	0	0	317,3	5.209,7
30 Haz. 2017	48,2	0	3,1	0	31,1	3.811,2	0	10,4	1.240,3	2,2	0	5,3	0	320,2	5.472,0
30 Eyl. 2017	42,7	0	3,3	0	36,8	3.967,3	0	10,6	1.357,6	2,5	0	5,4	0	350,2	5.776,4
31 Ara. 2017	54,5	0	3,6	0	36,0	4.488,4	0	11,1	1.525,4	2,1	0	5,7	0	417,8	6.544,8
31 Mar. 2018	57,1	0	3,7	0	33,6	4.933,6	0	11,2	1.689,3	2,1	0	0	0	515,5	7.246,1

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2014	4.076,9	7,41	4.863,5	3,92	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	4.163,4	2,12	5.160,7	6,11	9.324,1	4,29
30 Haz. 2015	4.240,8	1,86	5.433,2	5,28	9.674,0	3,75
30 Eyl. 2015	4.384,3	3,38	5.790,3	6,6	10.174,6	5,17
31 Ara. 2015	4.602,5	4,98	5.796,8	0,11	10.399,4	2,21
31 Mar. 2016	4.535,0	-1,47	5.811,4	0,25	10.346,4	-0,51
30 Haz. 2016	5.034,6	11,02	5.632,8	-3,08	10.667,4	3,11
30 Eyl. 2016	5.012,0	-0,45	5.723,9	1,62	10.735,9	0,64
31 Ara. 2016	5.660,9	12,95	6.259,7	9,36	11.920,6	11,03
31 Mar. 2017	5.889,9	4,05	6.520,9	4,17	12.410,8	4,11
30 Haz. 2017	3.331,8	-43,43	9.504,2	45,75	12.836,0	3,43
30 Eyl. 2017	3.414,7	2,49	9.763,3	2,73	13.178,0	2,66
31 Ara. 2017	3.696,0	8,24	10.735,3	9,95	14.431,3	9,51
31 Mar. 2018	3.996,5	8,13	11.273,0	5,00	15.269,5	5,81

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2014	2.416,9	11,13	6.523,5	3,54	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	2.442,9	1,07	6.881,2	5,48	9.324,1	4,29
30 Haz. 2015	2.411,2	-1,29	7.262,8	5,55	9.674,0	3,75
30 Eyl. 2015	2.484,0	3,02	7.690,6	5,89	10.174,6	5,17
31 Ara. 2015	2.692,1	8,38	7.707,3	0,22	10.399,4	2,21
31 Mar. 2016	2.679,4	-0,47	7.667,0	-0,52	10.346,4	-0,51
30 Haz. 2016	2.662,4	-0,63	8.005,0	4,41	10.667,4	3,10
30 Eyl. 2016	2.656,7	-0,21	8.079,2	0,93	10.735,9	0,64
31 Ara. 2016	2.995,6	12,76	8.925,0	10,47	11.920,6	11,03
31 Mar. 2017	3.005,0	0,31	9.405,8	5,39	12.410,8	4,11
30 Haz. 2017	2.948,7	-1,87	9.887,3	5,12	12.836,0	3,43
30 Eyl. 2017	2.874,9	-2,50	10.303,1	4,21	13.178,0	2,66
31 Ara. 2017	3.192,9	11,06	11.238,4	9,08	14.431,3	9,51
31 Mar. 2018	3.228,1	1,10	12.041,4	7,15	15.269,5	5,81

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
31 Ara. 2014	6.706,8	784,8	1.008,3	424,9	15,6	8.940,4
31 Mar. 2015	7.074,3	787,4	1.017,0	429,6	15,8	9.324,1
30 Haz. 2015	7.428,9	768,4	1.023,5	437,4	15,8	9.674,0
30 Eyl. 2015	7.912,1	780,3	1.024,0	443,8	14,4	10.174,6
31 Ara. 2015	8.154,1	780,1	1.017,5	432,5	15,2	10.399,4
31 Mar. 2016	8.137,3	776,4	1.025,0	392,7	15,0	10.346,4
30 Haz. 2016	8.422,4	772,3	1.038,8	408,5	25,4	10.667,4
30 Eyl. 2016	8.520,5	797,2	1.002,0	395,1	21,4	10.735,9
31 Ara. 2016	9.711,1	801,8	998,2	388,2	21,3	11.920,6
31 Mar. 2017	10.156,3	817,8	984,8	400,1	51,8	12.410,8
30 Haz. 2017	10.547,2	847,3	993,7	423,9	23,9	12.836,0
30 Eyl. 2017	10.861,7	879,5	996,5	416,4	23,9	13.178,0
31 Ara. 2017	12.136,8	882,5	1.011,7	375,0	25,2	14.431,3
31 Mar. 2018	12.971,9	883,1	1.016,5	372,6	25,5	15.269,6

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Ara. 2014	800,8	261,6	1,4	13,5	214,7	211,6	1.503,6
31 Mar. 2015	802,4	307,6	1,6	13,5	79,9	359,1	1.564,1
30 Haz. 2015	771,9	353,8	1,4	14,7	128,4	262,0	1.532,2
30 Eyl. 2015	778,9	355,0	1,4	12,6	185,4	257,3	1.590,6
31 Ara. 2015	791,4	367,3	0,2	12,6	201,8	244,7	1.618,0
31 Mar. 2016	791,8	426,1	0,2	78,7	56,2	373,2	1.726,2
30 Haz. 2016	848,5	425,3	0,3	72,3	156,3	301,2	1.803,9
30 Eyl. 2016	878,5	423,7	0,2	72,7	227,5	301,0	1.903,6
31 Ara. 2016	976,7	426,4	0,3	82,1	306,8	273,9	2.066,2
31 Mar. 2017	992,4	520,0	0,3	86,0	104,7	455,8	2.159,2
30 Haz. 2017	1.011,7	558,0	0,9	88,8	185,4	381,0	2.225,8
30 Eyl. 2017	1.021,4	558,0	0,9	92,6	297,4	364,0	2.334,3
31 Ara. 2017	1.099,6	409,5	0,9	101,1	407,5	358,1	2.376,8
31 Mar. 2018	1.153,7	572,8	0,9	110,0	123,1	555,2	2.515,7

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Bankaları	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
31 Ara. 2014	25,35	14,90	17,43	17,53	10,00
31 Mar. 2015	26,08	14,51	18,23	17,75	10,00
30 Haz. 2015	25,74	14,61	17,24	17,36	10,00
30 Eyl. 2015	25,83	14,62	17,18	17,33	10,00
31 Ara. 2015	23,95	14,53	17,35	17,06	10,00
31 Mar. 2016	24,19	14,94	17,66	17,39	10,00
30 Haz. 2016	24,48	15,14	16,85	17,18	10,00
30 Eyl. 2016	25,26	16,14	18,38	18,36	10,00
31 Ara. 2016	24,06	15,09	19,15	18,24	10,00
31 Mar. 2017	24,09	15,35	19,45	18,26	10,00
30 Haz. 2017	23,85	15,40	19,00	18,04	10,00
30 Eyl. 2017	24,20	15,26	19,72	18,27	10,00
31 Ara. 2017	22,95	14,61	18,67	17,29	10,00
31 Mar. 2018	21,76	14,80	19,12	17,40	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Ara. 2014	1.230,1	409,3	246,6	438,5	214,7
31 Mar. 2015	330,9	109,3	68,5	110,6	79,9
30 Haz. 2015	672,2	215,3	132,6	228,3	128,4
30 Eyl. 2015	1.028,1	308,5	191,3	354,2	185,4
31 Ara. 2015	1.391,1	378,4	272,9	485,6	201,8
31 Mar. 2016	375,6	118,3	77,8	125,5	56,1
30 Haz. 2016	758,1	252,3	173,5	251,6	156,3
30 Eyl. 2016	1.150,1	373,9	242,0	373,9	227,5
31 Ara. 2016	1.558,7	465,1	334,8	519,3	306,7
31 Mar. 2017	433,5	156,3	92,1	141,5	104,7
30 Haz. 2017	885,7	308,4	195,5	295,1	185,4
30 Eyl. 2017	1.383,6	802,7	298,9	456,9	297,4
31 Ara. 2017	1.891,8	1.101,7	396,9	630,9	407,5
31 Mar. 2018	562,5	329,5	108,4	179,9	123,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2014	1.469,5	6.744,4	1.910,0	493,0	1.156,9	11.773,8
31 Mar. 2015	1.480,3	7.034,4	2.043,0	466,5	1.233,8	12.258,0
30 Haz. 2015	1.651,8	7.323,3	2.202,8	526,6	1.295,5	13.000,0
30 Eyl. 2015	1.864,3	7.773,2	2.394,4	598,2	1.377,7	14.007,8
31 Ara. 2015	1.859,2	7.689,2	2.516,1	566,5	1.319,5	13.950,5
31 Mar. 2016	1.750,4	7.918,7	2.488,7	591,5	1.274,8	14.024,1
30 Haz. 2016	1.912,7	7.930,3	2.584,2	603,7	1.269,6	14.300,5
30 Eyl. 2016	2.064,9	8.206,5	2.751,7	608,2	1.338,5	14.969,8
31 Ara. 2016	2.394,0	8.623,1	3.360,7	689,5	1.567,9	16.635,2
31 Mar. 2017	2.480,3	9.674,2	3.161,1	723,8	1.613,0	17.652,4
30 Haz. 2017	2.771,0	9.919,8	3.407,0	736,9	1.659,4	18.494,1
30 Eyl. 2017	2.916,9	10.069,4	4.041,3	862,7	1.782,6	19.672,9
31 Ara. 2017	3.118,5	10.808,9	4.257,6	920,4	1.992,7	21.098,1
31 Mar. 2018	3.098,2	11.840,3	4.238,1	912,5	2.263,6	22.352,7

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2014	798,0	4.122,7	1.013,8	234,3	299,1	6.467,9
31 Mar. 2015	769,5	4.328,5	1.068,6	213,9	285,6	6.666,1
30 Haz. 2015	821,1	4.403,3	1.137,2	207,8	285,3	6.854,7
30 Eyl. 2015	837,2	4.427,9	1.171,5	202,1	266,5	6.905,2
31 Ara. 2015	865,0	4.452,8	1.259,1	201,5	283,0	7.061,4
31 Mar. 2016	797,1	4.557,7	1.280,1	225,0	261,6	7.121,5
30 Haz. 2016	898,2	4.618,9	1.341,7	221,6	263,3	7.343,7
30 Eyl. 2016	968,4	4.690,1	1.463,3	203,2	258,9	7.583,9
31 Ara. 2016	1.122,6	4.796,3	1.611,5	231,0	297,1	8.058,5
31 Mar. 2017	1.083,7	5.157,3	1.503,4	283,7	274,1	8.302,2
30 Haz. 2017	1.276,2	5.173,5	1.636,5	273,9	282,2	8.642,3
30 Eyl. 2017	1.318,5	5.221,5	1.831,2	358,1	302,8	9.032,1
31 Ara. 2017	1.412,7	5.481,0	1.993,8	381,3	313,4	9.582,3
31 Mar. 2018	1.275,9	5.724,4	2.037,6	385,5	309,1	9.732,5

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2014	671,5	2.621,7	896,3	258,7	857,7	5.305,9
31 Mar. 2015	710,8	2.705,9	974,5	252,5	948,2	5.591,9
30 Haz. 2015	830,8	2.919,9	1.065,5	318,8	1.010,3	6.145,3
30 Eyl. 2015	1.027,1	3.345,3	1.222,9	396,1	1.111,2	7.102,6
31 Ara. 2015	994,3	3.236,4	1.256,9	365,0	1.036,5	6.889,1
31 Mar. 2016	953,3	3.361,1	1.208,6	366,5	1.013,0	6.902,5
30 Haz. 2016	1.014,5	3.311,4	1.242,5	382,1	1.006,3	6.956,8
30 Eyl. 2016	1.096,5	3.516,5	1.288,3	405,0	1.079,6	7.385,9
31 Ara. 2016	1.271,4	3.826,8	1.749,2	458,5	1.270,7	8.576,7
31 Mar. 2017	1.396,6	4.516,9	1.657,7	440,1	1.338,9	9.350,2
30 Haz. 2017	1.494,9	4.746,3	1.770,5	463,0	1.377,2	9.851,9
30 Eyl. 2017	1.598,4	4.847,8	2.210,1	504,7	1.479,7	10.640,8
31 Ara. 2017	1.705,8	5.327,8	2.263,8	539,1	1.679,3	11.515,8
31 Mar. 2018	1.822,4	6.115,9	2.200,5	526,9	1.954,5	12.620,2

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2014	760,4	1.696,1	9.016,1	301,2	799,4	12.573,2
31 Mar. 2015	746,3	1.854,6	9.366,2	291,0	750,8	13.008,9
30 Haz. 2015	792,2	2.063,5	9.858,0	286,3	805,0	13.805,0
30 Eyl. 2015	787,1	2.408,0	10.576,4	236,3	867,4	14.875,2
31 Ara. 2015	822,7	2.350,4	10.537,9	239,5	961,3	14.911,8
31 Mar. 2016	825,4	2.380,7	10.581,1	236,9	1.024,2	15.048,3
30 Haz. 2016	881,2	2.442,5	10.745,4	231,4	1.025,7	15.326,2
30 Eyl. 2016	913,5	2.744,1	11.022,3	289,9	1.148,4	16.118,2
31 Ara. 2016	991,7	3.040,5	12.287,2	315,8	1.597,8	18.233,0
31 Mar. 2017	1.107,4	3.310,6	12.895,4	339,0	1.460,1	19.112,5
30 Haz. 2017	1.294,5	3.512,2	13.373,9	313,5	1.551,4	20.045,5
30 Eyl. 2017	1.344,5	3.914,2	14.146,6	267,5	1.600,8	21.273,5
31 Ara. 2017	1.499,0	3.942,5	15.380,3	276,3	1.637,5	22.735,6
31 Mar. 2018	1.504,5	4.270,9	16.210,0	367,3	1.638,0	23.990,7

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2014	577,2	879,8	4.875,8	135,1	399,0	6.866,9
31 Mar. 2015	552,5	965,0	5.006,1	142,5	331,0	6.997,1
30 Haz. 2015	588,9	1.015,5	5.120,9	129,4	276,2	7.130,9
30 Eyl. 2015	571,4	1.076,5	5.130,1	127,3	237,6	7.142,9
31 Ara. 2015	614,6	1.110,6	5.193,0	143,2	254,6	7.316,0
31 Mar. 2016	615,7	1.101,8	5.286,0	118,1	285,5	7.407,1
30 Haz. 2016	669,7	1.107,3	5.441,0	125,7	208,8	7.552,5
30 Eyl. 2016	708,4	1.216,8	5.492,2	166,5	227,8	7.811,7
31 Ara. 2016	756,3	1.319,0	5.823,8	159,4	331,8	8.390,3
31 Mar. 2017	809,7	1.352,5	5.963,4	176,8	351,3	8.653,7
30 Haz. 2017	1.022,5	1.368,4	6.116,2	135,1	313,2	8.955,4
30 Eyl. 2017	1.029,4	1.516,0	6.387,8	98,9	319,0	9.351,2
31 Ara. 2017	1.150,6	1.522,5	6.802,0	107,2	279,1	9.861,4
31 Mar. 2018	1.144,2	1.558,4	6.912,0	117,9	302,7	10.035,2

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2014	183,2	816,3	4.140,3	166,1	400,4	5.706,3
31 Mar. 2015	193,8	889,5	4.360,2	148,5	419,8	6.011,8
30 Haz. 2015	203,3	1.048,0	4.737,1	156,9	528,8	6.674,1
30 Eyl. 2015	215,8	1.331,5	5.446,3	108,9	629,8	7.732,3
31 Ara. 2015	208,1	1.239,8	5.345,0	96,3	706,6	7.595,8
31 Mar. 2016	209,7	1.279,0	5.295,1	118,8	738,6	7.641,2
30 Haz. 2016	211,6	1.335,2	5.304,3	105,6	817,0	7.773,7
30 Eyl. 2016	205,1	1.527,4	5.530,0	123,4	920,6	8.306,5
31 Ara. 2016	235,4	1.721,5	6.463,4	156,4	1.266,0	9.842,7
31 Mar. 2017	297,7	1.958,2	6.932,1	162,2	1.108,7	10.458,9
30 Haz. 2017	272,0	2.143,8	7.257,6	178,4	1.238,2	11.090,0
30 Eyl. 2017	315,1	2.398,3	7.758,8	168,6	1.281,6	11.922,3
31 Ara. 2017	348,5	2.420,0	8.578,2	169,1	1.358,3	12.874,1
31 Mar. 2018	360,3	2.712,6	9.298,0	249,3	1.335,3	13.955,5

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.163,0	0,49	11.578,9	4,02	12.433,8	3,99
	IV	2.211,0	2,21	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82
2015	I	2.338,5	5,77	12.470,8	4,97	13.249,2	4,65
	II	2.532,7	8,30	13.211,3	5,94	14.056,5	6,09
	III	2.829,9	11,74	14.279,5	8,09	15.106,7	7,47
	IV	2.841,2	0,40	14.215,9	-0,45	15.109,8	0,02
2016	I	2.797,9	-1,53	14.340,3	0,88	15.181,6	0,48
	II	2.976,9	6,40	14.620,3	1,95	15.593,1	2,71
	III	3.158,0	6,08	15.285,2	4,55	16.319,0	4,66
	IV	3.544,1	12,23	16.946,4	10,87	17.996,6	10,28
2017	I	3.754,8	5,95	18.019,6	6,33	19.209,2	6,74
	II	3.906,7	4,05	18.670,5	3,61	20.066,2	4,46
	III	4.126,2	5,62	19.847,4	6,30	21.240,3	5,85
	IV	4.403,3	6,72	21.181,5	6,72	22.789,8	7,30
2018	I	4.620,3	4,93	22.638,7	6,88	24.286,7	6,57

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDİTWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
17	T. HALK BANKASI A.Ş.
18	T. İŞ BANKASI A.Ş.
19	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
20	ALBANK LTD.
21	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GSMH (Cari Fiyatlarla Milyon TL)	4.671,3	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.222,5	10.222,5 ^(T)	13.003,4 ^(T)	14.518,4 ^(T)
GSMH (Milyon ABD doları)	3.598,8	3.995,6	3.502,5	3.750,6	3.908,5	3.840,8	3.969,5	4.031,9	3.749,2	3.735,8 ^(T)	3.446,9 ^(T)	3.685,3 ^(T)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	19.165	20.739	21.538	22.147	25.850	27.077	29.217	33.128	37.456	40.590 ^(T)	45.781 ^(T)	53.974,1 ^(T)
Fert Başına GSMH (ABD)	14.765	16.158	13.930	14.703	15.404	15.038	15.302	15.109	13.737,2	13.427,9 ^(T)	12.135,5 ^(T)	13.700,6 ^(T)
Enflasyon Oranı (%)	9,4	14,5	5,7	3,3	14,7	3,6	10,2	6,5	7,8	10,2	14,7	12,1
Mevduatlar (Milyon ABD doları) (2)	4.166,1	3.645,7	4.277,0	4.426,1	4.281,8	5.034,1	5.006,4	5.077,3	4.798,0	4,726,9	n.a	n.a
Döviz Rezervi (Milyon ABD doları)	2.072,1	1.802,6	1.974,7	2.069,1	2.116,4	1.775,6	1.555,7	1.379,0	n.a	n.a	n.a	n.a
İhracat (Milyon ABD doları) (3)	83,7	83,6	71,1	96,4	119,9	116,3	120,7	134,0	118,1	105,5	105,6	108,0 ^(T)
İthalat (Milyon ABD doları) (4)	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.604,2	1.699,9	1.703,9	1.699,4	1.538,8	1.500,6	1.557,2	1.768,5	1.684,5 ^(T)
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-1.455,5	-1.597,1	-1.255,1	-1.507,8	-1.580,0	-1.587,6	-1.578,7	-1.404,8	-1.382,5	-1.451,7	-1.662,9	-1.576,5 ^(T)
İhracat / İthalat (%)	5,1	4,4	5,4	6,0	9,0	7,2	7,1	7,5	7,9	6,9	6,4	6,4 ^(T)
Gelen Turist Sayısı	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089	1.166.186	1.232.753	1.366.007	1.483.244	1.577.073	1.734.330	405.744
a) Türkiye	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326	904.505	923.308	1.020.577	1.110.795	1.218.232	1.324.248	314.325
b) Diğer	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763	261.681	309.445	345.430	372.449	358.841	410.082	91.422
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	381,0	383,7	390,7	405,8	459,4	571,9	613,4	691,6	697,7	714,4 ^(T)	725,8 ^(T)	737,2 ^(T)
İstihdam	89.787	91.223	91.550	93.498	93.470	96.539	97.867	103.149	112.811	118.387 ^(T)	121.889 ^(T)	125.511 ^(T)
İşsiz Sayısı	9.361	9.881	12.941	12.619	9.864	9.174	8.929	9.320	9.043	8.075 ^(T)	7.257 ^(T)	7.257 ^(T)
İşsizlik Oranı (%)	9,4	9,8	12,4	11,9	9,5	8,7	8,4	8,3	7,4	6,4 ^(T)	5,6 ^(T)	5,5 ^(T)
Nüfus (5)	268.011	274.436	283.736	277.680	283.281	292.129	301.988	313.626	326.158	335.455 ^(T)	351.965 ^(T)	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	4,0	2,4	3,3	1,1	-1,3	3,1	3,3	3,8	3,9	2,9	4,9	n.a
Nüfus Yoğunluğu	82,7	84,7	87,5	85,7	87,4	90,1	93,1	96,7	100,6	n.a	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	3,9	3,5	3,5	3,4	3,1	3,1	3,2	3,1	2,5	2,8	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	8,6	7,6	7,4	7,3	7,2	7,3	7,4	7,6	6,6	7,7	n.a	n.a
Yıllık Ortalama 1 ABD = TL	1.2980	1.2835	1.5461	1,5063	1.6782	1.8006	1.9094	2.1926	2.7266	3,0228	3,7725	3,8712

1) Dış yardımlar dâhil değildir.

2) Türk Lirası mevduatlar ile döviz mevduatları içermektedir.

3) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir.

4) Hidrokarbon İthalatı dâhil değildir.

5) De-jure

(T) Tahmin

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTCCMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

Tablo B.31: Gayri Safi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Tarım	288,2	259,2	300,6	330,3	366,4	386,5	405,0	489,3	609,7	647,6	738,8	862,2
2. Sanayi	430,8	542,8	516,7	552,4	558,5	587,1	636,6	779,7	937,7	1.064,7	1.227,2	1.377,1
3. İnşaat	364,4	362,2	346,4	312,1	408,5	335,8	370,7	370,2	480,5	511,6	618,9	685,6
4. Ticaret - Turizm	630,3	721,7	766,3	900,0	1.216,8	1.385,3	1.527,9	1.829,1	2.012,9	2.280,6	2.575,3	2.878,9
5. Ulaştırma - Haberleşme	533,4	614,5	597,3	525,2	553,1	642,9	711,4	788,0	896,6	965,3	1.141,2	1.264,3
6. Mali Müesseseler	309,4	357,8	388,4	404,4	472,6	506,0	579,7	637,4	719,4	887,6	913,1	1.006,7
7. Konut Gelirleri	144,2	175,9	202,5	220,6	274,4	305,8	358,2	398,9	456,2	535,3	589,2	655,9
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	493,5	525,2	609,3	652,3	727,5	801,8	891,6	1.026,1	1.422,6	1.679,9	1.903,9	2.160,5
9. Kamu Hizmetleri	1.003,5	1.104,0	1.201,2	1.180,1	1.294,3	1.294,9	1.349,9	1.603,6	1.715,2	1.850,1	2.060,2	2.244,6
10. İthalat Vergileri	406,7	416,6	447,6	536,3	637,0	709,1	775,9	936,4	971,8	1.178,3	1.235,6	1.382,6
11. GSYH	4.604,3	5.079,9	5.376,3	5.614,1	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6	10.222,5	11.601,2	13.003,4	14.518,4
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	66,9	48,4	38,9	35,4	50,2	-39,3	-27,5	-18,2	-11,7	4,2	-14,2	-15,3
GSMH	4.671,2	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.210,7	11.605,5	12.989,1	14.503,1

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Tarım	6,3	5,1	5,6	5,9	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	5,7	5,9
2. Sanayi	9,4	10,7	9,6	9,8	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,4	9,5
2.1. Taş Ocakçılığı	1,1	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
2.2. İmalat Sanayi	4,4	4,0	3,2	2,3	2,5	2,8	2,9	3,1	3,7	3,7	3,8	3,9
2.3. Elektrik-Su	3,9	5,9	5,8	6,9	5,3	5,1	4,8	5,1	4,8	4,8	4,9	4,9
3. İnşaat	7,9	7,1	6,5	5,6	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	4,8	4,7
4. Ticaret - Turizm	13,7	14,2	14,3	16,0	18,7	19,9	20,1	20,6	19,7	19,7	19,8	19,8
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	9,5	9,7	9,0	10,7	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	11,0	10,6	10,5
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	4,2	4,5	5,2	5,4	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9,2	9,3
5. Ulaştırma - Haberleşme	11,6	12,1	11,1	9,4	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,8	8,7
6. Mali Müesseseler	6,7	7,1	7,2	7,2	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,6	7,0	6,9
7. Konut Sahipliği	3,1	3,5	3,8	3,9	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,5
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,7	10,3	11,3	11,6	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	14,6	14,9
9. Kamu Hizmetleri	21,8	21,7	22,3	21,0	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,8	15,5
10. İthalat Vergileri	8,8	8,2	8,3	9,6	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,5	9,5
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ

Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(T)	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Toplam Kaynaklar	4.996,3	5.629,3	5.516,7	6.065,0	6.849,7	7.141,1	7.664,8	8.866,0	9.470,2	10.499,0	12.259,9	13.948,6
2. Toplam Yatırımlar	1.089,2	1.049,1	946,6	1.049,6	1.266,5	1.175,5	1.147,8	1.276,7	1.598,5	1.791,2	2.138,6	2.447,3
3. Toplam Tüketim	3.907,1	4.580,1	4.570,0	5.015,4	5.583,1	5.965,6	6.516,9	7.589,3	7.871,7	8.707,8	10.121,3	11.501,4
4. Kamu Harcanabilir Geliri	904,7	1.105,6	751,9	962,2	1.059,2	1.491,8	1.341,3	1.688,9	2.123,1	2.317,2	2.586,1	2.777,4
5. Özel Harcanabilir Gelir	3.766,5	4.022,7	4.663,3	4.687,3	5.449,9	5.424,0	6.238,1	7.151,5	8.087,7	8.962,7	10.403,0	11.725,7
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	29,0	20,1	33,9	26,0	28,0	20,8	25,0	23,3	29,8	29,4	28,1	26,1
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	764,2	548,2	845,2	634,1	976,1	950,3	1.062,5	1.251,0	2.339,0	2.572,1	2.867,8	3.001,7

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)

Sektörler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(T)	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Tarım	0,4	-18,2	8,2	10,0	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-8,0	8,5	8,5
2. Sanayi	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	2,5	4,7	4,7
3. İnşaat	4,2	-8,0	-18,5	3,8	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	3,0	3,0	3,0
4. Ticaret-Turizm	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	6,0	6,1	1,4	8,5	-0,8	1,7	2,7	3,4
5. Ulaştırma-Haberleşme	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	1,8	3,0	3,0
6. Mali Müesseseler	6,3	9,6	1,7	0,3	1,4	8,1	7,5	0,8	1,6	2,0	2,5	2,5
7. Konut Sahipliği	4,6	2,7	3,8	4,0	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	2,8	3,5	3,5
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	6,6	4,3	3,4	-5,3	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	4,5	5,5	5,5
9. Kamu Hizmetleri	8,2	1,2	-5,0	0,4	2,8	1,9	1,4	-0,1	0,1	-0,3	0,5	0,5
10. İthalat Vergileri	12,3	-0,8	-7,1	18,6	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,5	-5,0	3,0
11. GSYH	2,8	-2,9	-5,5	3,7	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	2,0	2,7	3,8
12. Net Dış Älem Faktör Gelirleri	-47,3	-36,4	-28,2	-9,8	27,1	-174,5	35,3	40,5	41,9	0,0	0,0	0,0
GSMH	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,0	0,5	1,3	4,9	4,1	2,1	2,7	3,8

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(T)	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Tarım	25.1	33.1	27.1	49.1	51.0	54.2	71.5	80.7	62,1	97,5	123,9	140,8
2. Sanayi	188.4	199.7	103.8	142.7	196.3	182.3	134.1	176.6	224,7	251,4	345,4	392,0
3. İnşaat	20.9	14.0	14.2	18.0	23.8	20.2	18.2	20.2	27,7	33,9	37,1	42,3
4. Ticaret-Turizm	101.2	82.2	55.6	71.0	204.9	99.4	97.4	71.3	263,5	149,6	179,3	203,9
5. Ulaştırma-Haberleşme	72.0	97.3	92.6	143.8	94.7	125.6	124.6	136.0	139,2	207,9	295,8	319,3
6. Mali Müesseseler	11.4	14.9	24.9	12.6	10.4	14.1	12.8	11.4	10,3	17,3	21,8	24,6
7. Konut Sahipliği	467.0	480.2	427.3	403.4	506.4	450.3	543.3	512.9	584,6	722,6	710,4	809,7
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	88.4	78.7	122.7	143.6	68.2	71.1	57.3	84.9	129,9	126,6	150,5	171,6
9. Kamu Hizmetleri	89.9	62.5	62.1	32.1	54.2	77.2	88.4	71.8	102,4	102,4	155,4	185,7
Toplam	1.064.3	1.062.6	930.3	1.016.3	1.209.9	1.094.4	1.147.6	1.165.8	1.544,4	1.709,4	2.019,4	2.289,9

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Kamu Gelirleri	1.739.498.572,7	1.986.206.692,7	1.862.053.831,4	2.089.052.564,2	2.303.325.976,6	2.773.761.861,1	2.796.812.940,2	3.303.034.133,3	3.747.936.193,4	4.306.597.171,1
2. Transferler	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,3	1.244.081.261,1	1.281.938.535,1	1.455.510.968,5	1.614.102.550,8	1.627.164.205,7	1.814.054.229,8
3. Kamu Harcanabilir Geliri	904.709.892,4	1.041.495.990,3	751.938.260,8	962.203.916,8	1.059.244.715,5	1.491.823.326,0	1.341.301.971,7	1.688.931.582,5	2.120.771.987,7	2.492.542.941,3
4. Kamu Cari Giderleri	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9	1.621.100.773,5	1.667.829.509,0	1.836.123.617,8	2.101.198.831,6	2.203.794.468,5	2.365.535.939,9
5. Kamu Tasarrufu	-326.596.951,2	-324.960.142,5	-735.651.525,0	-585.691.164,1	-561.856.058,0	-176.006.183,0	-494.821.646,1	-412.267.249,1	-83.022.480,7	127.007.001,4
6. Kamu Yatırımı	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3	196.745.696,8	237.422.206,9	183.704.785,6	242.524.709,3	254.074.254,5	226.108.243,2
7. Kamu Finansman Gereği	582.101.794,7	605.985.477,9	920.764.194,3	766.852.428,4	758.601.754,8	413.428.389,9	678.526.431,7	654.791.958,4	337.096.735,2	99.101.241,9

Kaynak: DPÖ

Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Özel Harcanabilir Gelir	3.766.545.993,5	4.086.838.144,1	4.663.342.438,0	4.687.331.019,2	5.499.929.813,2	5.424.008.303,3	6.238.101.304,5	7.151.456.425,1	8.063.696.357,5	9.112.917.437,1
2. Özel Tüketim	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7	3.962.008.014,7	4.297.745.493,7	4.680.794.290,1	5.509.552.018,9	5.674.598.609,6	6.583.230.714,0
3. Özel Tasarruf	1.090.767.562,1	873.152.280,4	1.580.887.664,1	1.219.838.122,5	1.537.921.798,5	1.126.262.809,6	1.557.307.014,4	1.641.904.406,2	2.389.097.747,9	2.529.686.723,1
4. Özel Yatırım	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0	1.069.816.463,7	938.089.479,7	964.130.762,7	1.012.765.867,8	1.338.050.212,6	1.561.228.201,3
5. Özel Tasarruf-Yatırım Farkı	257.082.594,7	105.035.427,9	819.394.194,3	351.414.888,5	468.105.334,8	188.173.329,9	593.176.251,7	628.138.538,4	1.051.047.535,3	968.458.521,8

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla, TL)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
I. Bütçe Gelirleri	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4	2.094.884.139,9	2.342.746.054,0	2.733.508.126,6	2.717.380.643,9	3.207.881.150,7	3.464.983.316,1	3.960.630.723,5
1. Yerel Gelirler	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6	1.791.246.833,6	1.952.147.952,7	2.338.729.397,3	2.286.524.201,4	2.708.664.636,5	2.915.923.580,5	3.454.747.062,1
2. Dış Yardımlar	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9	303.637.306,3	390.598.101,3	394.778.729,3	430.856.442,4	499.216.514,2	549.059.735,6	505.883.661,5
II. Bütçe Giderleri	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3	2.660.956.990,0	2.844.717.192,2	2.964.278.216,8	3.261.442.097,7	3.635.438.526,6	3.841.876.284,7	4.160.316.995,6
1. Cari Giderler	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9	1.140.049.984,5	1.159.028.230,4	1.199.857.540,4	1.295.770.450,0	1.465.520.571,6	1.566.222.876,2	1.680.388.903,9
2. Transferler	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4	1.169.441.199,0	1.254.351.944,3	1.319.785.540,6	1.458.418.886,8	1.580.378.034,8	1.643.347.756,4	1.896.703.964,1
3. Savunma	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2	163.327.202,5	199.979.873,2	194.687.299,6	201.795.988,0	227.517.948,2	240.860.181,3	252.444.740,9
4. Yatırımlar	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8	188.138.604,0	231.357.144,3	249.947.836,2	305.456.773,0	362.021.972,0	391.445.470,9	330.779.386,7
III. Bütçe Dengesi	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2	-566.072.850,1	-501.971.138,2	-230.770.090,2	-544.061.453,9	-427.557.376,0	-376.892.968,6	-199.686.272,1

(*) Milyon TL
Kaynak: DPÖ

Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
I. Bütçe Gelirleri	40,9	37,6	34,2	37,1	35,7	39,5	35,9	36,3	33,9	34,1
1. Yerel Gelirleri	34,9	31,9	29,1	31,7	29,8	33,8	30,2	30,6	28,6	29,8
2. Dış Yardımlar ve Krediler	6,1	5,7	5,0	5,4	6,0	5,7	5,7	5,6	5,4	4,4
II. Bütçe Giderleri	45,5	46,1	47,6	47,1	43,4	42,9	43,0	41,1	37,6	35,8
1. Cari Giderler	20,0	20,0	20,4	20,2	17,7	17,3	17,1	16,6	15,3	14,5
2. Transferler	18,1	19,0	21,3	20,7	19,1	19,1	19,2	17,9	16,1	16,3
3. Savunma	2,6	2,9	3,1	2,9	3,0	2,8	2,7	2,6	2,4	2,2
4. Yatırımlar	4,9	4,3	2,8	3,3	3,5	3,6	4,0	4,1	3,8	2,9
III. Bütçe Dengesi	-4,6	-8,5	-13,4	-10,0	-7,7	-3,3	-7,2	-4,8	-3,7	-1,7

Kaynak: DPÖ

Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^(T)	2017 ^(T)	2018 ^(T)
1. Cari İşlemler Dengesi	-250,4	-390,3	-65,4	-275,8	-173,1	-125,1	-44,7	-11,7	271,6	258,4	193,3	140,7
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	335,0	410,5	495,0	438,5	326,5	346,2	259,7	186,9	168,9	152,6	164,9	157,9
3. Rezerv Hareketleri (- Artış, + Azalış)	-41,2	269,5	-172,1	-94,4	-47,3	-340,8	-219,9	-176,7	-75,8	-410,9	-358,2	-298,7
4. Net Hata ve Noksan	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3	-106,1	119,7	4,9	1,5	-364,7	0,0	0,0	0,0

(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları

Aylar	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ocak	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88	0,47	2,56	-0,22
Şubat	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14	0,31	4,00	1,39
Mart	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41	0,09	4,61	2,26
Nisan	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09	1,09	6,54	
Mayıs	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73	1,86	6,95	
Haziran	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18	2,33	7,68	
Temmuz	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90	3,23	9,29	
Ağustos	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	2,72	4,00	9,75	
Eylül	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	5,78	4,63	10,31	
Ekim	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	7,39	5,85	11,32	
Kasım	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	6,38	7,36	12,78	
Aralık	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	7,78	10,19	14,68	

Kaynak: DPÖ

Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	6,49	8,17
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5	2015	7,78	8,81
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8	2016	10,19	8,53
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4	2017	14,68	11,92
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3	2018	12,11	10,23
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7			
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7			
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4			
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1			
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB

Tablo B.43: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100 Temel Yılı)

Ana Gruplar	Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri											
	2018											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,06	0,64	-0,1									
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,01	0,00	0,01									
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,13	-0,20	-0,04									
4. Konut, Su, Elekt., Gaz ve Diğer Yakıtlar	0,01	0,10	0,06									
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	0,15	0,07	0,15									
6. Sağlık	0,04	0,16	0,02									
7. Ulaştırma	-0,01	0,47	0,14									
8. Haberleşme	-0,01	0,04	0,00									
9. Eğlence ve Kültür	-0,34	0,19	0,17									
10. Eğitim	-0,03	0,08	0,08									
11. Lokanta ve Oteller	-0,03	0,03	0,06									
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	0,06	0,03	0,23									
Genel	-0,22	1,61	0,87									

Kaynak: DPÖ

Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi
1991	520.000	01.01.1991
1992	806.000	01.01.1992
1993	1.373.000	01.01.1993
1994	3.000.000	01.01.1994
1994	5.000.000	01.08.1994
1995	9.420.000	01.01.1995
1995	11.590.000	01.09.1995
1996	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
1997	33.800.000	01.09.1997
1998	50.250.000	01.01.1998
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720 (YTL)	01.06.2005
2006	780 (YTL)	01.01.2006
2006	860 (YTL)	01.08.2006
2007	950 (YTL)	01.02.2007
2008	1.060 (YTL)	01.01.2008
2008	1.190 (YTL)	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
2014	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015
2016	1.834	01.07.2016
2017	2.020	01.02.2017
2017	2.175	01.07.2017
2018	2.365	01.03.2018

Kaynak: DPÖ

Tablo B.45: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
14.03.2014	3,67	3,85	3,77	3,37	3,37
04.04.2014	3,67	3,85	3,72	3,32	3,32
29.04.2014	3,67	3,85	3,68	3,28	3,28
21.05.2014	3,63	3,81	3,66	3,26	3,26
12.06.2014	3,63	3,81	3,64	3,25	3,25
03.07.2014	3,76	3,94	3,75	3,35	3,35
24.07.2014	3,74	3,92	3,71	3,31	3,31
14.08.2014	3,70	3,89	3,71	3,31	3,31
26.09.2014	3,69	3,88	3,70	3,29	3,29
17.10.2014	3,64	3,83	3,65	3,24	3,24
07.11.2014	3,49	3,68	3,53	3,12	3,12
28.11.2014	3,42	3,61	3,48	3,07	3,07
19.12.2014	3,18	3,37	3,26	2,86	2,86
14.01.2015	2,99	3,18	3,06	2,67	2,67
04.02.2015	2,95	3,14	2,97	2,58	2,58
25.02.2015	3,04	3,23	3,06	2,67	2,67
18.03.2015	3,13	3,32	3,15	2,76	2,76
01.05.2015	3,31	3,50	3,32	2,93	2,93
23.05.2015	3,40	3,59	3,41	3,02	3,02
07.07.2015	3,40	3,59	3,39	2,99	2,99
28.07.2015	3,30	3,49	3,22	2,82	2,82
18.08.2015	3,27	3,46	3,22	2,82	2,82
09.09.2015	3,27	3,46	3,22	2,85	2,85
30.09.2015	3,29	3,48	3,26	2,92	2,92
21.10.2015	3,27	3,46	3,23	2,92	2,92
16.01.2016	3,18	3,38	3,07	2,86	2,86
23.01.2016	3,18	3,38	2,97	2,86	2,86
06.02.2016	3,12	3,32	2,86	2,86	2,86
19.03.2016	3,20	3,40	2,94	2,94	2,94
05.05.2016	3,27	3,47	3,03	2,94	3,02
26.05.2016	3,39	3,59	3,20	-	3,17
17.06.2016	3,41	3,61	3,29	-	3,26
12.07.2016	3,41	3,61	3,29	-	3,26
24.08.2016	3,47	3,67	3,30	-	3,26
20.09.2016	3,54	3,74	3,36	-	3,32
11.10.2016	3,57	3,77	3,36	-	3,35
01.11.2016	3,63	3,83	3,45	-	3,41
07.01.2017	3,83	4,03	3,62	-	3,56
11.03.2017	3,76	3,96	3,59	-	3,51
01.04.2017	3,71	3,91	3,51	-	3,43
18.05.2017	3,67	3,87	3,47	-	3,39
29.11.2017	3,67	3,87	3,63	-	3,40
03.02.2018	3,85	4,04	3,78	-	3,55
17.03.2018	3,88	4,07	3,82	-	3,59
11.04.2018	4,19	4,37	4,02	-	3,78

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.46: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hane halkı İşgücü Anketlerine göre)

Sektörler	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormançılık, Avcılık ve Balıkçılık	3.171	3,5	4.432	4,8	5.300	5,7	3.377	3,61	3.892	4,03	4.901	5,01	4.017	3,9	4.580	4,1	4.261,0	3,6
2. Madencilik ve Taş ocakçılığı	113	0,1	106	0,1	73	0,1	39	0,04	179	0,19	157	0,16	119	0,1	109	0,1	171	0,1
3. İmalat Sanayi	7.171	7,9	7.312	8,0	8.393	9,0	6.636	7,1	6.632	6,87	5.961	6,09	8.075	7,8	8.971	8,0	9.646,0	8,1
4. Elektrik, Gaz, Su, Kanalizasyon, Atık Su Arıtımı	860	0,9	952	1,0	1.051	1,1	1.286	1,38	1.356	1,4	1.421	1,45	1.787	1,7	2.384	2,1	1.748,0	1,5
5. İnşaat	10.491	11,5	9.204	10,1	7.746	8,3	6.496	6,95	7,224	7,48	7.139	7,29	8.096	7,8	8.451	7,5	9.745,0	8,2
6. Toptan ve Perakende Ticaret	16.123	17,7	15.609	17,0	16.547	17,7	17.256	18,46	16.141	16,72	16.689	17,05	18.817	18,2	19.428	17,2	20.834,0	17,6
7. Lokanta ve Oteller	5.941	6,5	7.316	8,0	7.470	8,0	7.553	8,08	9.518	9,86	8.007	8,18	8.859	8,6	11.301	10,0	11.614,0	9,8
8. Ulaştırma, Depolama, Haberleşme, Yayıncılık ve Programcılık	6.082	6,7	4.872	5,3	5.026	5,4	5.282	5,65	5.156	5,34	6.133	6,27	6.431	6,2	6.484	5,7	6.957,0	5,9
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.638	4,0	3.777	4,1	3.498	3,7	3.560	3,81	3.312	4,43	3.404	3,48	3.730	3,6	4.889	4,3	5.095,0	4,3
10. Gayrimenkul, Kiralama, Teknik ve İdari Hizmet Faaliyetleri	3.004	3,3	4.180	4,6	4.686	5,0	5.481	5,86	6.714	6,95	5.931	6,06	7.989	7,7	7.802	6,9	7.723,0	6,5
11. Kamu Yönetimi	14.854	16,3	15.417	16,8	15.669	16,8	17.428	18,65	15.775	16,34	18.559	18,96	15.081	14,6	13.886	12,3	13.644,0	11,5
12. Eğitim Hizmetleri	9.715	10,6	10.182	11,1	9.149	9,8	9.967	10,66	10.028	10,39	10.040	10,26	9.493	9,2	11.796	10,5	14.214,0	12,0
13. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetleri	2.907	3,2	2.533	2,8	2.481	2,7	3.020	3,23	3.487	3,61	2.838	2,9	3.130	3,0	3.884	3,4	3.998,0	3,4
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	7.151	7,8	5.658	6,2	6.408	6,9	6.086	6,51	7.125	7,38	6.688	6,83	7.524	7,3	8.850	7,8	8.738,0	7,4
Toplam	91.223	100	91.550	100	93.498	100	93.470	100	96.539	100	97.868	100	103.149	100	112.815	100,00	118.388,0	100,0

Kaynak: DPÖ

Tablo B.47: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	2.933.694	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	4.480.578	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.484	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015	66.228.637	6.195.715	3.811.828	35.611.170	5.885.294	117.732.644
2016	65.926.162	10.664.066	893.816	23.981.854	4.022.010	105.487.908
2017	63.818.406	8.335.579	1.681.343	22.247.673	9.532.987	105.615.988

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.48: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	17.464.606	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	28.022.604	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	995.563.199	238.330.438	125.280.677	70.915.525	75.481.630	33.204.743	1.538.776.212
2015	967.563.226	271.360.515	115.042.857	45.084.868	70.781.057	30.744.861	1.500.577.384
2016	940.845.300	326.806.415	133.943.157	51.872.616	69.557.193	34.165.573	1.557.190.254
2017	1.040.958.559	381.381.939	148.683.585	61.153.637	87.579.546	48.692.756	1.768.450.022

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.49: KKTC'ye giriş yapan yolcuların limanlara göre dağılımı

Yıllar	Ercan	Girne	Gazi Mağusa	Karpaz	Toplam
2014	1.577.347	49.967	18.608	291	1.646.213
2015	1.693.694	60.733	19.196	342	1.773.965
2016	1.785.746	57.513	19.004	295	1.862.558
2017	1.794.483	71.619	21.668	283	1.888.053
2018 (Ocak-Mart)	458.681	12.162	5.268	63	476.174

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.50: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	Kişi Sayısı							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 (Ocak-Mart)
Yabancı	156.381	183.651	209.379	224.881	235.661	266.208	317.984	56.835
KKTC	45.243	45.175	40.125	49.598	52.335	53.224	42.491	8.612
Türkiye	393.238	459.529	464.397	529.909	588.045	621.819	656.365	160.730
Genel Toplam	594.862	688.355	713.901	804.387	876.041	941.251	1.016.840	226.177

Kaynak: DPÖ

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı'; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı 'KKTCC Bankalar Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten'de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait 'Döviz Alış Kuru' kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.mb.gov.ct.tr) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

